

Основна школа „Милован Глишић“ Ваљево

**Школски програм за осми разред
за период 2026-2030. год.**

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА У ОСМОМ РАЗРЕДУ

Обавезни предмети:

- Српски језик и књижевност
- Енглески језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Математика
- Физика
- Хемија
- Техника и технологија
- Информатика и рачунарство
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Физичко и здравствено васпитање

Изборни предмети:

- Верска настава
- Грађанско васпитање

Слободне наставне активности:

- Домаћинство
- Свакодневни живот у прошлости
- Врлине и вредности као животни компас II

Допунска настава

- Српски језик
- Енглески језик
- Француски језик
- Физика
- Математика
- Хемија
- Биологија
- Историја
- Географија
- Информатика и рачунарство

Додатна настава

- Српски језик
- Енглески језик
- Француски језик
- Физика
- Математика
- Хемија
- Биологија
- Историја
- Географија
- Информатика и рачунарство

Програми обавезних предмета у осмом разреду

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљ и задаци предмета:

Циљеви учења предмета Српски језик и књижевност јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Задаци наставе српског језика и књижевности:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе српског језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе српског језика буду у пуној мери реализовани ;
- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се ученици њоме самостално служе као извором знања; навикавање на самостално

коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;

- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности.

Редн и број теме	Област/тема	Оријен тацион и број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко- методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Књижевност		<i>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</i> – чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – критички промишља о	-Обрада, вежбање, утврђивање/обнављање, систематизација, провера -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалогска, стваралачка и метода рада на тексту; -метода решавања проблема и истраживачког рада ученика; -метода рада са уџбеником и	-Усмено одговарање, -разговор са учеником -Тест -Контролна вежба

		52	стварности на основу прочитаних дела; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – разликује аутора	демонстрациона метода	
--	--	----	--	-----------------------	--

			књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања;		
2.	Граматика	43	– објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – именује дијалекте српског језика;	-Обрада, вежбање, утврђивање/обнављање, систематизација, провера -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалошка, стваралачка и метода рада на тексту; -метода решавања проблема и истраживачког рада ученика;	-Усмено одговарање, -разговор са учеником -Тест -Контролна вежба

			– разуме постојеће језичке прилике у Србији; – издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – примени основна правила о распореду акцената;	-метода рада са уџбеником	
3.	Изражајно читање	4	– уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила; – уочи манипулацију у пропагандним текстовима; – повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту.	-Вежбање, -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалошка и стваралачка метода	-Усмено одговарање, - разговор са учеником

4.	Правопис	6	– доследно примени правописну норму; – пише поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – уочи разлику између речи и лексеме; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи;	-Обрада, вежбање, утврђивање/обнављање, систематизација, провера -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалогска, стваралачка и метода рада на тексту	-Усмено одговарање, -разговор са учеником -Тест -Контролна вежба
5.	Усмено изражавање	6	– користи речник, енциклопедију и лексикон; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију; – разуме значење застарелих речи и неологизама; - говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова;	-Обрада, вежбање, -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалогска и стваралачка метода	-Усмено одговарање,

			- користи усавршену реторику приликом јавног наступа; - има способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено изражавање...		-разговор са учеником
6.	Писано изражавање	6	– пише поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – напише приказ, расправу и краћи есеј; - попуни различите обрасце...	-Обрада, вежбање, утврђивање, провера -Индивидуални, фронтални и рад у пару -Монолошка, дијалошка, стваралачка и метода рада на тексту; -демонстрациона метода	-Писано одговарање, -разговор са учеником -контролна вежба
7.	Домаћи задаци	7	-да се писмено изражава уз испуњавање задатих захтева одређених тематских области...	- Обрада, вежбање, утврђивање, провера -Индивидуални и фронтални рад -Монолошка, дијалошка, стваралачка и метода рада на тексту; - демонстрациона метод	-Домаћи задатак, -разговор са учеником
8.	Писмени задаци	12	- да самостално саставља задатаке по самостално	-Обрада, вежбање, утврђивање,	

			састављеном плану са појачаним захтевима у односу на прецизност...	провера -Индивидуални и фронтални рад -Монолошка, дијалогска, стваралачка и метода рада на тексту; - демонстрациона метода	-Писмени задатак
Укупно		136			

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

ТЕМА/ОБЛАСТ	Ниво образовних стандарда	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Вештина читања и разумевања прочитаног		СПП.ОО.О.1.1: Знају које дијалекатске зоне обухвата српски језик. СПП.ОО.О.1.2: Разликују самогласнике од сугласника, правилан од неправилног изговора гласа. –СПП.ОО.С.1.4. Примењују знања о подели гласова и гласовним алтернацијама у свом говору и писању.	СПП.ОО.О.2.3: Читају књижевне и неуметничке текстове (линеарне и нелинеарне) и пажљиво слушају једноставније излагање. СПП.ОО.О.2.4: Исказују свој доживљај о говореном или писаном тексту. СПП.ОО.О.2.5: Повезују садржај књижевног дела са сопственим искуством. СПП.ОО.О.2.6: Сажимају и препричавају прозни текст разликујући главно од споредног. СПП.ОО.О.2.8: Уочавају информације у тексту које не	– СПП.ОО.О.3.2. Умеју да прочитају информацију исказану у различитим облицима (табела, графикон, хипертекст...) и интерпретирају је на различите начине (усмено, писмено, визуелно, дигитално). – СПП.ОО.С.3.4. Користе читалачку писменост (размишљају о тексту и вреднују његов садржај; пореде чињенице и ставове изнете у тексту с властитим представама, траже доказе у тексту и супротстављају

		разумеју и налазе начине за сазнавање. – СРП.ОО.С.2.3. Користе различите стратегије читања и учења у складу са постављеним циљем. – СРП.ОО.С.2.8. Разликују субјективност од објективности у изражавању, чињенице од интерпретација, препознају метафоричност; хумор, иронију, сатиру; препознају сврху и циљ изражавања (пропаганда, манипулација, реклама, информисање...). – СРП.ОО.С.2.9. Организују говорени или писани текст (осмишљавају и преобликују план, структурирају и преуређују садржај, повезују делове у складну говорену или писану целину). – СРП.ОО.С.2.10. Самостално проналазе, повезују информације из текстова из различитих области и користе их у учењу и свакодневним животним ситуацијама. – СРП.ОО.Н.2.2. Процењују функцију употребљених стилских средстава (стилске фигуре, облици казивања, слојевитост у значењу) у одређеном контексту. – СРП.ОО.Н.2.4. Усклађују сврху, садржај и начин излагања са	их доказима из других извора информација, користећи општа и специфична знања, али и способност апстрактног размишљања) у различитим сферама, (уметничкој, дигиталној, информатичкој, финансијској, здравственој, медијској, научној, математичкој...). – СРП.ОО.С.3.5. Проширују интересовање за читање – од различитих неуметничких текстова до књижевности за младе, националне и светске белетристике; умеју да препоруче књигу и да вреднују препоруке других. – СРП.ОО.С.3.6. Разумеју међусобне везе књижевности и културе; обликују своје естетске и етичке ставове уз помоћ литературе -СРП.ОО.Н.3.2. Имају интерактиван однос према медијима; препознају различите врсте медијских манипулација и њихов утицај на обликовање стварности. – СРП.ОО.Н.3.3. Развијају лични стил у вербалном и невербалном изражавању – СРП.ОО.Н.3.4. Негују позитивне интеракције и сарадњу у тимском раду уз истрајност и проактивност у остваривању циљева; спремни су да учествују у
--	--	---	--

		комуникативном ситуацијом. – СРП.ОО.Н.2.5. Састављају различите типове текстова (бирају одговарајуће елементе функционалних стилова и форме казивања) испољавајући оригиналност и креативност. – СРП.ОО.Н.2.6. Истражују и упоређују информације из различитих медијских извора вреднујући поузданост извора и релевантност информација.	активностима заједнице и друштва. –СРП.ОО.Н.3.7. Користе читалачку писменост да би објективно и критички разматрали садржај и форму текста, његову структуру, жанр, начин и стил писања; разликују чињенице од интерпретације, као и ауторове евентуалне пристрасности и предрасуде. СРП.ОО.Н.3.8. Читајући и пишући, проширују своје видике и развијају свој мисаони и емоционални свет, уз спремност да преузму одговорност за изборе и одлуке који утичу на лични живот и живот заједнице.
Писано изражавање	– СРП.ОО.О.1.8. Знају правописна правила и примењују их у једноставнијим примерима. – СРП.ОО.О. 1.9. Разликују формално од неформалног изражавања и повезују начин изражавања са комуникативном ситуацијом. – СРП.ОО.О.2.2. Служи се, „Правописом српскога језика” и речницима за решавање језичких и правописних правила. – СРП.ОО.О.2.4. Исказују свој доживљај о говореном или писаном тексту (нпр. колико им се текст допада, да ли им је	– СРП.ОО.С.1.10. Доследно примењују правописна правила и уочавају грешке у свом и туђем тексту. – СРП.ОО.С.2.2. Уочавају и исправљају грешке у свом и туђем тексту у складу са правописном нормом. – СРП.ОО.С.2.9. Организују говорени или писани текст (осмишљавају и преобликују план, структурирају и преуређују садржај, повезују делове у складну говорену или писану целину) -СРП.ОО.С.3.4. Користе читалачку писменост (размишљају о тексту и вреднују његов садржај; пореде	– СРП.ОО.Н.2.5. Састављају различите типове текстова (бирају одговарајуће елементе функционалних стилова и форме казивања) испољавајући оригиналност и креативност. -СРП.ОО.Н.3.8. Читајући и пишући, проширују своје видике и развијају свој мисаони и емоционални свет, уз спремност да преузму одговорност за изборе и одлуке који утичу на лични живот и живот заједнице.

	занимљив/необичан; које је основно осећање и тон текста и сл.). – СРП.ОО.О.2.7. Одабирају и прилагођавају комуникативној ситуацији одговарајућа изражајна (вербална и невербална) средства, лексику и облике казивања у писаном и говореном тексту. СРП.ОО.О.3.1. Користе знања из језика како би се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији изражавали писаним и усменим путем. – СРП.ОО.О.3.3. Пишу примењујући различите форме казивања и различите функционалне стилове. – СРП.ОО.О.3.12. Састављају једноставнији говорени или писани текст према задатом критеријуму, одговорно се односећи према питањима везаним за интелектуалну својину. – СРП.ОО.О.3.13. Увиђају значај језика у неговању културног и националног идентитета; поштују језике националних мањина у Србији и познају елементе њихове културне баштине и историјског наслеђа.	чињенице и ставове изнете у тексту с властитим представама, траже доказе у тексту и супротстављају их доказима из других извора информација, користећи општа и специфична знања, али и способност апстрактног размишљања) у различитим сферама, (уметничкој, дигиталној, информатичкој, финансијској, здравственој, медијској, научној, математичкој...). – СРП.ОО.С.3.8. Састављају говорене или писане текстове на основу наученог, основне и секундарне литературе; умеју да цитирају и/или парафразирају туђе текстове.	
--	--	---	--

Граматика, лексика, народни и књижевни језик	СРП.ОО.О.1.1. Знају које дијалекатске зоне обухвата српски језик. – СРП.ОО.О.1.2. Разликују самогласнике од сугласника, правилан од неправилног изговора гласа. – СРП.ОО.О.1.3. Разликују променљиве и непроменљиве речи, именују врсте речи и разврставају их према основним граматичким категоријама. – СРП.ОО.О.1.4. Разликују просте речи од твореница. – СРП.ОО.О.1.5. Препознају основне реченичне чланове; разликују независне од зависних предикатских реченица; именују врсте независних реченица према њиховој комуникативној функцији. – СРП.ОО.С.1.7. Уочавају синтагме и умеју да анализирају једноставније реченице грађене по основним моделима; познају врсте зависних реченица и разумеју њихову функцију. – СРП.ОО.О.1.6. Разумеју значења речи, устаљених израза и фразеологизама са којима се срећу у школским текстовима и свакодневној комуникацији. – СРП.ОО.О.1.7. Уочавају	– СРП.ОО.С.1.5. Разликује подврсте променљивих речи и њихове граматичке категорије, као и све глаголске облике (осим имперфекта). – СРП.ОО.С.1.3. Уочавају евентуалне разлике између свог и књижевног акцентовања речи; умеју да одреде место акцента у речи. – СРП.ОО.С.1.4. Примењују знања о подели гласова и гласовним алтернацијама у свом говору и писању. – СРП.ОО.С.1.6. Препознају делове твореница (корен, творбену основу, префикс, суфикс) у једноставнијим примерима, развијајући језичко осећање и богатећи свој речник. – СРП.ОО.С.1.8. Знају и тумаче значења речи и фразеологизама који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима и правилно их употребљавају. – СРП.ОО.С.1.9. Препознају функционалне стилове (књижевно-уметнички, научни, административни, публицистички и разговорни) на основу њихових – СРП.ОО.С.2.1. Примењују теоријска знања у уочавању, илустровању и анализи граматичких појава у сложенијој језичкој ситуацији.	– СРП.ОО.Н.1.1. Разумеју и објашњавају основне функције језика (комуникативну и стваралачку); познају појмове једнојезичности и вишејезичности и знају одговарајуће језичке прилике у Србији. – СРП.ОО.Н.1.2. Умеју да одреде дужину/квантитет акценатског слога и примене правила акцентуације у једноставним примерима (унутрашњи слогови и једносложне речи); – СРП.ОО.Н.1.3. Одређују гласовне алтернације и примењују књижевнојезичку норму у вези са њима. – СРП.ОО.Н.1.4. Проналазе и именују делове речи у вези са облицима речи (граматичку основу и наставак за облик); знају основна значења падежа, именују личне и неличне, просте и сложене глаголске облике и правилно их употребљавају у писању и говору. – СРП.ОО.Н.1.5. Именују основне творбене моделе (префиксација, извођење, слагање) и користе их ради богаћења свог речника. СРП.ОО.Н.1.6. Анализирају синтагме, предикатске и комуникативне реченице и увиђају њихов међусобни однос у језичком систему; примењују основна правила слагања реченичних чланова.
---	---	---	---

	основне лексичке појаве (једнозначност и вишезначност речи) и лексичке односе (синонимију, хомонимију и антонимију). – СРП.ОО.О. 1.9. Разликују формално од неформалног изражавања и повезују начин изражавања са комуникативном ситуацијом. СРП.ОО.О.2.1. Повезују теоријска знања из граматике са класификацијом језичких појава у једноставној језичкој ситуацији. СРП.ОО.О.3.1. Користе знања из језика како би се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији изражавали писаним и усменим путем. – СРП.ОО.О.3.4. Усклађују одговарајући језички израз са контекстом (укључујући и конструктивну комуникацију у сарадњи са другима, у групи, на друштвеним мрежама и интернету). – СРП.ОО.О.3.11. Користе знања из језика и књижевности за учествовање у различитим културним садржајима (приредбе, представе, књижевне вечери,	СРП.ОО.С.3.1. Изражавају своје мишљење у школском, приватном, јавном и медијском контексту служећи се књижевним језиком, уз свест о социјалним конвенцијама и културолошким различитостима. – СРП.ОО.С.3.3. Негују културу свог народа и поштују и уважавају различитости других култура. – СРП.ОО.С.3.7. Користе знања из језика и књижевности за креирање и/или вредновање различитих културних садржаја; спремни су да учествују у самосталним и тимским пројектима; способни су да развију идеју и да је представе препознајући и остварујући личну, друштвену и комерцијалну вредност. – СРП.ОО.С.3.9. Уважавају културну разноликост Србије, цене културну баштину свог завичаја; имају развијене културне потребе, знају како да их искажу и задовоље.	– СРП.ОО.Н.1.7. Одређују значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени; познају и користе метафору и метонимију као лексичке механизме. – СРП.ОО.Н.2.4. Усклађују сврху, садржај и начин излагања са комуникативном ситуацијом. – СРП.ОО.Н.3.1. Разумеју и користе могућности језика, истражују и изражавају ставове о себи, као и о друштвеним, културним, моралним, духовним и естетским димензијама људских искустава. – СРП.ОО.Н.3.4. Негују позитивне интеракције и сарадњу у тимском раду уз истрајност и проактивност у остваривању циљева; спремни су да учествују у активностима заједнице и друштва. – СРП.ОО.Н.3.6. Уочавају и прате развој и утицај уметности, науке и технологије на писменост и језик; брину о очувању културно-историјских споменика, о безбедности и одрживости животне средине. – СРП.ОО.Н.3.10. Вреднују језик као медиј националне културе, националну културну баштину и културну разноликост Европе и
--	---	---	---

	изложбе, перформансе...), реализују унапред осмишљене идеје, учествују у пројектима који се тичу школе и локалне заједнице. – СРП.ОО.О.3.13. Увиђају значај језика у неговању културног и националног идентитета; поштују језике националних мањина у Србији и познају елементе њихове културне баштине и историјског наслеђа.		света.
Књижевност	– СРП.ОО.О.1.10. Повезују прочитана књижевна дела са њиховим ауторима; самостално саопштавају основну садржину дела, основну тему, главни мотив дела и његове главне ликове, време и место радње; разликују основне форме казивања. – СРП.ОО.О.1.11. Класификују текстове према различитим критеријумима: књижевни/некњижевни текст, народна/ауторска књижевност; дело у прози/дело у стиху; књижевни род (епски, лирски, драмски). – СРП.ОО.О.2.4. Исказују свој доживљај о говореном или писаном тексту (нпр. колико им се текст допада, да ли им је занимљив/необичан; које је	– СРП.ОО.С.1.11. Повезују књижевна дела са историјским и друштвеним контекстом. – СРП.ОО.С.1.12. Уочавају у делу лирске, епске и драмске елементе; именују основне књижевне (песма, приповетка, роман...) и књижевно-научне врсте (биографију, аутобиографију, дневник, путопис, мемоаре и научно-популарне текстове). – СРП.ОО.С.1.13. Разликују аутора књижевног дела од наратора, драмског лица или лирског субјекта; књижевни текст од неуметничког текста који обрађују исте/сличне теме, ликове и догађаје. – СРП.ОО.С.1.14. Именују различите облике казивања (приповедање у 1. и 3. лицу, хронолошко и ретроспективно; описивање, врсте описа; монолог, унутрашњи монолог и дијалог),	– СРП.ОО.Н.1.8. Тумаче одлике лирског, епског и драмског у различитим књижевним делима и у књижевним врстама на међи (нпр. драмски спев, лирско-епске врсте). – СРП.ОО.Н.1.9. Уочавају и описују језичке, структурне и/или естетске особине књижевног и неуметничког дела и користе их у вредновању књижевног дела и развијању властитог стила изражавања – СРП.ОО.Н.2.1. Анализирају кључне чиниоце структуре књижевног текста (тематске, идејне, стилске, језичке и композиционе особине) користећи књижевнотеоријску терминологију. – СРП.ОО.Н.2.2. Процењују функцију употребљених стилских

	основно осећање и тон текста и сл.). – СРП.ОО.О.2.5. Повезују садржај књижевног дела са сопственим или туђим искуством. – СРП.ОО.О.2.6. Сажимају и препричавају прозни текст разликујући главно од споредног; интерпретирају текст (описују ликове, поступке, изводе закључке...). – СРП.ОО.О.3.9. Имају развијене читалачке навике и схватају значај читања за развој сопствене опште културе и знања. – СРП.ОО.О.3.10. Разумеју значај књижевности и културе у свом животу; развијају креативност и сопствене стваралачке способности на свим пољима; вреднују књижевност као суштински део националне, европске и светске културе и као средство за промоцију различитих култура. – СРП.ОО.О.3.11. Користе знања из језика и књижевности за учествовање у различитим културним садржајима (приредбе, представе, књижевне вечери, изложбе, перформансе...),	језичко стилска изражајна средства, као и врсте стиха, строфе и риме приликом интерпретације и анализе књижевних дела. – СРП.ОО.С.1.15. Пправе разлику између парафраза (препричавања) и анализе дела. – СРП.ОО.С.2.6. Тумаче узрочно-последичне односе у вези са догађајима у тексту, поступцима и карактеристикама ликова, историјским и друштвеним контекстом, тј. мотивима, стилско језичким средствима у поезији; откривају идејни слој текста. – СРП.ОО.С.2.7. Процењују поступке и особине ликова и тако формирају и преиспитују моралне ставове. – СРП.ОО.С.3.5. Проширују интересовање за читање – од различитих неуметничких текстова до књижевности за младе, националне и светске белетристике; умеју да препоруче књигу и да вреднују препоруке других. – СРП.ОО.С.3.6. Разумеју међусобне везе књижевности и културе; обликују своје естетске и етичке ставове уз помоћ литературе. – СРП.ОО.С.3.7. Користе знања из језика и књижевности за креирање	средстава (стилске фигуре, облици казивања, слојевитост у значењу) у одређеном контексту. – СРП.ОО.Н.2.3. Анализирају проблем, идеју или поруку у књижевном и неуметничком тексту сагледавајући их из различитих перспектива; проналазе аргументе, рангирају и преиспитују њихову вредност и евентуално коригују своје ставове. – СРП.ОО.Н.3.9. Негују хумани и критички однос према културним различитостима и начину на који се књижевношћу и другим уметностима може доживети и обликовати свет.
--	---	--	--

	реализују унапред осмишљене идеје, учествују у пројектима који се тичу школе и локалне заједнице.	и/или вредновање различитих културних садржаја; спремни су да учествују у самосталним и тимским пројектима; способни су да развију идеју и да је представе препознајући и остварујући личну, друштвену и комерцијалну вредност.	
--	---	---	--

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци предмета: Циљ учења енглеског језика јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења енглеског језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	UNIT 1 Our teenage years	8	- разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова који се односе на представљање и давање информација о себи и другима; - чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова;	Упознавање са циљевима, исходима, наставним садржајима, критеријумима оцењивања, стицање увида у предзнања ученика Монолошка и дијалошка метода,	Усмено испитивање Нестандардизовани тестови Усмено излагање ученика Дискусија Разговор; Диктат

			• наслућује значење непознатих речи на основу контекста; • примењује правила за употребу садашњих времена у реченицама, у писаном и говорном језику; • реагује на захтеве, поставља питања, одговара на питања, развија комуникацију са другим ученицима; • разуме битне елементе садржаја у краћим аудио формама;	рад са уџбеником ИКТ у настави, нагласак на очигледности, личном искуству, интеракцији.	Тест Писмено излагање Краће писмено одговарање Лексичке и граматичке вежбе Током целе школске године редовно праћење и бележење рада и напредовања ученика и давање повратне информације.
2.	UNIT 2 Romance	8	• примењује правила за употребу прошлих времена у реченицама, у писаном и говорном језику; • разуме битне елементе садржаја у краћим аудио формама; • разуме текстове у којима се употребљава <i>тхе пресент перфект симпле тенсе</i> и упоређује га са употребом времена <i>тхе паст симпле тенсе</i>; • развија комуникацију са другим ученицима, даје предлоге, користи одређене изразе да изрази извињење или да опрости;	Акцента је на активности ученика. Монолошка и дијалогска метода, рад са уџбеником Проблемски приступ у настави ИКТ у настави, нагласак на очигледности, личном искуству, интеракцији,	

3.	UNIT 3 Past and present	10	• разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова који се односе на енглеску историју; • наслућује значење непознатих речи на основу контекста; • примењује правила за употребу садашњих и прошлих времена пасива у реченицама, у писаном и говорном језику; • реагује на захтеве, поставља питања, одговара на питања, развија комуникацију са другим ученицима; • разуме битне елементе садржаја у краћим аудио формама; • разуме текстове у којима се употребљавају релативне заменице.	Истраживачки приступ настави Проблемски приступ у настави Монолошка и дијалoшка метода Нагласак је на очигледности и личном искуству	
4.	UNIT 4 Imagine a world without it!	7	уради постављени задатак у вези градива које је обрађено и утврђено у протеклом периоду; • разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања у		

			будућности; • наслућује значење непознатих речи на основу контекста; • проширује своје знање речи енглеског језика и примењује га у говору; • реагује на захтеве, поставља питања, одговара на питања, развија комуникацију са другим ученицима; • разуме текстове у којима се употребљавају кондиционалне реченице; •	Монолошка и дијалогска метода Истраживачки и проблемски приступ у настави, ИКТ у настави, нагласак на очигледности, личном искуству, интеракцији,.... наставник као организатор и координатор активности, мотиватор, акценат ће бити на активностима ученика, њиховом искуству, повезивању садржаја са свакодневним животом, развијању функционалних знања, Корелација са другим областима, предметима...	
5.	UNIT 5 Saving the animal world	9	• разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова који се односе на животињски свет у посебним ситуацијама; • наслућује значење непознатих речи на основу контекста; • примењује правила за употребу индиректног говора; • усмено и писано изрази	Монолошка и дијалогска метода, рад са уџбеником повезивање садржаја са свакодневним животом, развијању функционалних знања, подстицаће се креативност, иницијатива и ангажовање ученика током наставе, али и код куће кроз истраживачке и	

			допадања/ недопадања;	проблемске задатке.	
6.	UNIT 6 City life	9	• разуме битне елементе садржаја у краћим аудио формама; • реагује на захтеве, поставља питања, одговара на питања, развија комуникацију са другим ученицима; • чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова у вези чувених великих градова.	Акцента је на активности ученика. Монолошка и дијалогска метода, рад са уџбеником Проблемски приступ у настави ИКТ у настави, нагласак на очигледности, личном искуству, интеракцији,	
7.	UNIT 7 New worlds	9	• чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова који се односе на велика светска освајања и освајаче; • наслућује значење непознатих речи на основу контекста; • примењује правила за употребу давно прошлог времена у реченицама, у писаном и говорном језику; • разуме битне елементе садржаја у краћим аудио формама; • проширује своје знање о употреби члана у енглеском	Монолошка и дијалогска метода, рад са уџбеником	

			језику и примењује га у говорној и писаној форми.	повезивање садржаја са свакодневним животом, развијању функционалних знања, подстицање се креативност, иницијатива и ангажовање ученика током наставе, али и код куће кроз истраживачке и проблемске задатке. наставник као извор знања, креатор, организатор и координатор активности, мотиватор,	
8.	UNIT 8 Summer's coming!	8	• чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова који се односе на туризам, лепоте Србије и уопште на путовања; • наслућује значење непознатих речи на основу контекста; • проширује своје знање речи у вези путовања и примењује их у говору; • разуме битне елементе садржаја у краћим аудио формама; примењује научену граматику.	Монолошка и дијалогска метода, рад са уџбеником ангажовање ученика током наставе, али и код куће кроз истраживачке и проблемске задатке.	
Укупно		68			

Стандарди образовних постигнућа за крај осмог разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
1. Слободно време, спортови, живо т у школи	-CJ1.OO.O.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају већину гласова и најчешће гласовне групе уз интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ1.OO.O.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.O.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена,	– CJ1.OO.C.1.1. Разумљиво изговарају већину гласова и гласовних група, уз могућу интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што повремено може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ1.OO.C.1.2. Познају већину правописних правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које повремено могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.C.1.4. Познају и користе ограничени репертоар	CJ1.OO.H.1.1. Исправно изговарају већину гласова и гласовних група, уз евентуалне утицаје других језика које користе, првенствено матерњег и повремена одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације). – CJ1.OO.H.1.2. Познају правописна правила и примењују их у писаној продукцији. – CJ1.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар правила и образаца за грађење граматичких облика који укључују и најфреквентнија одступања од морфолошких правила и правила творбе речи. – CJ1.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и фреквентних правилно формираних синтаксичких структура у циљу кохерентне комуникације.

	уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.O.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе.	основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да повремено ремете комуникацију. – CJ1.OO.C.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ1.OO.C.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, најмаркантније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.C.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим,	– CJ1.OO.H.1.5. Разумеју и користе релативно адекватан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена. – CJ1.OO.H.1.6. Познају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, важније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.H.1.7. Поседују темељна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју, тумаче и пореде појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.
--	---	---	---

		писаним и дигиталним путем.	
2.Временске прилике,одмор,врсте транспорта	– СЈ1.00.С.1.1. Разумљиво изговарају већину гласова и гласовних група, уз могућу интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што повремено може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – СЈ1.00.С.1.2. Познају већину правописних правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које повремено могу да ометају разумевање. – СЈ1.00.С.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – СЈ1.00.С.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да повремено ремете комуникацију. – СЈ1.00.С.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у	– СЈ1.00.С.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу с текстуалном врстом и комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета). – СЈ1.00.С.2.2. Користе страни језик у једноставнијој усменој и писаној комуникацији ослањајући се повремено на стратегије компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз употребу релевантних дигиталних алата. – СЈ1.00.С.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања	СЈ1.00.О.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају већину гласова и најчешће гласовне групе уз интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – СЈ1.00.О.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – СЈ1.00.О.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – СЈ1.00.О.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и

	усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – СЈ1.ОО.С.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.	проблема. – СЈ1.ОО.С.2.4. Интерпретирају значења једноставније усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама, постављају основне хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери, ослањајући се на невербалну комуникацију, односно на карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл). – СЈ1.ОО.С.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размеђују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – СЈ1.ОО.С.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова	независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – СЈ1.ОО.О.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – СЈ1.ОО.О.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – СЈ1.ОО.О.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе.
--	---	--	---

		комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.C.2.7. Промишљају улогу језикâ у свакодневним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном и образовном домену.	
3.Свемир,професије и предвиђања будућности	CJ1.OO.H.1.1. Исправно изговарају већину гласова и гласовних група, уз евентуалне утицаје других језика које користе, првенствено матерњег и повремена одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације). – CJ1.OO.H.1.2. Познају правописна правила и примењују их у писаној продукцији. – CJ1.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар правила и образаца за грађење граматичких облика који укључују и најфреквентнија одступања од морфолошких правила и правила творбе речи. – CJ1.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и фреквентних правилно формираних синтаксичких структура у циљу	– CJ1.OO.C.3.1. Разумеју основни смисао и кључне појединости у кратким саопштењима на блиске теме. – CJ1.OO.C.3.2. Разумеју краће усмене савете, упутства, молбе итд. који се тичу личних потреба и интересовања (нпр. оријентација у простору, сналажење на јавним местима, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.) који су, по потреби, праћени визуелним елементима. – CJ1.OO.C.3.3. Разумеју основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања.	CJ1.OO.O.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији прибегавајући, по потреби, основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ1.OO.O.2.3. Претражују,

	кохерентне комуникације. – CJ1.OO.H.1.5. Разумеју и користе релативно адекватан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена. – CJ1.OO.H.1.7. Поседују темељна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју, тумаче и пореде појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.	– CJ1.OO.C.3.4. Разумеју основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. – CJ1.OO.C.3.5. Разумеју основни смисао и главне информације краћих медијских садржаја (радио и телевизијских емисија, подкаста или других аудио-визуелних записа, као и краћих рекламних порука које не садрже игру речи или неко конотативно/ скривено / метафорично значење) о блиским темама, као и тему и основну поруку кратких телевизијских репортажа и документарних филмова помажући се визуелним информацијама. – CJ1.OO.C.3.6. Разумеју општи смисао и фреквентне фразе, формулације и изразе у текстовима популарне музике. – CJ1.OO.C.3.7. Разумеју општи смисао и релевантне информације на блиске теме у краћим текстовима једноставне садржине, порукама, писмима, мејловима о познатим и узрасно	идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ1.OO.O.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл). – CJ1.OO.O.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији, размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ1.OO.O.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова
--	--	--	--

		адекватним темама. – CJ1.OO.C.3.8. Разумеју општи смисао, важније идеје и поруке једноставних линеарних и хипертекстуалних врста (адаптирани, поједностављени и скраћени информативни и књижевни текстови, новинске вести, брошуре, проспекти, кратке репортаже, кратки прилози на друштвеним мрежама) са интернета или из других писаних медија у складу са узрастом и интересовањима. – CJ1.OO.C.3.9. Разумеју општи смисао, информације, главне идеје и поруке једноставнијих фикционалних прича и других форми из области књижевности за младе прилагођених узрасту и интересовањима. – CJ1.OO.C.3.10. Разумеју и селекују потребне информације из инфографика и других визуелно-текстуалних приказа (табела, дијаграма, мапа, формулара, формула...). – CJ1.OO.C.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи и потребне	комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.7. Промисљају улогу језика у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета. – CJ1.OO.O.3.1. Разумеју фреквентне речи и изразе у јасно контекстуализованом говору, као и у кратким саопштењима на блиске теме. – CJ1.OO.O.3.2. Разумеју једноставне усмене савете и упутства која се односе на личне информације, непосредне потребе и блиско окружење уз подршку визуелних елемената (оријентација у простору, употреба апарата, правила игре). – CJ1.OO.O.3.3. Разумеју глобални смисао кратких, спорим ритмом изговорених и јасно артикулисаних монолошких прилога уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ1.OO.O.3.4. Разумеју предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, о
--	--	--	--

		информације из једноставнијих извора информација са циљем претраживања (онлајн) речника, енциклопедија, брошура и интернет страница. – СЈ1.ОО.С.3.12. Иницирају и/или одржавају разговор и интеракцију са једним саговорником или више саговорника на блиске и познате теме. Уз минималну помоћ саговорника, траже одређени предмет, услугу, објашњење планова и обавеза, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину. – СЈ1.ОО.С.3.13. Описују себе и своје непосредно окружење, школски контекст и приватан живот, свакодневне активности и навике, искуства из прошлости, претходне и планиране активности и догађаје, уз евентуалне краће паузе у говору. На једноставан начин и укратко излажу на задату тему или резимирају краћи текст (прочитан или одслушан), ослањајући се по потреби и на језичка средства која се у њему појављују. – СЈ1.ОО.С.3.14. Постављају неколико повезаних питања у низу, у вези с личним	познатим/блиским темама, непосредном друштвеном окружењу, природној средини. – СЈ1.ОО.О.3.5. Разумеју основни смисао и појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у кратким и једноставнијим рекламним порукама на познате теме, уколико не садрже игру речи или неко конотативно / скривено / метафорично значење. – СЈ1.ОО.О.3.6. Разумеју појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у популарној музици. – СЈ1.ОО.О.3.7. Разумеју кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (писма, мејлови, СМС...). – СЈ1.ОО.О.3.8. Разумеју општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова прилагођених узрасту и интересовањима (извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе, као и поруке личне природе са неколико суштинских информација (нпр. писма, мејлови итд.). – СЈ1.ОО.О.3.9. Разумеју општи смисао и важније информације
--	--	---	---

		потребама, интересовањима, обавезама, жељама, и одговарају на слична питања саговорника. – СЈ1.ОО.С.3.15. Исказују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења, упутства, захтеве, савете, забране, образлажући своје ставове и мишљење једноставнијим језичким средствима. – СЈ1.ОО.С.3.16. Састављају краће сажете текстове од неколико повезаних реченица о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота, пореде људе, ствари и појаве користећи фреквентне кохезивне елементе. Писаним путем траже и преносе детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима. – СЈ1.ОО.С.3.17. Писаним путем траже и преносе детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима, састављају једноставна лична и електронска писма, поруке, имејлове у којима се са пријатељима и познаницима	у једноставнијим врстама књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима (прозни и поетски текстови, кратке приче). – СЈ1.ОО.О.3.10. Разумеју и проналазе важније информације из инфографикона и других једноставнијих визуелно-текстуалних приказа (табела, дијаграма, мапа, формулара, формула...). – СЈ1.ОО.О.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација. – СЈ1.ОО.О.3.12. Успостављају и накратко одржавају друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних информација о личности и непосредном окружењу, плановима, обавезама, услугама. – СЈ1.ОО.О.3.13. Користећи једноставна језичка средства, укратко описују или представљају људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности, догађаје, уз помоћ наставника
--	--	--	---

		договарају о активностима, постављају или одговарају на питања на узрасно релевантне теме. Једноставним језичким средствима описују теме и догађаје из приватног, јавног и образовног домена и препричавају кратке (прочитане и одслушане) текстове, ослањајући се на језичка средства која се у њима појављују. – СЈ1.ОО.С.3.18. На страном језику саопштавају основне информације добијене од трећег лица или пренете путем писаних или усмених текстова у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама. – СЈ1.ОО.С.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику: тему, општи смисао и најважније информације краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних) и кратких усмених исказа опште информативне природе, примерене узрасту и интересовањима.	или саговорника и евентуалне краће паузе/застајкивања. – СЈ1.ОО.О.3.14. Постављају једноставна питања о темама које одговарају личним интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговарају на слична питања саговорника. – СЈ1.ОО.О.3.15. Постављају и одговарају на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања и формулишу љубазне молбе, извињења, упутства и савете, користећи једноставна језичка средства. – СЈ1.ОО.О.3.16. Пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења у обрасцима, упитницима или табелама, повезују неколико исказа у кратак, везани текст о блиским темама и састављају текстове од понуђеног језичког материјала на блиске теме у којима описују себе, своју породицу и непосредно окружење, користећи једноставну лексику и фреквентне кохезивне елементе. – СЈ1.ОО.О.3.17. Писаним путем достављају/траже основне информације о себи и другима, састављају краће белешке о важним
--	--	---	---

			информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке у личном обраћању (нпр. СМС, мејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљују, извињавају или нешто честитају. – СЈ1.ОО.О.3.18. На страном језику преносе саговорнику општи смисао и најважније информације краћих и једноставнијих писаних текстова и усмених исказа информативне природе. – СЈ1.ОО.О.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику општи смисао и најважније појединости јавних натписа и кратких текстова информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...), саопштавају основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.
4.Глобални феномени,окружење	СЈ1.ОО.О.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају већину гласова и најчешће гласовне групе уз интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – СЈ1.ОО.О.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у	– СЈ1.ОО.С.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости.	СЈ1.ОО.О.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку.

	писаној продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.O.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.O.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ1.OO.C.1.1. Разумљиво изговарају већину гласова и гласовних група, уз могућу интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што повремено може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ1.OO.C.1.2. Познају већину правописних правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које повремено могу да ометају	– CJ1.OO.C.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.C.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном и образовном домену.	– CJ1.OO.O.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији прибегавајући, по потреби, основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ1.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ1.OO.O.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексики и сл). – CJ1.OO.O.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији, размењујући основне информације и ставове у вези са
--	---	---	---

	разумевање. – CJ1.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.C.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да повремено ремете комуникацију. – CJ1.OO.C.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ1.OO.C.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, најмаркантније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.C.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније		културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ1.OO.O.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета.
--	---	--	--

	појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. CJ1.OO.H.1.1. Исправно изговарају већину гласова и гласовних група, уз евентуалне утицаје других језика које користе, првенствено матерњег и повремена одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације). – CJ1.OO.H.1.2. Познају правописна правила и примењују их у писаној продукцији. – CJ1.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар правила и образаца за грађење граматичких облика који укључују и најфреквентија одступања од морфолошких правила и правила творбе речи. – CJ1.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и фреквентних правилно формираних синтаксичких структура у циљу кохерентне комуникације. – CJ1.OO.H.1.5. Разумеју и користе релативно адекватан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена. – CJ1.OO.H.1.6. Познају основне принципе функционисања језичких		
--	--	--	--

	система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, важније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – СЈ1.ОО.Н.1.7. Поседују темељна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју, тумаче и пореде појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.		
5.Технологија,проналасци, професије	СЈ1.ОО.О.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају већину гласова и најчешће гласовне групе уз интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – СЈ1.ОО.О.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – СЈ1.ОО.О.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – СЈ1.ОО.О.1.4. Познају и повремено	– СЈ1.ОО.С.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – СЈ1.ОО.С.2.4. Интерпретирају значења једноставније усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама, постављају основне хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери, ослањајући се на невербалну комуникацију, односно на	– СЈ1.ОО.Н.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања различитих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са текстуалном врстом и комуникативном намером, у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета). – СЈ1.ОО.Н.2.2. Користе страни језик у усменој и писаној комуникацији користећи креативно стратегије компензације и примењујући различите стратегије планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз употребу релевантних дигиталних

	користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.O.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.O.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе.	карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексики и сл).	алата. – CJ1.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и селективно користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост, за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ1.OO.H.2.4. Интерпретирају значења једноставније усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама, постављају хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери у складу са њеним друштвеним, културним, временским и просторним контекстом. – CJ1.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију, размењују релевантне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање правила учтивости.
--	--	--	--

	– CJ1.OO.C.1.1. Разумљиво изговарају већину гласова и гласовних група, уз могућу интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што повремено може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ1.OO.C.1.2. Познају већину правописних правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које повремено могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.C.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да повремено ремете комуникацију. – CJ1.OO.C.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и		
--	---	--	--

	омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – СЈ1.ОО.С.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, најмаркантније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – СЈ1.ОО.С.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.		
	СЈ1.ОО.Н.1.1. Исправно изговарају већину гласова и гласовних група, уз евентуалне утицаје других језика које користе, првенствено матерњег и повремена одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације). – СЈ1.ОО.Н.1.2. Познају правописна правила и примењују их у писаној продукцији. – СЈ1.ОО.Н.1.3. Познају и користе ограничен репертоар правила и образаца за грађење граматичких облика који укључују и најфреквентнија одступања од морфолошких правила и правила творбе речи.	– СЈ1.ОО.С.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – СЈ1.ОО.С.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз	

	– CJ1.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и фреквентних правилно формианих синтаксичких структура у циљу кохерентне комуникације. – CJ1.OO.H.1.5. Разумеју и користе релативно адекватан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена. – CJ1.OO.H.1.6. Познају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, важније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.H.1.7. Поседују темељна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју, тумаче и пореде појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.	примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.C.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном и образовном	
	CJ1.OO.O.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају већину гласова и најчешће гласовне групе уз интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може да отежава разумљивост порука и комуникацију.		

	– CJ1.OO.O.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.O.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.C.1.1. Разумљиво изговарају већину гласова и гласовних група, уз могућу интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што повремено може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ1.OO.C.1.2. Познају већину правописних правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности		
--	---	--	--

	које повремено могу да ометају разумевање. – СЈ1.ОО.С.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – СЈ1.ОО.С.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да повремено ремете комуникацију. – СЈ1.ОО.С.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – СЈ1.ОО.С.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, најмаркантније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – СЈ1.ОО.С.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које		
--	--	--	--

	уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.		
6.Забавне активности Филмови,књиге,музи ка,фестивали	CJ1.OO.O.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају већину гласова и најчешће гласовне групе уз интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ1.OO.O.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.O.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из	– CJ1.OO.C.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – CJ1.OO.C.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.C.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном и образовном	CJ1.OO.H.3.1. Разумеју смисао и важне информације у краћим усменим саопштењима на блиске и узрасно релевантне теме. – CJ1.OO.H.3.2. Разумеју усмена упутства, препоруке, савете који се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.) уколико се говори разговетно и умереним темпом. – CJ1.OO.H.3.3. Разумеју основни смисао и релевантне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме (из домена науке, уметности, економије, технологије и осталих области људског деловања), уз одговарајућу визуелну подршку. Идентификују идеје, интерпретације, узрочно-последичне везе, разликују

	приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.O.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.O.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе.		чињенице од мишљења и ставова. – CJ1.OO.H.3.4. Разумеју општи смисао, кључне информације, позиције, идеје и ставове из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. – CJ1.OO.H.3.5. Разумеју основни смисао и могу да издвоје главне информације из аутентичних медијских садржаја (подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, друштвено и узрасно адекватним темама – нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, едукативних садржаја и спотова) које слушају/гледају у смисленим целинама. Разумеју општи смисао и упадљиве детаље рекламних порука и препознају ставове и тачке гледишта изречене у њима, предрасуде, стереотипе, као и различите облике медијске манипулације и убеђивања. – CJ1.OO.H.3.6. Разумеју општи смисао, фреквентне фразе и изразе сложенијих,
--	---	--	---

			разговорних текстова популарне музике. – CJ1.OO.H.3.7. Разумеју општи смисао и могу да издвоје релевантне информације у порукама, писмима и имејловима о блиским темама које се односе на различите узрасно адекватне теме и на актуелне друштвено релевантне теме од значаја за њихово непосредно школско окружење, ужу или ширу заједницу. – CJ1.OO.H.3.8. Разумеју општи смисао, идеје, детаље, информације и поруке различитих врста текстова (прилагођени информативни и књижевни текстови, новинске вести, брошуре, проспекти, репортаже, прилози на друштвеним мрежама) са интернета или из других писаних медија у складу са узрастом и интересовањима, откривајући значења непознатих речи и конструкција на основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова. Идентификују идеје, интерпретације, узрочно-последичне везе, разликују
--	--	--	--

			чињенице од мишљења, препознају предрасуде, стереотипе, као и најупадљивије начине медијске манипулације и убеђивања. – СЈ1.ОО.Н.3.9. Разумеју општи смисао, детаље, идеје, експлицитно изражена осећања, жеље, расположења и поруке, идентификују и анализирају идеје и ставове аутора, интерпретације, различите перспективе, предрасуде, стереотипе, у узрасно примереним књижевним текстовима и прилагођеним и адаптираним верзијама белетристике за младе. – СЈ1.ОО.Н.3.10. Разумеју, проналазе, селекују, интерпретирају и евалуирају информације из различитих визуелно- текстуалних приказа (инфографикона, табела, дијаграма, графикона, мапа, формулара, формула...). – СЈ1.ОО.Н.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи и потребне информације из различитих извора информација критички процењујући релевантност,
--	--	--	--

			поузданост и кредибилност извора. – CJ1.OO.H.3.12. Спонтано учествују у једноставнијој интеракцији са двоје или више саговорника у оквиру дијалога, дискусија и дебата, разматрају различите перспективе, исказују своје мишљење пружајући објашњења и поткрепљујући га аргументима, излажу ставове и идеје у вези са блиским, релевантним (личним и друштвеним) темама прилагођеним узрасту и интересовањима, поштујући друштвено прихваћене норме комуникације. – CJ1.OO.H.3.13. Релативно течно и с одређеном лакоћом описују себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност. Спонтано и детаљно излажу на задату тему (из узрасно и интересно примерених и блиских области људског деловања) и одговарају на питања која се односе на смисао и значај теме, кључне информације и податке, основне поруке и
--	--	--	---

			једноставне интерпретације, користећи разноврсна језичка средства. – СЈ1.ОО.Н.3.14. Учествоју у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), постављају по неколико питања у низу (у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама) и одговарају на њих, уз евентуалну помоћ и понављање. – СЈ1.ОО.Н.3.15. Комплекснијим језичким средствима исказују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе, извињења, упутства, савете, захтеве, забране, упутства; износе образложења, ставове, мишљење, аргументацију, по потреби тражећи помоћ саговорника (вербалним и невербалним средствима). – СЈ1.ОО.Н.3.16. Пишу краће текстове/приче од неколико логички повезаних реченица на реалан или фикционалан начин о узрасно релевантним темама од локалног, националног и глобалног значаја (о себи, аспектима приватног и школског живота
--	--	--	--

			као и о друштвеном и природном окружењу). Резимирају и/или парафразирају одслушан или прочитан адаптиран или прилагођен текст (на једноставне и узрасно примерене теме из домена науке, уметности, економије, технологије и осталих области људског деловања), ослањајући се и на језичка средства која се у њему појављују. Описују и тумаче податке из табела, графика, инфографика, брошура и сл. – СЈ1.ОО.Н.3.17. Прецизно описују искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику. Пишу обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договарају активности и обрађују узрасно релевантне теме поштујући друштвено прихваћене норме комуникације, различите културолошке особености и мултикултуралност. Описују себе, околину, школски контекст и приватан живот,
--	--	--	---

			свакодневне навике, претходне и планиране активности, искуства и догађаје, резимирају или препричавају краћи (прочитан или одслушан) текст, у извесној мери користећи и језичка средства која се у њему појављују. – СЈ1.ОО.Н.3.18. На страном језику у сажетом виду саопштавају информације добијене од трећег лица или пренете путем писаних или усмених текстова у вези с релативно блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама. – СЈ1.ОО.Н.3.19. На матерњем језику саопштавају смисао, тему и детаљније информације усменог исказа или писаног текста (новинског, књижевног, интернет прилога), примереног узрасту и интересовањима, као и информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица.
--	--	--	---

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- ИСТОРИЈА

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе историје јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напедују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичко образовање ученика. Настава историја треба да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.

Задаци наставе историје су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе историје сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе историје буду у пуној мери реализовани

- да ученици разумеју историјске догађаје, појаве и процесе, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...).

Циљ и задаци наставе историје остварују се кроз различите садржаје, методе и облике рада, уз поштовање Образовних стандарда за крај обавезног образовања.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ		По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти;		- Посматрање

		3	– уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – поредећи различите изворе о истој историјској појави или догађају, анализира позицију аутора; – доведе у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима;	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно, анализира карту и изворе, изводи закључке. Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче њихову активност и мотивише ученике.	- Испитивање - Ученички радови - Тестирање (Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим месечним плановима начине провере остварености)
2.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ		По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно,	

	ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА	16	– наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група у историјском периоду савременог доба; – образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности; – изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и светском, на основу датих примера; – образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво; – идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и	анализира карту и изворе, изводи закључке. Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче њихову активност и мотивише ученике.	- Посматрање - Испитивање - Ученички радови - Тестирање (Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим месечним плановима начине провере остварености)
--	---	-----------	---	--	--

			савременом контексту;		
3.	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ	16	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права; – наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; – илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу; – образложи утицај различитих друштвено-економских система на	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно, анализира карту и изворе, изводи закључке. Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче њихову активност и мотивише ученике.	- Посматрање - Испитивање - Ученички радови - Тестирање (Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим

			свакодневни живот људи, анализирајући дате примере; – препозна како су културне интеракције, и сарадња различитих етничких и социјалних група утицали на политички, друштвени и привредни живот;		месечним плановима начине провере остварености)
4.	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА		По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва; – идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта; – објасни значење појмова геноцид и Холокауст; – изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно, наализира карту и изворе, изводи закључке.	- Посматрање - Испитивање - Ученички радови - Тестирање

		16	СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности; – изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника; – препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији; – критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;	Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче њихову активност и мотивише ученике.	(Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим месечним плановима начине провере остварености)
5.	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА		По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања заснованог на	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно,	- Посматрање - Испитивање

		17	одабраним историјским изворима и литератури, користећи ИКТ; – образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; – истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; – покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; – уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима; – препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији.	анализира карту и изворе, изводи закључке. Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче њихову активност и мотивише ученике.	- Ученички радови - Тестирање (Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим месечним плановима начине провере остварености)
Укупно		68			

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Основи проучавања прошлости	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описују кључне појаве, догађаје, процесе и личности из националне и општеисторије. – ИСТ.ОО.О.1.6. Лоцирају на историјској карти простор одигравања појава, процеса и догађаја из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.7. Разликују узроке од последица и описују их на примерима кључних појава, догађаја и процеса из националне и/или опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.8. Наводе кључне научно- технолошке изуме и уметничка дела и објашњавају њихов значај за развој цивилизације. СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.2. Прикупљају информације из различитих извора и издвајају кључне податке у вези са одређеном темом. – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читају једноставне и карактеристичне историјске информације у форми историјске карте (наведена легенда), табеле и/или графикана. – ИСТ.ОО.О.2.4.	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.4. Описују кључне карактеристике појава, догађаја, процеса и личности и објашњавају њихов утицај на развој друштва, државе, привреде и културе. – ИСТ.ОО.С.1.5. Препознају и лоцирају историјски простор на географској карти и на примерима описују како су одлике географског простора утицале на одређене историјске догађаје и процесе. – ИСТ.ОО.С.1.6. Објашњавају узроке и последице кључних појава, догађаја и процеса из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.С.1.7. Доводе у међусобну везу друштвене, културне, научно-технолошке и уметничке појаве у националној и општој историји. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.2. Издавају и процењују	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значај појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје уз навођење специфичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.4. Анализирају на карактеристичним примерима повезаност појава, догађаја, процеса и личности из националне историје са појавама, процесима, догађајима и личностима из опште историје и процењују значај те везе за државу и друштво у националном оквиру. – ИСТ.ОО.Н.1.5. Повезују појаве, догађаје и процесе са динамиком промена граница на одређеном простору у различитим историјским периодима. – ИСТ.ОО.Н.1.6. Аргументовано објашњавају, на примерима, узроке и последице промена које су кроз историју доживљавала друштва, државе, привреде, културе и народи.

	Препознају и описују пристрасности, стереотипе или пропаганду у садржајима извора и/или њиховом тумачењу. – ИСТ.ОО.О.2.5. Поредеразличитеизворе о истојисторијскојпојави, догађају и/илиличности и идентификујусличности и разлике у њиховомпредстављању и/илиинтерпретацији. – ИСТ.ОО.О.2.6. Препознајуисторијскетеме у књижевним и уметничкимделима и идентификујусличности и разлике у њиховојнаучној и уметничкојинтерпретацији. СПК3 – ИСТ.ОО.О.3.3. Наводе и објашњавајузначајкључнихпојава, догађаја, процеса и личностизаразвојљудскихправа и друштвазаснованогнањиховомпоштовању. – ИСТ.ОО.О.3.4. Препознају и описујуутицајразличитихврстаманипулацијанапојединце, групе и друштво у прошлости и садашњости. – ИСТ.ОО.О.3.5. Наводе и примеримаилуструјукултурно-историјсконаслеђесопственог и другихнарода. – ИСТ.ОО.О.3.6. Препознају и описујуутицајкултурно-	прикупљене информације са становишта релевантности и сазнајне вредности за одређену тему. – ИСТ.ОО.С.2.3. Разврставају историјске информације у различитим симболичким модалитетима према релевантности за тему истраживања. – ИСТ.ОО.С.2.4. Анализирају стереотипе, пропаганду и пристрасност у изворима доводећиих у везу са историјским контекстом. – ИСТ.ОО.С.2.5. Издавају и анализирајусличности и разлике у изворимаинформацијакојисеод носенаистуисторијскупојаву, догађајилиличност. – ИСТ.ОО.С.2.7. Разликујуисторијскинаротивод уметничкепредставе о историјскојличности, догађају, појави и процесу. – ИСТ.ОО.С.2.8. Планирају и спроводеистраживањеодређеногисторијскогдогађаја/појаве/личности. – ИСТ.ОО.С.2.9. Представљајурезультатеистраживањанаразличитеначине и узкоришћењедигиталнихтехнологија.	СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.1. Анализирају значај историјских догађаја, појава, личности на основу мерила вредности времена одигравања, а не на основу савременог контекста. – ИСТ.ОО.Н.2.3. Реконструишу промене на историјско-географском простору поређењем савремених политичких карата саисторијским картама других периода. СПК3 – ИСТ.ОО.Н.3.4. Изражавају и представљајуставове, заснованенанаучнимаргументима, који се супротстављају различитим видовима манипулације.* – ИСТ.ОО.Н.3.6. Покрећу и спроводе активности које су усмерене на неговање сећања на значајне личности, појаве и догађајеиз прошлостилокалне средине/народа/државе.
--	---	---	---

	историјске баштине на изградњу идентитета. – ИСТ.ОО.О.3.7. Објашњавају на карактеристичним примерима значај неговања сећања на кључне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, државе и институција. – ИСТ.ОО.О.3.8. Учествују у активностима посвећеним очувању културно-историјске баштине у свом окружењу.	СПК3 – ИСТ.ОО.С.3.1. Објашњавају значај историје (наука и наставни предмет) за формирање ставова и за лични развој; разумевање савремених друштвених токова. – ИСТ.ОО.С.3.2. Дискутују или дебатују у различитим окружењима* о историјским и савременим темама уз уважавање разлика у становиштима и мишљењима других. – ИСТ.ОО.С.3.3. Илуструју, на примерима из прошлости и садашњости, последице различитих врста манипулација на појединца, групе и друштво. – ИСТ.ОО.С.3.7. Учествују у организовању и спровођењу заједничких активности у вези са културом сећања и залажу се за равноправност различитих заједница, њихових традиција и културног идентитета.	
	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описују кључне појаве, догађаје, процесе и личности из националне и	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.4. Описују кључне карактеристике појава, догађаја, процеса и личности и	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.2. Повезују личности, појаве, догађаје и процесе и смештају их у прецизне хронолошке

Европа, свет и српски народ у Југословенској држави у периоду између два светска рата	општеисторије. – ИСТ.ОО.О.1.6. Лоцирајунаисторијскојкартипростород игравањапојава, процеса и догађајаизнационалне и општеисторије. – ИСТ.ОО.О.1.7. Разликујуузрокеодпоследича и описујуиунапримерамакључнихпојава, догађаја и процесаизнационалне и/илиопштеисторије. – ИСТ.ОО.О.1.8. Наводекључненанаучно-технолошкеизуме и уметничкадела и објашњавајуњиховзначајзаразвојцивил изације. СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.2. Прикупљајуинформацијеизразличитих извора и издвајајукључнеподатке у везисаодређеномтемом. – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читајуједноставне и карактеристичнеисторијскеинформације дате у формиисторијскекарте (наведеналегенда), табеле и/илиграфикона. – ИСТ.ОО.О.2.4. Препознају и описујупристрасности, стереотипеилипропаганду у садржајимаизвора и/илињиховомтумачењу. – ИСТ.ОО.О.2.5. Поредеразличитеизворе о истојисторијскојпојави, догађају и/илиличности и	објашњавајуњиховутицајнаразвојдруштва, државе, привреде и културе. – ИСТ.ОО.С.1.5. Препознају и лоцирајуисторијскипросторнагеографскојкарти и на примеримаописујукакосуодликегеографскогпростораутицале наодређенеисторијскедогађаје и процесе. – ИСТ.ОО.С.1.6. Објашњавајуузроке и последице кључних појава, догађаја и процесаизнационалне и општеисторије. – ИСТ.ОО.С.1.7. Доводе у међусобну везу друштвене, културне, научно-технолошке и уметничке појаве у националној и општој историји. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.2. Издавају и процењују прикупљене информације са становишта релевантности и и сазнајне вредности за одређену тему. – ИСТ.ОО.С.2.3. Разврставају историјске информације у различитим симболичким модалитетима према релевантностама	и/или просторне оквире. – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значај појава, догађаја, процеса и личности из националне и општеисторије уз навођење специфичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.4. Анализирају на карактеристичним примерима повезаност појава, догађаја, процеса и личности из националне историје са појавама, процесима, догађајима и личностима из општеисторије и процењују значај те везе за државу и друштво у националном оквиру. – ИСТ.ОО.Н.1.6. Аргументовано објашњавају, на примерима, узроке и последице промена које су кроз историју доживљавала друштва, државе, привреде, културе и народи. СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.1. Анализирају значај историјских догађаја, појава, личности на основу мерила вредности времена од игравања, а не на основу савременог контекста. СПК3 – ИСТ.ОО.Н.3.4. Изражавају и представљају уставове, засноване на научним аргументима
---	---	---	--

	идентификујусличностии разлике у њиховомпредстављању и/илиинтерпретацији. СПКЗ – ИСТ.ОО.О.3.2. Препознајунакарактеристичнимпримеримаисторијскекорене у савременимдруштвенимпојавама и институцијама. – ИСТ.ОО.О.3.3. Наводе и објашњавајузначајкључнихпојава, догађаја, процеса и личностизаразвојљудскихправа и друштвазаснованогнањиховомпоштовању. – ИСТ.ОО.О.3.4. Препознају и описујуутицајразличитихврстаманипулацијанапојединце, групе и друштво у прошлости и садашњости. – ИСТ.ОО.О.3.7. Објашњавајунакарактеристичнимпримеримазначајнеговањасећањанакључнеличности, догађаје и појавеизпрошлостинарода, државе и институција. – ИСТ.ОО.О.3.8. Учествују у активностимапосвећенимочувањукултурно-историјскебаштине у својококружењу.	емуистраживања. – ИСТ.ОО.С.2.4. Анализирајустереотипе, пропаганду и пристрасност у изворимадоводећиих у везусаисторијскимконтекстом. – ИСТ.ОО.С.2.5. Издвајају и анализирајусличности и разлике у изворимаинформацијакојисеод носенаистуисторијскупојаву, догађајилиличност. – ИСТ.ОО.С.2.8. Планирају и спроводеистраживањесодређеногисторијскогдогађаја/појаве/личности. – ИСТ.ОО.С.2.9. Представљајурезултатеистраживањанаразличитеначине и узкоришћењедигиталнихтехнологија. СПКЗ – ИСТ.ОО.С.3.2. Дискутујуилидебатују у различитимокружењима* о историјским и савременимтемамаузувавање разлика у становиштима и мишљењимадругих. – ИСТ.ОО.С.3.3. Илуструју, на примеримаизпрошлости и садашњости, последицеразличитихврстаман	, којисесупротстављајуразличитим видовимаманипулације.* – ИСТ.ОО.Н.3.6. Покрећу и спроводеактивностикојесуусмерене на неговањесећањаназначајнеличности, појаве и догађајеизпрошлостилокалнесредине/народа/државе.
--	--	--	--

		ипулацијенапојединца, групе и друштво. – ИСТ.ОО.С.3.7. Учествују у организовању и спровођењу заједничких активности у вези са културом сећања и залажу се за равноправност различитих заједница, њихових традиција и културног идентитета.	
Други светски рат	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описују кључне појаве, догађаје, процесе и личности из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.6. Лоцирају на историјској карти простор одигравања појава, процеса и догађаја из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.7. Разликују узроке од последица и описују их на примерима кључних појава, догађаја и процеса из националне и/или опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.8. Наводе кључна научно-технолошка изума и уметничка дела и објашњавају њихов значај за развој цивилизације. СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.2. Прикупљају информације из различитих извора и издвајају кључне податке у	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.4. Описују кључне карактеристике појава, догађаја, процеса и личности и објашњавају њихову утицај на развој друштва, државе, привреде и културе. – ИСТ.ОО.С.1.5. Препознају и лоцирају историјски простор на геograфској карти и на примерима описују како су одлике географског простора утицале на одређене историјске догађаје и процесе. – ИСТ.ОО.С.1.6. Објашњавају узроке и последице кључних појава, догађаја и процеса из националне и опште историје. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.2. Издавају и	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.1. Наводе и објашњавају специфичности основних појмова из историје науке и појмова из историје цивилизације, кључних појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.Н.1.2. Повезују личности, појаве, догађаје и процесе и смештају их у прецизне хронолошке и/или просторне оквире. – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значај појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје уз навођење специфичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.5. Повезују појаве, догађаје и процес са динамиком промена грађана одређеног простору у различитим историјским периодима.

	везиса одређеном темом. – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читају једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте (наведена легенда), табеле и/или графика. – ИСТ.ОО.О.2.4. Препознају и описују пристрасности, стереотипе и пропаганду у садржајима извора и/или њиховом тумачењу. СПК3 – ИСТ.ОО.О.3.3. Наводе и објашњавају значај кључних појава, догађаја, процеса и личности из развоја људских права и друштва заснованог на њиховом поштовању. – ИСТ.ОО.О.3.4. Препознају и описују утицај различитих врста манипулација на појединце, групе и друштво у прошлости и садашњости. – ИСТ.ОО.О.3.5. Наводе и примерима илуструју културно-историјско наслеђе сопственог и других народа.	процењују прикупљене информације са становишта релевантности и и сазнајне вредности за одређену тему. – ИСТ.ОО.С.2.3. Разврставају историјске информације у различитим симболичким модалитетима према релевантности за тему истраживања. – ИСТ.ОО.С.2.4. Анализирају стереотипе, пропаганду и пристрасност у изворима доводећи их у везу са историјским контекстом. – ИСТ.ОО.С.2.5. Издавају и анализирају сличности и разлике у изворима информација које се одnose на историјску појаву, догађај или личност. – ИСТ.ОО.С.2.8. Планирају и спроводе истраживање одређено историјског догађаја/појаве/личности. – ИСТ.ОО.С.2.9. Представљају резултате истраживања на различите начине и укоришћење дигиталних технологија. СПК3 – ИСТ.ОО.С.3.3. Илуструју,	– ИСТ.ОО.Н.1.6. Аргументовано објашњавају, на примерима, узроке и последице промена које су кроз историју доживљавала друштва, државе, привреде, културе и народи. СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.3. Реконструишу промену историјско-географског простора поређењем савремених политичких карата са историјским картама других периода. СПК3 – ИСТ.ОО.Н.3.2. Образлажу значај цивилизацијски хтековина из развоја хуманистичког, демократског, инклузивног друштва заснованог на поштовању различитости и интеркултуралности. – ИСТ.ОО.Н.3.4. Изражавају и представљају уставове, засноване на научним аргументима, којима се супротстављају различитим видовима манипулације.* – ИСТ.ОО.Н.3.6. Покрећу и спроводе активности које су усмерене на неговање сећања на значај личности, појаве и
--	---	--	---

		на примерима из прошлости и садашњости, последице различитих врста мапи и пулације на појединца, групе и друштво. – ИСТ.ОО.С.3.7. Учествују у организовању и спровођењу заједничких активности у вези са културом сећања и залажу се за равноправност различитих заједница, њихових традиција и културног идентитета.	догађаје из прошлости локалне средине/народа/државе.
Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду Хладног рата	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описују кључне појаве, догађаје, процесе и личности из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.6. Лоцирају на историјској карти простор одигравања појава, процеса и догађаја из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.7. Разликују узроке од последица и описују их на примерима кључних појава, догађаја и процеса из националне и/или опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.8. Наводе кључна научно-технолошка изуми и уметничка дела и објашњавају њихов значај за развој цивилизације.	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.1. Издавају и описују специфичности основних појмова историјске науке и појмова из историје цивилизације. – ИСТ.ОО.С.1.4. Описују кључне карактеристике појава, догађаја, процеса и личности и објашњавају њихову улогу у развоју друштва, државе, привреде и културе. – ИСТ.ОО.С.1.5. Препознају и лоцирају историјски простор на географској карти и на примерима описују како су одлике географског простора утицале на одређене историјске догађаје и процесе. – ИСТ.ОО.С.1.6.	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.2. Повезују личности, појаве, догађаје и процесе и смештају их у прецизне хронолошке и/или просторне оквире. – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значај појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје уз навођење специфичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.4. Анализирају на карактеристичним примерима повезаност појава, догађаја, процеса и личности из националне историје са појавама, процесима, догађајима и личностима из опште историје и процењују значај те везе за државу и друштво у националном оквиру. – ИСТ.ОО.Н.1.5. Повезују појаве, догађаје и

	СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.2. Прикупљају информације из различитих извора и издвајају кључне податке у вези са одређеном темом. – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читају једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте (наведена легенда), табеле и/или графикана. – ИСТ.ОО.О.2.4. Препознају и описују пристрасности, стереотипе и пропаганду у садржајима извора и/или њиховом тумачењу. – ИСТ.ОО.О.2.5. Поређају различите изворе о истој историјској појави, догађају и/или личности и идентификују сличности и разлике у њиховом представљању и/или интерпретацији. СПК3 – ИСТ.ОО.О.3.2. Препознају на карактеристичним примерима историјске корене у савременим друштвеним појавама и институцијама. – ИСТ.ОО.О.3.3. Наводе и објашњавају значај кључних појава, догађаја, процеса и личности за развој људских права и друштва заснованог на њиховом поштовању. – ИСТ.ОО.О.3.4.	Објашњавају узроке и последице кључних појава, догађаја и процеса из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.С.1.7. Доводе у међусобну везу друштвене, културне, научно-технолошке и уметничке појаве у националној и општој историји. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.2. Издавају и процењују прикупљене информације са становишта релевантности и и са знај не вредности за одређену тему. – ИСТ.ОО.С.2.3. Разврставају историјске информације у различитим симболичким модалитетима према релевантностама за њихово истраживање. – ИСТ.ОО.С.2.4. Анализирају стереотипе, пропаганду и пристрасност у изворима доводећи их у везу са историјским контекстом. – ИСТ.ОО.С.2.5. Издавају и анализирају сличности и разлике у изворима информација које се одnose на исту историјску појаву,	процес са динамиком промена гра ница на одређеном простору у различитим историјским периодима. – ИСТ.ОО.Н.1.6. Аргументовано објашњавају, на примерима, узроке и последице промена које су кроз историју доживљавала друштва, државе, привреде, културе и народи. СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.1. Анализирају значај историјских догађаја, појава, личности на основу мерила вредности времена одигравања, а не на основу савременог контекста. СПК3 – ИСТ.ОО.Н.3.4. Изражавају и представљају ставове, засноване на научним аргументима, којима се супротстављају различитим видовима манипулације.*
--	---	---	---

	Препознају и описују утицај различитих врста манипулација на појединце, групе и друштво у прошлости и садашњости. – ИСТ.ОО.О.3.8. Учествују у активностима посвећеним очувању културно-историјске баштине у свом окружењу.	догађаји или личност. – ИСТ.ОО.С.2.8. Планирају и спроводе истраживање одређено историјског догађаја/појаве/личности. – ИСТ.ОО.С.2.9. Представљају резултате истраживања на различите начине и уз коришћење дигиталних технологија. СПК3 – ИСТ.ОО.С.3.2. Дискутују или дебатују у различитим окружењима* о историјским и савременим темама уз уважавање разлика у становиштима и мишљењима других.	
Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.2. Користе основне појмове историјске науке и појмове из историје цивилизације у излагању историјске наратије, у дискусији, дијалогу или дебати о историјским темама уз уважавање мишљења саговорника. – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описују кључне појаве, догађаје, процесе и личности из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.6. Лоцирају на	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.4. Описују кључне карактеристике појава, догађаја, процеса и личности и објашњавају њихов утицај на развој друштва, државе, привреде и културе. – ИСТ.ОО.С.1.6. Објашњавају узроке и последице кључних појава, догађаја и процеса из националне и опште	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значај појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје уз навођење специфичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.5. Повезују појаве, догађаје и процесе са динамиком промена граница на одређеном простору у различитим историјским периодима.

	историјској карти простор одигравања појава, процеса и догађаја из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.7. Разликују узроке од последица и описују их на примерима кључних појава, догађаја и процеса из националне и/или опште историје. СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читају једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте (наведена легенда), табеле и/или графикона. – ИСТ.ОО.О.2.4. Препознају и описују пристрасности, стереотипе или пропаганду у садржајима извора и/или њиховом тумачењу. СПК3 – ИСТ.ОО.О.3.3. Наводе и објашњавају значај кључних појава, догађаја, процеса и личности за развој људских права и друштва заснованог на њиховом поштовању. – ИСТ.ОО.О.3.4. Препознају и описују утицај различитих врста	историје. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.4. Анализирају стереотипе, пропаганду и пристрасност у изворима доводећи их у везу са историјским контекстом. – ИСТ.ОО.С.2.8. Планирају и спроводе истраживање одређеног историјског догађаја/појаве/личности. СПК3 – ИСТ.ОО.С.3.1. Објашњавају значај историје (наука и наставни предмет) за формирање ставова и за лични развој; разумевање савремених друштвених токова. – ИСТ.ОО.С.3.3. Илуструју, на примерима из прошлости и садашњости, последице различитих врста манипулације на појединца, групе и друштво. – ИСТ.ОО.С.3.7. Учествују у организовању и спровођењу заједничких активности у вези са културом сећања и залажу се	СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.4. Постављају хипотезу о разлозима за појаву разлика у тумачењима исте историјске појаве, догађаја или личности у различитим изворима информација. СПК3 – ИСТ.ОО.Н.3.1. Образлажу у различитим ситуацијама (околностима, контекстима) улогу и значај историјске науке за разумевање развоја друштва и његових савремених токова. – ИСТ.ОО.Н.3.2. Образлажу значај цивилизацијских тековина за развој хуманистичког, демократског, инклузивног друштва заснованог на поштовању различитости и интеркултуралности. – ИСТ.ОО.Н.3.4. Изражавају и представљају ставове, засноване на научним аргументима, који се супротстављају различитим
--	---	--	---

	манипулација на појединце, групе и друштво у прошлости и садашњости. – ИСТ.ОО.О.3.7. Објашњавају на карактеристичним примерима значај неговања сећања на кључне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, државе и институција.	за равноправност различитих заједница, њихових традиција и културног идентитета.	видовима манипулације.*
--	--	---	--------------------------------

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- ГЕОГРАФИЈА

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе географије је да осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе за решавање проблема и задатака у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје као и да упознају и разумеју географске објекте, појаве, процесе и законитости у простору, њихове узрочно-последичне везе и односе, развију географску писменост и начин мишљења, свест и одговоран однос према свом завичају, држави, континенту и свету као целини, баш као и толерантан став према различитим народима, њиховим културама и начину живота.

Редн и број теме	Област/тема	Оријен тацион и број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	6	- анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; - одреди математички положај Србије; - наведе и покаже на карти екстремне тачке Србије; - одреди и објасни физичко-географски положај Србије; - објасни значај Коридора 10 и Коридора 7 за саобраћајни положај Србије; - одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; - анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије.	Наставне методе: - вербална: метода усменог излагања и разговора, - визуелна: текстуална, демонстративна, илустративна, - методе активног учења: кооперативна, интерактивно учење. Облици рада: - рад у паровима, рад у мањим групама, индивидуални рад, фронтални рад. Корелација: - српски језик, ликовна култура, музичка култура, историја, биологија, хемија, информатика и рачунарство.	- Путем израде задатака у уџбенику, - усменим одговарањем ученика, - ученички радови, - тестирање, - евалуација.

				Међупредметне компетенције: - компетенција за учење; - одговорно учешће у демократском друштву; - естетичка компетенција; - комуникација; - одговоран однос према околини; - одговоран однос према здрављу; - предузимљивост и оријентација ка предузетништву; - рад са подацима и информацијама; - сарадња; - дигитална компетенција. Активности наставника: - усмерава, - наводи, - ствара ситуацију, - сугерише, - поставља проблем, - дели ученике у парове или групе, - подстиче, - дискутује, - анализира, - мотивише,	
--	--	--	--	--	--

				- координира, - користи наставна средства (слике, презентације, моделе),	
2.	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	19	- опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; - наброји пет палеовулканских облика у рељефу; - објасни начине поступања током и након сеизмичких активности; - препозна и наведе облике рељефа који настају тектонским покретима и вулканизмом; - објасни процес настанка земљотреса и наведе најугроженије зоне и изведе закључке о појави савременог сеизмизма као и одсуство активног вулканизма на територији Србије; - класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне;	- наводи на повезивање и примену знања, - поставља занимљива питања, - даје повратну информацију. Активности ученика: - препознају, - описују, - објашњавају, - уочавају, - процењују, - класификују, - доносе закључке, - истражују, - илуструју, - читавају податке, - демонстрирају, - користе функције специјализованих званичних дигиталних алата, - бележе.	

			- опише деловање унутрашњих и спољашњих сила на постанак и обликовање рељефа Србије; - наведе и опише примере облика рељефа помоћу географске карте, графичких приказа и фотографија; - анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; - наведе климатске типове заступљене у Србији и њихове специфичности; - опише просторну и временску дистрибуцију температуре ваздуха и падавина на територији Србије; - наведе и оцени значај климатских фактора; - издвоји климатске области на територији Србије; - анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; - класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; - разликује језера по начину постанка; - опише еволуцију језерских		
--	--	--	---	--	--

			басена; - класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; - наведе највеће реке Црноморског, Јадранског и Егејског слива; - процени време појаве минималних и максималних водостаја на рекама; - лоцира термоминералне изворе; - опише врсте и значај подземних вода за водоснабдевање; - наводи начине коришћења вода Србије; - наведе основне типове земљишта; - разликује вертикални и хоризонтални распоред вегетације; - класификује фауну у односу на тип средине (фауна копнених вода, фауну копна; шумска и нешумска подручја); - наведе како људске активности утичу на фрагментацију и смањење ареала биљних и животињских врста и појаву ендемских врста;		
--	--	--	---	--	--

			- препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода.		
3.	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	30	- објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника и природни прираштај; - наводи изворе података о становништву; - наводи компоненте демографског развоја; - проналази податке о броју становника, наталитету, морталитету, миграцијама становништва Србије и локалне средине; - објашњава временску и		

			просторну динамику становништва Србије и локалне средине; - користи тематске карте и графичке приказе у објашњавању популационе динамике становништва Србије и локалне средине; - приказује на тематским картама, графичким приказима и табеларно популациону динамику становништва Србије и локалне средине; - наведе насеља у нашој земљи; - објасни утицај природних и друштвених фактора који су довели до настанка и развоја првих градова у нашој земљи; - дефинише и врши класификацију сеоских и градских насеља по различитим обележјима; - опише процесе трансформације сеоских и градских насеља; - објасни условљеност процеса деаграризације и урбанизације; - објасни везу демографских и насеобинских процеса у Србији и локалној средини;		
--	--	--	---	--	--

			- уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; - доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; - препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине; - објасни поделу индустрије и да наведе гране лаке и тешке индустрије; - објасни због чега Србија има повољан саобраћајно-географски положај.		
4.	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	3	- описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; - процењује важност очувања природне и културне баштине Србије.		
5.	ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА	2	-учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини;		
6.	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ	8	-објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба		

			у свету; - наводи у којим државама живе Срби; - наведе државе и ентитете у којима живе припадници српског народа; - наведе број припадника нашег народа у земљама бивше СФРЈ, региону и дијаспори; - објасни узроке досељавања Срба у различитим историјским периодима; - упоређи економски, културни и политички положај Срба.		
	Укупно	68			

Стандарди образовних постигнућа за крај осмог разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	– ГЕО.ОО.О.1.7. Објашњавају основне политичко-географске појмове (држава, државна територија, географски положај и границе државе). – ГЕО.ОО.О.2.4. Одређују стране света помоћу компаса и природних и антропогених објеката у простору и на географској карти. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке, географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.6. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима одређују свој апсолутни и релативни положај. – ГЕО.ОО.О.3.2. Конструктивно учествују у раду групе за потребе проучавања географских карактеристика локалне заједнице.	– ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. – ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. – ГЕО.ОО.С.2.7. Користе функције специјализованих званичних дигиталних алата за одређивање основних просторних карактеристика географских објеката (дужина, површина, растојање, обим, итд.). – ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. – ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	– ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. – ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата.
ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	– ГЕО.ОО.О.1.4. Класификују Земљине сфере и њихове елементе на основу главних физичко-географских одлика. – ГЕО.ОО.О.1.5. Дефинишу појам природних непогода.	– ГЕО.ОО.С.1.1. Процењују повезаност географије са осталим природним и друштвеним наукама у истраживању просторних феномена. – ГЕО.ОО.С.1.4. Доводе у	– ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и

	– ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упореджују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и геодиверзитета са географским процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.2. Очитавају вредности температуре ваздуха, ваздушног притиска и количине падавина помоћу аналогних и дигиталних мерних инструмената. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикана, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке, географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.2. Конструктивно учествују у раду групе за потребе проучавања географских карактеристика локалне заједнице. – ГЕО.ОО.О.3.5. Адекватно поступају у ситуацијама када су изложени дејству природних непогода.	везу географске објекте са географским појавама у Земљиним сферама. – ГЕО.ОО.С.1.5. Анализирају просторну и временску дистрибуцију природних непогода у Србији и свету. – ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. – ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној средини, Србији и свету. – ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. – ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средини. – ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. – ГЕО.ОО.С.2.8. Изводе закључке о географским појавама на основу посматрања елемената географске средине. – ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају	света. – ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета животне средине у својој локалној средини, Србији и свету. – ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. – ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима. – ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата. – ГЕО.ОО.Н.3.3. Предлажу мере заштите географског омотача на основу анализе промена у Земљиним сферама.
--	--	--	--

		друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. – ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	
ДРУШТВЕНОГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	– ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.7. Објашњавају основне политичко- географске појмове (држава, државна територија, географски положај и границе државе). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упореджују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке, географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске	– ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. – ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. – ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. – ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета, морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. – ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за	– ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-последичним везама између физичко-географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено-географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. – ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља

	објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.2. Конструктивно учествују у раду групе за потребе проучавања географских карактеристика локалне заједнице. – ГЕО.ОО.О.3.4. Анализирају занимања у којима географска знања имају важну улогу у циљу професионалне оријентације.	истраживање конкретне географске регије. – ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. – ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	и привредним развојем на основу израчунавања вредности друштвено-географских показатеља. – ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. – ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима. – ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што аргументовано износе свој став поштујући ставове других.
ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	– ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и	– ГЕО.ОО.С.1.10. Аргументују своје мишљење о примењеним мерама заштите природе у Србији и свету.	– ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним

	геодиверзитета са географским процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.11. Разликују категорије заштићених природних и културних добара и наводе примере у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикана, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.2. Конструктивно учествују у раду групе за потребе проучавања географских карактеристика локалне заједнице.	– ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. – ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. – ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. – ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. – ГЕО.ОО.Н.3.2. Критички преиспитују мере заштите објеката културног наслеђа краја у коме живе. – ГЕО.ОО.Н.3.4. Анализирају вредност незаштићених природних и културних објеката у месту у коме живе, које по њиховом мишљењу треба ставити под заштиту.
ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА	– ГЕО.ОО.О.1.4.Класификују Земљине сфере и њихове елементе на основу главних физичко- географских одлика. – ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.2.2. Очитавају вредности температуре ваздуха,	–ГЕО.ОО.С.1.4. Доводе у везу географске објекте са географским појавама у Земљиним сферама. –ГЕО.ОО.С.1.5. Анализирају просторну и временску дистрибуцију природних непогода у Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. –ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној	– ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета

	ваздушног притиска и количине падавина помоћу аналогних и дигиталних мерних инструмената. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.2. Конструктивно учествују у раду групе за потребе проучавања географских карактеристика локалне заједнице.	средици, Србији и свету. – ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средици. – ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета, морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. – ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. – ГЕО.ОО.С.2.9. Конструирају једноставније моделе управљања отпадом у својој локалној средици у циљу смањења употребе ресурса, а повећања рециклаже већ коришћених. – ГЕО.ОО.С.3.1. Прикупљају и анализирају информације о стању животне средици и активно се укључују у уређење простора свог насеља. – ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. – ГЕО.ОО.С.3.3. Анализирају	животне средици у својој локалној средици, Србији и свету. – ГЕО.ОО.Н.2.2. Осмишљавају климатолошки пројекат у локалној средици који укључује постављање истраживачких питања, избор метода, техника и ресурса (мерни инструменти и извори података), периода мерења, обраду података и извођење и презентацију закључака. – ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. – ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средици на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима. – ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средици), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деагризација) проблемима, тако што аргументовано износе свој став поштујући ставове
--	---	---	--

		географске специфичности свога краја у циљу идентификовања потенцијалних занимања. – ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	других. – ГЕО.ОО.Н.3.2. Критички преиспитују мере заштите објеката културног наслеђа краја у коме живе. – ГЕО.ОО.Н.3.4. Анализирају вредност незаштићених природних и културних објеката у месту у коме живе, које по њиховом мишљењу треба ставити под заштиту.
СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ	– ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.7. Објашњавају основне политичко- географске појмове (држава, државна територија, географски положај и границе државе). – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикана, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.3. Презентују породичне артефакте у циљу објашњавања географско-историјског контекста у коме су они настали (порекло породице и њихове	– ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. – ГЕО.ОО.С.1.7. Анализирају факторе настанка и развоја држава у Европи и свету у ближој и даљој прошлости. – ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета, морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. – ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. – ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости,	– ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-последичним везама између физичко- географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено- географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. – ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља и привредним развојем на основу израчунавања вредности друштвено- географских показатеља. – ГЕО.ОО.Н.2.4. Спроводе

	миграције).	толеранција, итд.) у анализи географских феномена. – ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. – ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што аргументовано износе свој став поштујући ставове других.
--	-------------	--	---

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- БИОЛОГИЈА

Циљ и задаци предмета:

Циљ учења је биологије је да ученик изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Јединство грађе и функције као		Ученик ће бити у стању да: Повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом	. Упознавање са наставним садржајем, циљевима, исходима	Посматрање односа ученика према раду.

	основа живота	26	у метаболизму ћелије Повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција Идентификује механизме у одржавању хомеостазе	и критеријумома оцењивања -стицање увида у предзнање ученика за даље планирање рада Методе рада: усмено излагање, разговор, илустрација, демонстрација, писање и читање рада на тексту, практични лабораторијски радови	Испитивање: усмено, путем разговора, усмено излагање ученика на задату тему, писмено тестовима, радним листовима, реферати, пројекти, индивидуализација и диференцирани задаци, иницијални, полугодишњи и годишњи тестови и, критеријумски тестови(провгера остварености стандарда)
2.	Човек и здравље	9	Одговорно се односи према свом здрављу Изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота Повеже промене у пубертету саделовањем хормона Идентификује поремећаје у раду органа изазване нездравим начином живота	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Активности наставника: извор знања, креатор, организатор, координатор активности, мотиватор Активности ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање	Формативно и сумативно оцењивање и бележење напредовања ученика
3.	Порекло и разноврсност живота	7	Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живог света на планети Истражи давно нестале екосистеме	функционалних знања, подстицање креативности, иницијатива, ангажовање ученика током наставе и код куће кроз истраживачке и проблемске задатке	

				Интерактивна настава, проблемска настава Корелација са математиком, информатиком и рачунарством, српским језиком, ликовном културом, физичким васпитањем, географијом, хемијом	
4.	Наслеђивање и еволуција	7	Повеже промене које се догађају у организму током животног циклуса са активностима гена Повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције		
5.	Живот у екосистему	19	Установи везу између губитака врста у екосистему и негативних последица у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране Критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи Повеже утицај еколошких чињилаца са распоредом		

			карактеристичних врста које насељавају простор Србије Истражи присуство инвазивних врста у својој околини Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју		
Укупно		68			

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
1. Јединство грађе и функције као основа живота	СПК1 БИО.ОО.О.1.2. Идентификују положај, изглед и функцију органа у људском телу. СПК2 БИО.ОО.О.2.1. Поштују безбедносна правила приликом практичног и	СПК1 БИО.ОО.С.1.1. Пореде ћелије према морфолошким и функционалним карактеристикама БИО.ОО.С.1.12. Критички вреднују важност здравих стилова живота у превенцији болести. СПК2 БИО.ОО.С.2.2. Постављају једноставна истраживачка питања о биолошким појавама и процесима. БИО.ОО.С.2.3. Користе	СПК1 БИО.ОО.Н.1.1. Илуструју примерима одржавање хомеостазе. СПК2 БИО.ОО.Н.2.1. Постављају хипотезе које ће моћи да провере користећи научни приступ за проучавање биолошких појава и процеса БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке

	теренског рада. БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. СПКЗ БИО.ОО.О.3.3. Усвајају навике и знања који доприносе заштити и очувању сопственог здравља и здравља других људи. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других.	једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података истраживања. БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада. СПКЗ БИО.ОО.С.3.3. Артикулисано и аргументовано заступају научни поглед на свет у писаној и усменој форми. БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
--	--	---	--

	БИО.ОО.О.3.11. Развивају поверење у закључке засноване на научним доказима		
2. Човек и здравље	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. СПК3 БИО.ОО.О.3.1. Избегавају ризична понашања и прихватају да су пубертетске промене (физичке, психичке, емоционалне и социјалне) део одрастања. БИО.ОО.О.3.2. Развивају толеранцију, превазилазе предрасуде и промовишу социјалну укљученост јер разумеју заједничко порекло живих бића и утицај наследног материјала и средине на развој особина организама. БИО.ОО.О.3.3. Усвајају навике и знања који доприносе заштити и	СПК1 БИО.ОО.С.1.4. Анализирају како различити фактори спољашње и унутрашње средине утичу на животне процесе. БИО.ОО.С.1.12. Критички вреднују важност здравих стилова живота у превенцији болести. СПК2 БИО.ОО.С.2.2. Постављају једноставна истраживачка питања о биолошким појавама и процесима. БИО.ОО.С.2.3. Користе једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података истраживања. БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука	СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке СПК3 БИО.ОО.Н.3.1. Иницирају, осмишљавају и учествују у реализацији активности са циљем подизања свести о очувању здравља, квалитета животне средине и значају одрживог развоја. БИО.ОО.Н.3.3. Примерима илуструју значај биотехнолошких производа и процеса у превенцији и лечењу многих болести, производњи хране и заштити животне средине.

	очувању сопственог здравља и здравља других људи. БИО.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују у активностима које имају за циљ очување здравља, животне средине и биодиверзитета непосредне околине БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада. БИО.ОО.С.2.7. Истражују живи свет на терену: прикупљају узорке, фотографишу, прате појаве и процесе, врше мерења. БИО.ОО.С.2.8. Изводе једноставна истраживања о утицају животних навика на здравље (утицај буке на слух, физичка неактивност, неправилна исхрана). СПКЗ БИО.ОО.С.3.1. Решавају проблеме одрастања повезујући их са физиолошким процесима који их узрокују. БИО.ОО.С.3.2. Процењују сопствене животне навике у односу на елементе здравог начина живота и принципе одрживог развоја. БИО.ОО.С.3.3. Артикулисано и	
--	--	--	--

		аргументовано заступају научни поглед на свет у писаној и усменој форми. БИО.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота, климатским променама, загађивању животне средине и изумирању биљних и животињских врста. БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
3. Порекло и разноврсност живота	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. СПК3 БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у	СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	

	активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.		
4. Наслеђивање и еволуција	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других СПК3 БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад	СПК1 БИО.ОО.С.1.7. Илуструју примерима еволуционе промене код живих бића условљене антропогеним фактором и другим утицајима спољашње средине БИО.ОО.С.1.8. Изводе закључак о значају и доприносу Дарвинове теорије савременој теорији еволуције и различитим областима људског деловања. СПК2 БИО.ОО.С.2.1. Истражују допринос научника развоју биологије и значај научних открића за развој друштва БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате	СПК2 БИО.ОО.Н.1.4. Објашњавају настанак нових врста под утицајем еволуционих механизма. СПК3 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке

	других. БИО.ОО.О.3.11. Развивају поверење у закључке засноване на научним доказима.	истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
5. Живот у екосистему	СПК1 БИО.ОО.О.1.3. Примерима илуструју узроке и последице штетног деловања антропогеног фактора на живи свет и животну средину СПК2 БИО.ОО.О.2.1. Поштују безбедносна правила приликом практичног и теренског рада. БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. БИО.ОО.О.2.3. Проналазе на интернету и у литератури податке о адаптацијама	СПК1 БИО.ОО.С.1.9. Увиђају узајамне утицаје између делова екосистема. БИО.ОО.С.1.10. Описују циклусе кружења воде и угљеника у природи, пренос супстанце и енергије у екосистему. БИО.ОО.С.1.11. Доводе у везу узроке и последице глобалних промена на живи свет, животну средину и природне ресурсе. СПК2 БИО.ОО.С.2.1. Истражују допринос научника развоју биологије и значај научних	СПК1 БИО.ОО.Н.1.5. Објашњавају развој и еволуцију екосистема на задатим примерима. БИО.ОО.Н.1.6. Критички вреднују антропогени утицај на животну средину и биодиверзитет. БИО.ОО.Н.1.7. Анализирају значај концепта одрживог развоја за природу СПК2 БИО.ОО.Н.2.1. Постављају хипотезе које ће моћи да провере користећи научни приступ за проучавање биолошких појава и процеса БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају

	карактеристичних врста на услове који владају у екосистемима типичним за Србију. БИО.ОО.О.2.4. Посматрају, уочавају, прате и описују појаве у животу организама из окружења и презентују резултате истраживања. СПКЗ БИО.ОО.О.3.4. Развијају радозналост према природи. БИО.ОО.О.3.5. Представљају на креативан начин право на здраву животну средину и обавезу да је штите од нарушавања. БИО.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују у активностима које имају за циљ очување здравља, животне средине и биодиверзитета непосредне околине. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о	открића за развој друштва. БИО.ОО.С.2.2. Постављају једноставна истраживачка питања о биолошким појавама и процесима. БИО.ОО.С.2.3. Користе једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података истраживања. БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада. БИО.ОО.С.2.7. Истражују живи свет на терену: прикупљају узорке, фотографишу, прате појаве и процесе, врше мерења. БИО.ОО.С.2.9. Приказују	податке, објашњавају трендове и изводе закључке СПКЗ БИО.ОО.Н.3.1. Иницирају, осмишљавају и учествују у реализацији активности са циљем подизања свести о очувању здравља, квалитета животне средине и значају одрживог развоја. БИО.ОО.Н.3.2. Израђују процедуре активности за очување биодиверзитета. БИО.ОО.Н.3.4. Учествују у интердисциплинарном решавању проблема у вези са одрживим развојем
--	--	---	--

	биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	односе, појаве и процесе у различитим екосистемима на различите креативне начине СПКЗ БИО.ОО.С.3.3. Артикулисано и аргументовано заступају научни поглед на свет у писаној и усменој форми. БИО.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота, климатским променама, загађивању животне средине и изумирању биљних и животињских врста. БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
--	--	--	--

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- МАТЕМАТИКА

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА	16	– примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту;	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и извлаче закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке

				знањем, извођење закључака.	
2.	ТАЧКА, ПРАВА, РАВАН	12	– анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; – уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту;	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и доносе закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ	18	– реши линеарну једначину, неједначину; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину или неједначину;	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке

				презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и доносе закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	
4.	ПРИЗМА	14	– израчуна површину и запремину праве призме (основа правоугаоник), правилне тростране, четворостране и шестостране призме;	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и доносе закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке

5.	ПИРАМИДА	16	– израчуна површину и запремину праве четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране, четворостране и шестостране пирамиде;	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и доносе закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	12	– нацрта и анализира график линеарне функције;	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке

				инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и доносе закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	
7.	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	4	– учествује у избору истраживачког пројекта и начина рада	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и доносе закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке

8.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА	15	- реши систем линеарних једначина са две непознате; - реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате;	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и доносе закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке
9.	ВАЉАК, КУПА, ЛОПТА	15	- израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама	<i>Облици рада:</i> фронтални, индивидуални, групни, рад у пару. <i>Методе рада:</i> метода усменог излагања, текстуална метода, демонстративна метода, метода презентације. <i>Активност наставника:</i> мотивисање ученика за учење предмета, демонстрација слика са презентација и модела, вођење и усмеравање тока часа, наставник	Кроз усмене одговоре, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, контролне вежбе и писмене задатке

				инструкцијама усмерава ученике који самостално истражују, структуришу чињенице и доносе закључке; оцењивање. <i>Активности ученика:</i> слушање, активно укључивање у дискусију, повезивање са претходно стеченим знањем, извођење закључака.	
10.	ПИСМЕНЕ ВЕЖБЕ	4			
11.	ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	8			
12.	ВИШЕКРИТЕРИЈУ-МСКИ ТЕСТОВИ	2			
Укупно		136			

Стандарди образовних постигнућа за крај осмог разреда

1. НАСТАВНА ТЕМА – СЛИЧНОСТ		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.6. Препознају основне геометријске објекте у равни и простору и знају њихова основна својства. - МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука

и Питагорину теорему. - МАТ.Г.ОО.О.1.8. Користе јединице мере за дужину, површину, запремину, масу, време и углове. - МАТ.Г.ОО.О.1.9. Изводе најједноставније геометријске конструкције. - МАТ.Г.ОО.О.1.10. Препознају подударне и симетричне геометријске фигуре у равни.	чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела. - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима.

тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима. - МАТ.Г.ОО.С.1.9. Знају и користе основне изометријске трансформације и пресликавају фигуре конструкцијски или уз помоћ дате квадратне мреже.	делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	- МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема.	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и

познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	- МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спроводе анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
--	--	--

2. НАСТАВНА ТЕМА – ТАЧКА, ПРАВА, РАВАН		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.6. Препознају основне геометријске објекте у равни и простору и знају њихова основна својства. - МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле и Питагорину теорему. - МАТ.Г.ОО.О.1.8. Користе јединице мере	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке.	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље

за дужину, површину, запремину, масу, време и углове.	- МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела. - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогiju како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима.

тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	- МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.5. Конструирају геометријске фигуре, по потреби	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема.	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и

примењујући више познатих тврђења. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	- МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
---	--	--

3. НАСТАВНА ТЕМА – ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.О.1.2. Извршавају и правилно користе рачунске операције, њихова својства и релације у скупу природних, целих и рационалних бројева. - МАТ.А.ОО.О.1.3. Изводе основне поступке при раду са општим бројевима. - МАТ.А.ОО.О.1.4. Користе директну и обрнуту пропорционалност у познатом	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке.	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље

контексту. - МАТ.А.ОО.О.1.5. Решавају једноставне линеарне једначине и неједначине.	- МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.С.1.1. Формирају скупове према датим захтевима, и изводе скуповне операције у изразима са два скупа или више скупова. - МАТ.А.ОО.С.1.2. Имају шири знања о својствима природних, целих и рационалних бројева и усвојили су појам реалног броја, укључујући разлику између рационалних и ирационалних бројева.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогiju како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима.

- МАТ.А.ОО.С.1.3. Решавају линеарне једначине и неједначине, као и системе линеарних једначина са две непознате.	делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	- МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.Н.1.2. Ефикасно манипулишу бројевним и целим алгебарским изразима. - МАТ.А.ОО.Н.1.3. Оспособљени су за елементарно математичко моделирање у познатом контексту.	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема.	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и

	- МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спроводе анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
--	---	---

4. НАСТАВНА ТЕМА – ПРИЗМА		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.6. Препознају основне геометријске објекте у равни и простору и знају њихова основна својства. - МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле и Питагорину теорему.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште.

- МАТ.Г.ОО.О.1.8. Користе јединице мере за дужину, површину, запремину, масу, време и углове. - МАТ.Г.ОО.О.1.10. Препознају подударне и симетричне геометријске фигуре у равни.	- закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	- МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима

јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела. - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима. - МАТ.Г.ОО.С.1.9. Знају и користе основне изометријске трансформације и пресликавају фигуре конструкцијски или уз помоћ дате квадратне мреже.	- МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички

процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.5. Конструирају геометријске фигуре, по потреби примењујући више познатих тврђења. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
---	---	--

5. НАСТАВНА ТЕМА – ПИРАМИДА		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.6. Препознају основне геометријске објекте у равни и простору и знају њихова основна својства.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине

- МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле и Питагорину теорему. - МАТ.Г.ОО.О.1.8. Користе јединице мере за дужину, површину, запремину, масу, време и углове. - МАТ.Г.ОО.О.1.10. Препознају подударне и симетричне геометријске фигуре у равни.	како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима

јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела. - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима. - МАТ.Г.ОО.С.1.9. Знају и користе основне изометријске трансформације и пресликавају фигуре конструкцијски или уз помоћ дате квадратне мреже.	- МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички

процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.5. Конструирају геометријске фигуре, по потреби примењујући више познатих тврђења. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
---	---	--

6. НАСТАВНА ТЕМА – ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.О.1.2. Извршавају и правилно користе рачунске операције, њихова својства и релације у скупу природних,	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине

целих и рационалних бројева. - МАТ.А.ОО.О.1.3. Изводе основне поступке при раду са општим бројевима. - МАТ.А.ОО.О.1.4. Користе директну и обрнуту пропорционалност у познатом контексту. - МАТ.А.ОО.О.1.5. Решавају једноставне линеарне једначине и неједначине.	како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.С.1.1. Формирају скупове према датим захтевима, и изводе скуповне операције у изразима са два скупа или више скупова.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима

- МАТ.А.ОО.С.1.2. Имају шира знања о својствима природних, целих и рационалних бројева и усвојили су појам реалног броја, укључујући разлику између рационалних и ирационалних бројева. - МАТ.А.ОО.С.1.3. Решавају линеарне једначине и неједначине, као и системе линеарних једначина са две непознате.	- МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.Н.1.2. Ефикасно манипулишу	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички

бројевним и целим алгебарским изразима. - МАТ.А.ОО.Н.1.3. Оспособљени су за елементарно математичко моделирање у познатом контексту.	за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спровodeћи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
--	--	---

7. НАСТАВНА ТЕМА – ВАЉАК, КУПА, ЛОПТА		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.6. Препознају основне геометријске објекте у равни и простору и знају њихова основна својства.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине

- МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле и Питагорину теорему. - МАТ.Г.ОО.О.1.8. Користе јединице мере за дужину, површину, запремину, масу, време и углове. - МАТ.Г.ОО.О.1.10. Препознају подударне и симетричне геометријске фигуре у равни.	како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима

јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела. - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима. - МАТ.Г.ОО.С.1.9. Знају и користе основне изометријске трансформације и пресликавају фигуре конструкцијски или уз помоћ дате квадратне мреже.	- МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички

процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.5. Конструирају геометријске фигуре, по потреби примењујући више познатих тврђења. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
---	---	--

8. НАСТАВНА ТЕМА – СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.О.1.2. Извршавају и правилно користе рачунске операције, њихова својства и релације у скупу природних,	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине

целих и рационалних бројева. - МАТ.А.ОО.О.1.3. Изводе основне поступке при раду са општим бројевима. - МАТ.А.ОО.О.1.4. Користе директну и обрнуту пропорционалност у познатом контексту. - МАТ.А.ОО.О.1.5. Решавају једноставне линеарне једначине и неједначине.	како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.С.1.1. Формирају скупове према датим захтевима, и изводе скуповне операције у изразима са два скупа или више скупова.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима

- МАТ.А.ОО.С.1.2. Имају шира знања о својствима природних, целих и рационалних бројева и усвојили су појам реалног броја, укључујући разлику између рационалних и ирационалних бројева. - МАТ.А.ОО.С.1.3. Решавају линеарне једначине и неједначине, као и системе линеарних једначина са две непознате.	- МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.Н.1.2. Ефикасно манипулишу	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички

бројевним и целим алгебарским изразима. - МАТ.А.ОО.Н.1.3. Оспособљени су за елементарно математичко моделирање у познатом контексту.	за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спроводе анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
--	--	---

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- Физика 8. разред

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе физике је да осигура да сви ученици стекну базичну и научну писменост и да напредује ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Задаци наставе физике су: стварање разних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе буду у пуној мери реализовани; развијање функционалне писмености; упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици; разумевања појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона; развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање; развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања; развијање логичког и апстрактног мишљења; схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења; решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја, развијање способности за примену знања из физике; схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине; развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи; развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ		- повезује физичке величине које описују осцилације италасе; - описује карактеристике звука, - ултразвука и инфразвука и наводи примере примене ултразвука;	. Упознавање са наставним садржајем, циљевима, исходима и критеријумома оцењивања - стицање увида у предзнање	Посматрање односа ученика према раду. Испитивање: усмено, путем разговора, усмено излагање ученика на

		8	– анализира примере одбијања и преламања светлости, тоталне рефлексије (огледала, сочива) и користи лупу и микроскоп; – демонстрира и објасни: осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу, осциловање жица и ваздушних стубова;	ученика за даље планирање рада Методе рада: усмено излагање, разговор, илустрација, демонстрација, писање и читање рада на тексту, практични лабораторијски радови Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Активности наставника: извор знања, креатор, организатор, координатор активности, мотиватор	задату тему, писмено тестовима, радним листовима, реферати, пројекти, индивидуализација и диференцирани задаци, иницијални, полугодишњи и годишњи тестови и, критеријумски тестови (провера остварености стандарда)
2.	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	15	– демонстрира и објасни: појаву сенке, функционисање ока и корекцију вида; примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу	Активности ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијатива, ангажовање ученика током наставе и код куће кроз истраживачке и проблемске задатке Интерактивна настава, проблемска настава Корелација са математиком,	Формативно и сумативно оцењивање и бележење напредовања ученика
3.	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ		– демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и објасни од чега оно зависи; – прикаже и опише електрично поље, израчуна силу којом поље делује на наелектрисање и повеже електрични напон и јачину електричног		

		10	поља;	информатиком и рачунарством, ТО, биологијом..	
4.			– објасни провођење струје кроз метале, течности и гасове и упореди отпорности металних проводника на основуњих ових карактеристика; – наводи и користи различите изворе електричне струје (ЕМС)и зна да их разврста ради рециклаже; – познаје основне елементе електричног кола и уме да их повеже, изабере одговарајући опсег мерног инструмента и мери јачину струје и напон, одређује вредност отпорности редно и паралелно везаних отпорника и резултате прикаже табеларно и графички; – описује ефекте који се испољавају при протицању електричне струје; – препозна основна својства		

	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	18	наизменичне струје, израчуна потрошњу електричне енергије у домаћинству и да се придржава основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу; решава квалитативне, квантитативне фичке задатке из сваке наведене области		
5.	МАГНЕТНО ПОЉЕ	6	– описује узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на струјни проводник и принцип рада електромагнета и електромотора; – објасни принцип рада компаса и природу Земљиног магнетног поља; – користи компас и апликације за паметне телефоне за оријентацију у природи		

6.	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	8	- објасни структуру атомског језгра и нуклеарне силе; - Опише радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, познаје њихово дејство, примену и мере заштите; - разликује фисију и фузију и наводи могућности њихове примене		
7.	ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	3			
Укупно		68			

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	- ФИЗ.ОО.О.1.1. Разликују врсте кретања према облику путање и промени брзине. - ФИЗ.ОО.О.2.4. На основу упутства реализују једноставне експерименте и описују њихов ток. - ФИЗ.ОО.О.2.5. Изражавају	- ФИЗ.ОО.С.1.1. Примењују релације између физичких величина којима се описује механичко кретање. - ФИЗ.ОО.С.1.10. Користећи одговарајуће физичке величине, објашњавају осцилаторно и таласно кретање и особине звука.	- ФИЗ.ОО.Н.1.1. Анализирају утицај односа сила на кретање тела. - ФИЗ.ОО.Н.1.3. Примењују закон одржања енергије. - ФИЗ.ОО.Н.2.4. Критички преиспитују усклађеност резултата и закључака

	физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI). - ФИЗ.ОО.О.3.1. Примењују основна знања о кретању у ситуацијама из свакодневног живота. - ФИЗ.ОО.О.3.2. Описују принцип рада простих машина у свакодневним ситуацијама.	- ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.2. Безбедно и правилно користе различите методе, технике и процедуре за прикупљање података. - ФИЗ.ОО.С.2.3. Табеларно и графички систематизују резултате истраживања и мерења. - ФИЗ.ОО.С.2.5. Анализирају податке добијене експериментом и истраживањем и изводе закључке. - ФИЗ.ОО.С.3.2. Примењујући стечена знања из физике, објашњавају функционисање музичких инструмената. - ФИЗ.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве употребом научних достигнућа за бољи квалитет живота. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и информисање у циљу учења физике.	истраживања са физичким законима и принципима, потврђују њихово важење и дискутују о разлозима одступања. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	- ФИЗ.ОО.О.1.1. Разликују врсте кретања према облику путање и промени брзине. - ФИЗ.ОО.О.1.7. Описују последице праволинијског простирања светлости. - ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и објаснити.	- ФИЗ.ОО.С.1.11. Описују одбијање и преламање светлости и особине ликова код огледала и сочива. - ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.2. Безбедно и правилно користе различите методе, технике и процедуре за	- ФИЗ.ОО.Н.1.5. Анализирају одбијање и преламања светлости и формирање ликова код огледала и сочива. - ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.4. Критички

	- ФИЗ.ОО.О.2.4. На основу упутства реализују једноставне експерименте и описују њихов ток. - ФИЗ.ОО.О.3.1. Примењују основна знања о кретању у ситуацијама из свакодневног живота. - ФИЗ.ОО.О.3.2. Описују принцип рада простих машина у свакодневним ситуацијама. - ФИЗ.ОО.О.3.5. На примерима из свакодневног живота препознају улогу физике у технолошком развоју. - ФИЗ.ОО.О.3.8. Позитивно вреднују допринос физике у развоју људске заједнице.	- прикупљање података. - ФИЗ.ОО.С.2.5. Анализирају податке добијене експериментом и истраживањем и изводе закључке. - ФИЗ.ОО.С.3.1. Користе знање из геометријске оптике да би објаснили функционисање ока и отклањање мана ока. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују коришћење различитих извора енергије. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и информисање у циљу учења физике.	- преиспитују усклађеност резултата и закључака истраживања са физичким законима и принципима, потврђују њихово важење и дискутују о разлозима одступања. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената. - ФИЗ.ОО.Н.3.2. Уочавају физичке принципе у уметничким решењима. - ФИЗ.ОО.Н.3.3. Иницирају и учествују у реализацији активности за спречавање загађења буком и светлошћу.
ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	- ФИЗ.ОО.О.1.2. На једноставним примерима анализирају узајамно деловање тела. - ФИЗ.ОО.О.1.3. Разликују кинетичку и потенцијалну енергију тела. - ФИЗ.ОО.О.1.8. Објашњавају честични састав супстанције. - ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и објаснити. - ФИЗ.ОО.О.3.1. Примењују основна знања о кретању у ситуацијама из свакодневног	- ФИЗ.ОО.С.1.2. Објашњавају разлику између скаларних и векторских физичких величина. - ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.6. Разликују и користи префиксе нано, микро, мили, кило, мега и гига. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују коришћење различитих извора енергије.	- ФИЗ.ОО.Н.1.2. Успостављају везу између физичких величина којима се описује електрично и магнетно поље. - ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената.

	живота. - ФИЗ.ОО.О.3.2. Описују принцип рада простих машина у свакодневним ситуацијама. - ФИЗ.ОО.О.3.6. Понашају се еколошки одговорно, поштују мере штедње енергије и употребу обновљивих извора енергије.		- ФИЗ.ОО.Н.3.2. Уочавају физичке принципе у уметничким решењима. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	- ФИЗ.ОО.О.1.4. Класификују материјале по електричној проводности. - ФИЗ.ОО.О.1.5. Разликују елементе струјног кола. - ФИЗ.ОО.О.2.4. На основу упутства реализују једноставне експерименте и описују њихов ток. - ФИЗ.ОО.О.2.5. Изражавају физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI). - ФИЗ.ОО.О.3.3. На примерима илуструју примену различитих деловања електричне струје у свакодневним ситуацијама. - ФИЗ.ОО.О.3.4. Знају принцип заштите од струјног удара. - ФИЗ.ОО.О.3.5. На примерима из свакодневног живота препознају улогу физике у технолошком развоју.	- ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.5. Анализирају податке добијене експериментом и истраживањем и изводе закључке. - ФИЗ.ОО.С.2.6. Разликују и користи префиксе нано, микро, мили, кило, мега и гига. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују коришћење различитих извора енергије. - ФИЗ.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве употребом научних достигнућа за бољи квалитет живота. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и информисање у циљу учења физике	- ФИЗ.ОО.Н.1.2. Успостављају везу између физичких величина којима се описује електрично и магнетно поље. - ФИЗ.ОО.Н.2.3. Израчунавају апсолутну и релативну грешку директно мерених физичких величина и правилно записују резултат мерења. - ФИЗ.ОО.Н.2.4. Критички преиспитују усклађеност резултата и закључака истраживања са физичким законима и принципима, потврђују њихово важење и дискутују о разлозима одступања. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.

МАГНЕТНО ПОЉЕ	- ФИЗ.ОО.О.1.2. На једноставним примерима анализирају узајамно деловање тела. - ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и објаснити. - ФИЗ.ОО.О.2.4. На основу упутства реализују једноставне експерименте и описују њихов ток. - ФИЗ.ОО.О.2.5. Изражавају физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI). - ФИЗ.ОО.О.3.2. Описују принцип рада простих машина у свакодневним ситуацијама. - ФИЗ.ОО.О.3.6. Понашају се еколошки одговорно, поштују мере штедње енергије и употребу обновљивих извора енергије. - ФИЗ.ОО.О.3.8. Позитивно вреднују допринос физике у развоју људске заједнице.	- ФИЗ.ОО.С.1.2. Објашњавају разлику између скаларних и векторских физичких величина. - ФИЗ.ОО.С.1.12. Примењују зависност физичких величина којима се описује протицање једносмерне електричне струје. - ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују коришћење различитих извора енергије. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и информисање у циљу учења физике.	- ФИЗ.ОО.Н.1.2. Успостављају везу између физичких величина којима се описује електрично и магнетно поље. - ФИЗ.ОО.Н.2.3. Израчунавају апсолутну и релативну грешку директно мерених физичких величина и правилно записују резултат мерења. - ФИЗ.ОО.Н.2.4. Критички преиспитују усклађеност резултата и закључака истраживања са физичким законима и принципима, потврђују њихово важење и дискутују о разлозима одступања. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	- ФИЗ.ОО.О.1.8. Објашњавају честични састав супстанције. - ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и	- ФИЗ.ОО.С.1.14. Објашњавају природну и вештачку радиоактивност, њихове ефекте и потребу за заштитом. - ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу	- ФИЗ.ОО.Н.1.4. Разликују појмове температура и количина топлоте и анализирају различите начине преноса топлоте. - ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу

	објаснити. - ФИЗ.ОО.О.3.6. Понашају се еколошки одговорно, поштују мере штедње енергије и употребу обновљивих извора енергије. - ФИЗ.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују са другима у истраживањима, пројектима и другим активностима. - ФИЗ.ОО.О.3.8. Позитивно вреднују допринос физике у развоју људске заједнице.	једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.5. Анализирају податке добијене експериментом и истраживањем и изводе закључке. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују коришћење различитих извора енергије. - ФИЗ.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве употребом научних достигнућа за бољи квалитет живота. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и информисање у циљу учења физике.	разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	- ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и објаснити. - ФИЗ.ОО.О.3.6. Понашају се еколошки одговорно, поштују мере штедње енергије и употребу обновљивих извора енергије. - ФИЗ.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују са другима у истраживањима, пројектима и другим активностима. - ФИЗ.ОО.О.3.8. Позитивно вреднују допринос физике у развоју људске заједнице.	- ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.2. Безбедно и правилно користе различите методе, технике и процедуре за прикупљање података. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују коришћење различитих извора енергије. - ФИЗ.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве употребом научних достигнућа за бољи квалитет живота. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и информисање у циљу учења	- ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.2. Критички разматрају доступне податке у поставци задатка, начин решавања, тачност решења и физички смисао добијених решења. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената. - ФИЗ.ОО.Н.3.4. Повезују

		физике.	достигнућа из физике са историјским, друштвеним и географским контекстом њиховог настанка. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
--	--	---------	--

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ХЕМИЈА

Циљ и задаци предмета:

Циљ учења хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Редн и број теме	Област/тема	Оријент ациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	10	Навођење заступљености метала, неорганских једињења у живој и неживој природи; Испитивање и описивање физичких својстава метала и повезивање с њиховом	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине) Улога наставника: наставник као	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање, ученички

			практичном применом; Испитивање и описивање хемијских својстава метала и објашњење на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Писање формуле и именовање оксида и база; Испитивање, описивање и објашњење својстава оксида и база, препознавање на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повезивање њихових својстава са практичном применом; Писање и тумачење једначине хемијских реакција метала; Препознавање физичких и хемијских промена неорганских супстанци у окружењу, и представљање хемијске промене хемијским једначинама;	извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалошка, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	пројекти (експерименти у кућним условима и у школској лабораторији), истраживачки задаци
--	--	--	---	--	---

			Извођење стехиометријских израчунавања и израчунавања и масене процентне заступљености супстанци;		
2.	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	10	Навођење заступљености неметала, неорганских једињења у живој и неживој природи; Испитивање и описивање физичких својстава неметала, и повезивање с њиховом практичном применом; Испитивање и описивање хемијских својстава неметала, и објашњење на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Писање формуле и именовање оксида, киселина; Испитивање, описивање и објашњење својстава оксида, неорганских киселина, препознавање на основу формуле или назива представнике ових једињења у	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине) Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалошка, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање, ученички пројекти (експерименти у кућним условима и у школској лабораторији), истраживачки задаци

			свакодневном животу и повезивање њихових својстава са практичном применом; Писање и тумачење једначине хемијских реакција метала и неметала; Препознавање физичких и хемијских промена неорганских супстанци у окружењу, и представљање хемијске промене хемијским једначинама; Извођење стехиометријских израчунавања и израчунавања и масене процентне заступљености супстанци;		
3.	СОЛИ	8	Навођење заступљености метала и неметала, неорганских једињења у живој и неживој природи; Испитивање и описивање физичких својстава метала и неметала, и повезивање с њиховом практичном применом;	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине) Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање, ученички пројекти (експерименти у кућним условима и у школској лабораторији),

			Испитивање и описивање хемијских својстава метала и неметала, и објашњење на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Писање формуле и именовање оксида, киселина, база и соли; Испитивање, описивање и објашњење својстава оксида, неорганских киселина, база и соли, препознавање на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повезивање њихових својстава са практичном применом; Писање и тумачење једначине хемијских реакција метала и неметала; Препознавање физичких и хемијских промена неорганских супстанци у окружењу, и представљање хемијске промене хемијским једначинама;	са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалошка, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	истраживачки задаци
--	--	--	--	--	---------------------

			Извођење стехиометријских израчунавања и израчунавања и масене процентне заступљености супстанци;		
4.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	2	Разликовање својстава неорганских и органских супстанци и објашњавање разлике на основу њихових структура Препознавање физичких и хемијских промена органских супстанци у окружењу, и представљање хемијске промене хемијским једначинама; Извођење стехиометријских израчунавања и израчунавања и масене процентне заступљености супстанци;	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине) Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалошка, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци
5.	УГЉОВОДОНИЦИ	12	Разликовање својстава неорганских и органских	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и	Посматрање, испитивање, формативно праћење

		супстанци и објашњавање разлике на основу њихових структура Препознавање физичких и хемијских промена органских супстанци у окружењу, и представљање хемијске промене хемијским једначинама; Разликовање органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; Испитивање, описивање и објашњење физичких и хемијских својстава представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; Објашњење и хемијским једначинама представљање хемијске промене карактеристичне за поједине	корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине) Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање, ученички пројекти (експерименти у кућним условима и у школској лабораторији), истраживачки задаци
--	--	--	---	---

			класе органских једињења; Извођење стехиометријских израчунавања и израчунавања и масене процентне заступљености супстанци;		
6.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	8	Разликовање својстава неорганских и органских супстанци и објашњавање разлике на основу њихових структура Препознавање физичких и хемијских промена органских супстанци у окружењу, и представљање хемијске промене хемијским једначинама; Разликовање органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; Испитивање, описивање и објашњење физичких и хемијских својстава представника класа органских	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине) Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање, ученички пројекти (експерименти у кућним условима и у школској лабораторији), истраживачки задаци

			једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; Објашњење и хемијским једначинама представљање хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења; Извођење стехиометријских израчунавања и израчунавања и масене процентне заступљености супстанци;		
7.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	12	Објашњење и хемијским једначинама представљање хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења; Описивање физичких својстава: агрегатног стања и растворљивости масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост витамина; Описивање основне структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине) Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање, ученички пројекти (експерименти у кућним условима и у школској лабораторији), истраживачки задаци

			протеине; Објашњење сапонификације триацилглицерола и хидрогенизације незасићених триацилглицерола, навођење производа хидролизе дисахарида и полисахарида и описивање услова под којима долази до денатурације протеина; Навођење заступљености у природи и улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у живим организмима и довођење их у везу са здрављем и правилном исхраном људи; Извођење стехиометријских израчунавања и израчунавања и масене процентне заступљености супстанци;	истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалошка, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	
8.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	6	Руковање супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи;	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за

			Придржавање правила о начину чувања производа и одлагању отпада; Навођење загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и описивање њиховог утицаја на животну средину; Критичка процена последица људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; Објашње значаја планирања и решавања проблема заштите животне средине	животне средине) Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	даљи рад, домаћи задаци, ученички пројекти (експерименти у кућним условима), истраживачки задаци
	Укупно	68			

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Неорганска хемија	– ХЕМ.ОО.О.1.6. На основу формула, назива и својстава разликују најважније представнике класа неорганских једињења: оксида, киселина, база и соли. – ХЕМ.ОО.О.1.7. Разликују растворе неелектролита и електролита у свакодневном животу, као и растворе електролита на основу рН вредности и боје киселинско-базних индикатора.	– ХЕМ.ОО.С.1.8. Описују својства, промене, руковање и практичну примену метала и неметала, и њихових најважнијих оксида, киселина, база и соли. – ХЕМ.ОО.С.3.1. Повезују употребу материјала са њиховим физичким својствима (нпр. тврдоћа, температура топљења, температура кључања, растворљивост, топлотна проводљивост) и хемијским својствима (нпр. склоност ка рђању, запаљивост).	– ХЕМ.ОО.С.3.1. Повезују употребу материјала са њиховим физичким својствима (нпр. тврдоћа, температура топљења, температура кључања, растворљивост, топлотна проводљивост) и хемијским својствима (нпр. склоност ка рђању, запаљивост).
Органска хемија	– ХЕМ.ОО.О.1.8. На основу формула, функционалних група, назива и својстава разликују најважније представнике класа органских једињења: угљоводоника, алкохола и карбоксилних киселина.	– ХЕМ.ОО.С.1.9. На основу датих једначина једноставних хемијских реакција разликују реакције: синтезе и анализе бинарних једињења, неутрализације, супституције, адиције и – ХЕМ.ОО.С.1.10. Описују својства, промене, руковање и практичну примену угљоводоника, алкохола, карбоксилних	– ХЕМ.ОО.С.3.1. Повезују употребу материјала са њиховим физичким својствима (нпр. тврдоћа, температура топљења, температура кључања, растворљивост, топлотна проводљивост) и хемијским својствима (нпр. склоност ка рђању, запаљивост).

		киселина и естара. – ХЕМ.ОО.С.3.1. Повезују употребу материјала са њиховим физичким својствима (нпр. тврдоћа, температура топљења, температура кључања, растворљивост, топлотна проводљивост) и хемијским својствима (нпр. склоност ка рђању, запаљивост).	
Биохемија	– ХЕМ.ОО.О.3.1. Повезују физичка својства, заступљеност у намирницама и улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у организму са правилном исхраном.	– ХЕМ.ОО.С.1.11. Повезују називе и структурне формуле градивних јединица биомолекула са класом биолошки важних органских једињења (триацилглицероли, угљени хидрати и протеини).	– ХЕМ.ОО.Н.2.1. Испитују огледима и објашњавају хемијске реакције биолошки важних органских једињења: сапонификација триацилглицерола, хидролиза дисахарида и полисахарида, и денатурација протеина. – ХЕМ.ОО.Н.3.1. Критички разматрају значај и примену реакција хидрогенизације триацилглицерола, сапонификације и хидролизе биолошки важних органских једињења у индустријској производњи и предузетничким делатностима. – ХЕМ.ОО.Н.3.2. Објашњавају

			повезаност структуре и реакција биолошки важних органских једињења са њиховим улогама у организмима.
Хемија животне средине	– ХЕМ.ОО.О.3.2. Према пиктограмима на амбалажи правилно, безбедно и рационално користе супстанце/комерцијалне производе, складиште их и одлажу отпад.	– ХЕМ.ОО.С.3.2. Описују утицај супстанци које загађују ваздух, воду и земљиште на здравље и животну средину, као и мере заштите.	– ХЕМ.ОО.С.3.1. Повезују употребу материјала са њиховим физичким својствима (нпр. тврдоћа, температура топљења, температура кључања, растворљивост, топлотна проводљивост) и хемијским својствима (нпр. склоност ка рђању, запаљивост).

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ и задаци предмета: Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа					
Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Композиција		– бира одговарајући прибор, материјал, технику, уређај и апликативни програм за изражавање идеја, имагинације, емоција, ставова и порука; – користи разноврсне податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – примењује	1. Медији, материјали и технике визуелних уметности 2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) Визуелних уметности 3. Улога, развој и различитост	- усменом провером усвојених знања - надзором у току практичног рада - естетском анализом уметничких дела - естетском анализом реализованих ученичких
2.	Наслеђе				
3.	Комуникација				

			знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу; – реализује једноставне ликовне пројекте, самостално и у сарадњи са другима; – дискутује аргументовано о својим и радовима других уважавајући различита мишљења; – прави презентације усклађујући слику и текст и приказујући кључне податке и визуелне информације; – тумачи садржаје одабраних уметничких дела и одабрану визуелну метафорику; – разговара о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље	визуелних уметности	радова (кроз разговор са ученицима) вредновањем реализованих ученичких радова (кроз разговор са ученицима) у складу са постављеним критеријумима
	Укупно	34 часа			

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Слободно компоновање	– ЛИК.ОО.О.3.1. Изражавају своје идеје, осећања и машту користећи одабране традиционалне технике и савремене уређаје и алате за обликовање визуелних садржаја.	– ЛИК.ОО.О.2.1 Истражују, у стваралачком раду, изражајне могућности традиционалних материјала, алата, техника и савремених уређаја који се користе за обликовање визуелних садржаја.	– ЛИК.ОО.Н.3.3. Обликују презентације водећи рачуна о ауторским правима и безбедности током рада на интернету и приликом преузимања садржаја са интернета
ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА И СПОРАЗУМЕВАЊЕ	– ЛИК.ОО.С.1.2. Објашњавају комуникативну функцију визуелних уметности и њен потенцијал да утиче на друштво и појединце.	– ЛИК.ОО.С.1.1. Објашњавају примену принципа компоновања, пропорција, планова и перспективе у обликовању дела визуелних уметности.	– ЛИК.ОО.Н.3.3. Обликују презентације водећи рачуна о ауторским правима и безбедности током рада на интернету и приликом преузимања садржаја са интернета.
КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ	– ЛИК.ОО.С.1.3. Објашњавају начин коришћења различитих садржаја као подстицај за развијање креативних идеја наводећи примере из сопственог искуства	– ЛИК.ОО.С.3.2. Описују усмено свој рад и естетски доживљај уметничких дела, дизајна, природе и урбане средине користећи примерене и јасне реченице и изразе.	– ЛИК.ОО.Н.3.1. Активно траже места и изворе где могу додатно проширити знања и интересовања и развијати одабране вештине.

ФАНТАСТИКА	– ЛИК.ОО.О.3.1. Изражавају своје идеје, осећања и машту користећи одабране традиционалне технике и савремене уређаје и алате за обликовање визуелних садржаја	– ЛИК.ОО.С.3.4. Активно и аргументовано предлажу посете установама културе или уметничким манифестацијама	– ЛИК.ОО.Н.1.3. Наводе примере повезаности визуелних уметности, других врста уметности и наука.
------------	--	---	---

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ – МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци предмета		Циљ учења Музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.			
Корелација са другим предметима (међупредметна повезаност)		Хронолошки аспект Музичке културе за осми разред доприноси корелацији знања и треба имати на уму да одређени предмети покривају информисаност о немужичким аспектима романтизма и музике 20. века на детаљнији и специфичнији начин. Корелација између предмета може бити полазиште за бројне пројектне предлоге у којим ученици могу бити учесници као истраживачи, креатори и извођачи.			
Годишњи фонд часова		34		Недељни фонд часова	1
Редн и број теме	Област/тема	Оријент ациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Човек и музика и слушање/извођење/с тваралаштво	17	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: – повеже различите видове музичког	Упознавање са циљевима, исходима, наставним садржајима,	Посматрање, испитивање,

			изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу; – препознаје националне игре у делима уметничке музике; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; – разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба; – идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба;	критеријумима оцењивања, стицање увида у предзнања ученика и даље планирање рада, Монолошко-дијалогске методе Метода демонстрације Игровне активности Интерактивне методе и кооперативно учење	тестирање, писмене провере, ученички радови, пројекти, истраживања, самоевалуација ученика
2.	Музички инструменти и слушање/извођење/стваралаштво	6	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: – препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; – опише начин добијања тона код дувачких инструмената;	Монолошко-дијалогске методе Метода демонстрације Игровне активности Интерактивне методе и кооперативно учење	Испитивање Слушни тестови
3.	Извођење музике	7	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да:	Улога наставника у току реализације програма: наставник као извор знања, креатор, организатор	

			– наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; – разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба; – идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба; – препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку;	и координатор активности, мотиватор, Улога ученика: током реализације акценат ће бити на активностима, повезивању садржаја са свакодневницом Корелација са другим областима, предметима...	Музичке асоцијације Анализа текста Активност на часу
4.	Извођење и слушање музике	4	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: – изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;	Игровне активности Интерактивне методе и кооперативно учење	Формативно оцењивање и бележење напредовања ученика

			– критички просуђује утицај музике на здравље;		
			У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.		

Стандарди образовних постигнућа за крај осмог разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Човек и музика	– МУЗ.ОО.О.3.1. Понашају се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама.	– МУЗ.ОО.С.2.1. Разумеју улогу и место музике у народним обредима и обичајима свог и других народа.	– МУЗ.ОО.Н.1.3. Представљају начин повезаности музике (тематски, стилски, жанровски и сл.) са другим уметностима и областима ван уметности (књижевност, сценски покрет, ликовна уметност, религија,

			историја, медицина, спорт...).
Певањем и свирањем упознајемо музику	– МУЗ.ОО.О.2.1. Певају по слуху на матерњем и језику других народа са или без пратње ритмичких инструмената. – МУЗ.ОО.О.2.2. Изводе једноставну ритмичку пратњу коју су осмислили на ритмичким инструментима. – МУЗ.ОО.О.2.3. Реагују покретима и изражавају се ликовним илустрацијама за време слушања музике.	– МУЗ.ОО.С.3.2. Учешћем у групном музицирању испољавају и развијају толеранцију, самопоуздање, мултикултуралност, осећај припадности, поштовање различитости.	– МУЗ.ОО.Н.2.3. Комуницирају у групи импровизујући мање музичке целине гласом, мелодијским инструментом или покретом.
Романтизам, импресионизам, савремено доба	– МУЗ.ОО.О.1.2. Наводе кључне карактеристике одређеног музичког стила/правца (музичке форме, представнике и репрезентативна дела).	– МУЗ.ОО.С.1.2. Представљају кључне карактеристике одређеног музичког стила/ правца у контексту друштвено-историјских прилика.	– МУЗ.ОО.Н.2.1. Идентификују утицај музике других епоха у делима савремене музике.
Дувачки инструменти	– МУЗ.ОО.О.1.3. Дефинишу поделу инструмената према начину добијања звука и идентификују врсту	– МУЗ.ОО.С.2.3. Препознају инструмент или групу у музичкој композицији.	– МУЗ.ОО.Н.2.3. Комуницирају у групи импровизујући мање музичке целине гласом, мелодијским инструментом или

	инструмента према изгледу.		покретом.
Музичко-сценски жанрови	– МУЗ.ОО.О.3.3. Усмено или писмено описују осећања и утисак о музичком делу	– МУЗ.ОО.С.1.5. Идентификују међусобни утицај, сличности и разлике у начину изражавања између књижевности (опера, соло песма), сценског покрета (покрет и ритам...), ликовне уметности (боја, ритам, контраст, динамика, колористика, потез и изражајност) и музичке уметности.	– МУЗ.ОО.Н.2.2. Класификују избор музичких дела према тематском, литерарном или ликовном садржају.

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ - ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ и задаци предмета		Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.			
Корелација са другим предметима (међупредметна повезаност)		Информатика и рачунарство, физика, математика, хемија			
Годишњи фонд часова		68		Недељни фонд часова	2
Редн и број теме	Област/тема	Оријент ациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу;	Програм наставе и учења технике и технологије захтева разноврстан методички приступ с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских	Вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности

			– анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи; – образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству; – повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима;	садржаја, као и психофизичке могућности ученика. За успешно остваривање програма, односно циља учења, потребно је организовати наставу у складу са следећим захтевима: – уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко стваралаштво; – омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду; – систематизовано излагати ученике проблемским ситуацијама	ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др). Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање). Писмене провере у зависности од области (критеријумски тестови, петнаестоминутни тестови, полугодишњи или годишњи тестови). Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање
2.	САОБРАЋАЈ	6	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – упореди карактеристике електричних и хибридни саобраћајних средстава са конвенционалним; – разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима;	– расподела комплексних задатака на низ једноставнијих захтева, идентификовање елемента који ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато; – обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на	
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	18	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе; – класификује компоненте ИКТ уређаја према намени; – процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ; – црта електричне шеме правилно користећи симболе; – користи софтвере за симулацију рада електричних кола; – састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса;	– идентификовање елемента који ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато; – обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на	
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - објасни систем производње, трансформације и преноса електричне	– обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на	

			енергије; – анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије; – разликује елементе кућне електричне инсталације; – повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми; – користи мултиметар; – анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом; – класификује електронске компоненте на основу намене; – аргументује значај рециклаже електронских компоненти;	правилну примену техничких средстава и технолошких поступака; – не инсистирати на запамћивању података, поготову мање значајних чињеница и теоријских садржаја који немају директну примену у свакодневном животу; – ради што успешније корелације одговарајућих садржаја, усклађивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика, неопходна је стална сарадња са наставницима информатике и рачунарства, физике, математике, хемије, биологије и ликовне културе. у циљу развоја међупредметних компетенција; – приликом конкретизације појединих садржаја, нарочито упознавања нових и савремених технологија, у обзир узимати специфичности средине и усклађивати их са њеним потребама.	тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.
5.	КОНСТРУКТОРС КО МОДЕЛОВАЊЕ	18	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат; – креира документацију, развије и представи бизнис план производа; – састави производ према осмишљеном решењу; – састави и управља једноставним школским роботом или мехатроничким моделом; – представи решење готовог производа/модела; – процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта.		
Укупно		68			

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	– ТЕХ.ОО.О.2.2. Праве разлику између правилног и неправилног коришћења електричних уређаја и машина. – ТЕХ.ОО.О.3.1. Примењују мере заштите на раду ради сопствене и сигурности осталих учесника у процесу рада. – ТЕХ.ОО.О.3.4. Применом правила рационалног коришћења енергије у домаћинству штеде кућни буџет. – ТЕХ.ОО.О.3.5. Препознају своје способности и афинитете према различитим занимањима у области технике.	– ТЕХ.ОО.С.1.2. Користе стечена знања из електротехнике, рачунарства и мехатронике за анализу и одабир дигиталних и техничких уређаја. – ТЕХ.ОО.С.1.3. Познају основне делове, принцип рада и начин одржавања апарата и уређаја у домаћинству. – ТЕХ.ОО.С.1.5. Анализирају да ли је коришћење одређене технике и технологије у складу са принципима очувања животне средине. – ТЕХ.ОО.С.3.1. Користе стечена знања за идентификовање квара на једноставним кућним уређајима и инсталацијама.	– ТЕХ.ОО.Н.3.1. Анализирају расположиве информације при куповини техничког уређаја.

	– ТЕХ.ОО.О.2.5. Употребом савремених техничких и технолошких достигнућа увиђају значај технике и технологије у свакодневном животу.	– ТЕХ.ОО.С.3.2. Примењују знање о енергетски ефикасним уређајима при куповини уређаја. – ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета.	
САОБРАЋАЈ	– ТЕХ.ОО.О.3.3. Примењују правила безбедности као активни учесници у саобраћају.	– ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета. – ТЕХ.ОО.С.1.6. Повезују примере примене ИКТ-а у управљању саобраћајним системима са безбедношћу у саобраћају.	
ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ		– ТЕХ.ОО.С.2.2. Самостално или тимски израђују техничку документацију у оквиру мини пројекта користећи прибор за техничко цртање или рачунарске апликације.	– ТЕХ.ОО.Н.1.3. Познају развој основних компоненти рачунара, таблет уређаја и паметних телефона. – ТЕХ.ОО.Н.3.3. Креирају

		- ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета. – ТЕХ.ОО.С.2.4. Састављају и симулирају рад једноставних електричних шема ради провере стечених знања о електричним инсталацијама и повезивању саставних електричних елемената.	програме за управљање процесима и уређајима на даљину помоћу ИКТ-а. – ТЕХ.ОО.Н.3.4. Прате достигнућа у области вештачке интелигенције ради личног усавршавања (стицање информација о примени у свакодневном животу).
РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	– ТЕХ.ОО.О.1.4. Наводе главне загађиваче ваздуха, воде и земљишта и описују њихов утицај на животну средину.	– ТЕХ.ОО.С.1.7. Објашњавају начине производње, трансформацију и пренос електричне енергије. – ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета. – ТЕХ.ОО.С.3.5. Иницирају и учествују у активностима рециклаже и заштите животне средине у локалној заједници.	– ТЕХ.ОО.Н.1.2. Повезују основе конструкција различитих врста робота са њиховом наменом.

КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	– TEX.OO.O.3.2. Израђују једноставне моделе и макете самостално или у тиму, у циљу развоја и усавршавања мануелних вештина и радних навика.	– TEX.OO.C.3.3. Креирају рекламни материјал ради промоције самостално или тимски израђеног пројекта. – TEX.OO.C.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета.	– TEX.OO.H.1.1. На основу критичке анализе карактеристика електричних машина и уређаја, креирају, самостално или тимски, иновативни електромеханички модел машине или уређаја. – TEX.OO.H.2.1. На основу анализе конструкторског модела, предлажу мере његовог унапређења уз уважавање естетских компоненти. – TEX.OO.H.2.2. Анализирају конструкцију и управљање робота користећи доступан школски рачунарски интерфејс. – TEX.OO.H.2.3. Састављају и управљају роботом помоћу интерфејса, користећи основе вештачке интелигенције. – TEX.OO.H.3.2. При реализацији сопствених идеја, претходно представљених техничким цртежом или
--------------------------------------	--	--	---

			употребом одговарајуће апликације, користе расположиве интерфејс технологије.
--	--	--	---

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ – ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ и задаци предмета		Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.			
Корелација са другим предметима (међупредметна повезаност)		Техника и технологија, физика, математика			
Годишњи фонд часова			34	Недељни фонд часова	1
Р. бр.	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ИКТ	10	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: - Правилно користи ИКТ уређаје,	- Током првих часова обновити садржај теме који је рађен у седмом разреду, - предочити разлике у захтевима	- Посматрање ученичких радова и њихова анализа, - захтевом да ученици сами

			- креира, уређује табеле, - сортира и филтрира податке по задатим критеријумима. - користи формуле за израчунавање статистика - представља визуелне податке на одговарајући начин - примени основне функције форматирања табеле, сачува је у ПДФ формату и оштампа,	у односу на узраст ученика, - приказати ученицима неколико радова ученика претходних генерација који залсужују пажњу и који би могли да послуже као једна врста смернице, - теме бирати према склоностима ученика, - водити бригу о корелацији са другим предметима	преставе властите задатке, - редовно нотирање напредовања ученика, - самооцењивањем и оцењивањем
2.	Дигитална писменост	4	- приступи дељеном податку са диска - схвата потенцијалне ризике дељења докумената - разуме појам „отворени подаци“ - успешно штити своје податке на интернету - примењује научено у	- Проверити колико су ученици безбедни на интернету, - заједно анализирати садржај неке од страница која детаљно обрађује безбедност деце на интернету, - користити научено у корелацији са другим предметима, на пример, међусобно слање Гугл упитника	- уочавање и бележење почетних знања ученика о безбедности на интернету и коришћењу онлајн алата, - бележити њихово напредовање, креирањем

			области безбедност на интернету. - поњтавља своје задатке на интернет и дели са другима	из области језика, математике, физике...	задатака који усмеравају на корелације међу предметима, - увидом у креиране Гугл упитнике и њихово оцењивање - уочавање поделе задатака у оквиру група и развијање помоћи при раду
3.	Рачунарство	12	- Коришћењем Јupyter-а Еxcel-а креира једноставне прораме у којима представља низове података, једнодимензионалне низове и да их графички представе. - Анализа табеларно записаних одатака, просек, минимум, максимум... - Груписање података	- Релизацију теме започети израдом једноставних задатака у којима се израчунава средња вредност, просек, минимум и максимум. - Поновити програмски језик Пајтон, затим показати примену кодова у Јupyter-у, а онда приказати везу сва три програма. - Радити најпре фронтално, затим индивидуално. - Користити и методу рада са	Бележењем запажања, писменим проверама, тестирањем, нотирањем напредовања и оцењивањем, при чему вредновати уредност, систематичност, залагање, самоиницијативу и креативност.

				уџбеником, као и коришћење садржаја са сајта Петља .	
4.	Пројектни задаци	8	- Сарађује са осталим члановима групе у свим фазана израде задатка, - сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка - одреди у којој мери је пројекат функционалан и у складу са досадашњим технолошким достигнућима.	- Реализацију теме започети стицањем увида у искуство које ученици имају при раду у пару или групи. - инсистирати на развијању тимског духа уз образложење да велики пројекти настају само сарадњом програмера, дизајнера, лингвиста, стилских уметника, музичара... - при подели на групе водити рачуна о склоностима ученика - усмеравати их да подела задатака буде усмерена по њиховом склоностима	- праћењем међусобне сарадње у смислу организације рада, поделе послова и активности ученика у оквиру добијеног задатка, - Оцена властитог доприноса пројекту од стране ученика - мишљење о функционалности пројекта и његовој имплементацији у

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
ИКТ	– ИНФ.ОО.О.1.2. Самостално или уз помоћ наставника, аутоматизују процес извођења основних рачунских операција над табеларно записаним подацима.	– ИНФ.ОО.О.2.1. Креирају, едитују, форматирају и чувају текстуалне, графичке, аудио, видео и мултимедијалне датотеке. – ИНФ.ОО.С.2.1. Креирају или адаптирају датотеке у одговарајућем софтверу примењујући акције уметања елемената – слике, табеле, графиконе и друге садржаје. – ИНФ.ОО.С.2.2. Табеларно записане податке представљају графиконом користећи одговарајућу опцију програма за табеларне прорачуне. – ИНФ.ОО.С.2.4. Информације пронађене на интернету користе у складу са ауторским правима, уз навођење извора и атрибуција.	– ИНФ.ОО.О.3.2. Обезбеђују правилно и дуготрајно функционисање дигиталног уређаја, примењујући правила физичке и софтверске заштите. – ИНФ.ОО.С.3.2. Успостављају везу између отварања података и стварања услова за развој. – ИНФ. ОО.С. 3.3. Препознају позитиван утицај вештачке интелигенције на савремен живот људи и умеју да наведу неколико примера. – ИНФ.ОО.Н.1.1. Критички размишљају о утицају вештачке интелигенције на живот људи.
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ		– ИНФ.ОО.Н.2.1. Самостално или у сарадњи са другим ученицима креирају, деле и	– ИНФ.ОО.С.3.1. Постављају резултате свог или групног рада на интернет ради дељења

		организују дигиталне садржаје у облаку. – ИНФ.ОО.О.2.2. Самостално претражују интернет, проналазе информације и преузимају их на свој дигитални уређај. – ИНФ.ОО.О.2.3. Путем интернета остварују безбедну и примерену комуникацију са другим корисницима. – ИНФ.ОО.С.2.5. На безбедан начин, штитећи лични идентитет, комуницирају путем интернета уважавајући правила дигиталног правописа и нетикеције. – ИНФ.ОО.Н.2.3. Штите дигиталне продукте свог или тимског рада одговарајућом Си-си лиценцом.	са другима. -ИНФ.ОО.О.3.1. Користећи дигиталне технологије, ефикасно учествују у групном раду. – ИНФ.ОО.О.3.3. Препознајући штетност електронског отпада, одлажу га на еколошки исправан начин. – ИНФ.ОО.С.3.3. Препознају позитиван утицај вештачке интелигенције на савремен живот људи и умеју да наведу неколико примера.
РАЧУНАРСТВО	– ИНФ.ОО.Н.1.2. Користе библиотеке, функције и сложеније типове података за креирање сложенијих рачунарских програма. – ИНФ.ОО.О.1.3. Представљају решење једноставног проблема	– ИНФ.ОО.Н.2.2. Коришћењем одговарајућих програма анализирају прикупљене (отворене) податке и доносе одговарајуће закључке. – ИНФ.ОО.О.2.4. Препознају који од понуђених програма (визуелних и текстуалних) је креиран на основу датог алгоритма.	– ИНФ.ОО.Н.3.1. Израђују дигитална решења узрасту примерених реалних проблема (еколошких, културолошких, здравствених итд.) и тиме унапређују квалитет живота у локалној заједници. – ИНФ.ОО.С.3.2. Успостављају

	помоћу алгоритма који садржи излистане улазне податке, дефинисан начин њихове обраде и приказан очекивани резултат (излаз).	– ИНФ.ОО.С.2.6. Креирају и тестирају рачунарски програм, којим аутоматизују решавање проблема примереног узрасту	везу између отварања података и стварања услова за развој.
--	---	--	--

Програм за наставни предмет: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ и задаци предмета: Циљ физичког васпитања јесте да, равномерним и систематским моторичким активностима, повезаним са осталим васпитно образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Теоријски час	2	*уознавање са планом и програмом рада *закључивање оцена	Усмено објашњење	
2.	Антропомеријска терења и тестирање физичких способности	10	*АМ – висина и маса ФС – брзина, снага, издржљивост, гипкост, агилност	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *уознавање са начинима тестирања и сврхом	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво * Степен остварености резултата у батерији тестова
3	Атлетика	13	*технике трчања – истрајно трчање, спринтерско и штафетно *скок увис *Бацање кугле *бацање вортекса	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *фронтални облик рада *рад у групама	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила,

			*четворобој	*асистенција од стране наставника и ученика	*Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво *Познавање правила и асистеције
4.	Спортека гимнастика	12	*Тло – став на шакама- издржај- колут напред - састав *Греда – састав *Вратило –узнмак, саскок *Паралелни разбој * двовисински разбој *крugови	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *фронтални облик рада *рад у групама *асистенција од стране наставника и ученика *Од лакшег ка тежем, од познатом ка непознатом	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво *Познавање правила и асистеције
5	Одбојка	14	Игра уз примену елемената технике и тактке и правила	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *Рад у групама *	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво *Познавање правила и асистеције
6.	Кошарка	8	Игра уз примену елемената технике и тактке и правила	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *Рад у групама	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво *Познавање правила и асистеције

7.	Рукомет	5	Игра уз примену елемената технике и тактке и правила	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *Рад у групама	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво *Познавање правила и асистеције
8.	Футсал	14	Игра уз примену елемената технике и тактке и правила	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *Рад у групама	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво *Познавање правила и асистеције
9.	Ритмика и плес	4	*енглески валцер *народно коло	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *Рад у паровима *Од лакшег ка тежем	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво
10	Полигони	8	- Полигон спортских игара * полигон са препрекама	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика *Најпре полигон радити поделовима, затим у целости	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво

11	Активности по избору ученика	12	Вежбе са обручем , вијачом, стони тенис, фитнес, ...	*Усмено објашњење *демонстарција *Подстицање ученика	Однос ученика према настави : редовност активног учествовања, доношење опреме за час, поштовање правила, *Степен интересовања и ангажовања *Напредак у односу на почетни ниво
	укупно	102			

Стандарди образовних постигнућа за крај 8. разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Теоријски час- план и програм рада Значај вежбања за здравље	– ФЗВ.ОО.О.1.1. Дају типичне примере за различите типове физичке активности. – ФЗВ.ОО.О.1.2. Тумаче основне препоруке за физичку активност деце и адолесцената.	– ФЗВ.ОО.С.3.4. Критички се односе према употреби психоактивних супстанци, допинга и енергетских пића. – ФЗВ.ОО.С.3.5. Примењују основне принципе правилне исхране у свакодневном животу. – ФЗВ.ОО.С.3.6. Примењују принципе толеранције и фер-плеја у физичкој активности и спорту.	– ФЗВ.ОО.Н.1.1. Познају основну терминологију физичке активности на страном језику. – ФЗВ.ОО.Н.2.4. Учествоју у организацији школских такмичења и манифестација који промовишу физичку активност и здравље.
Антропомеријска мерења и мерење физичких способности	– ФЗВ.ОО.О.1.3. Препознају и описују промене које настају у организму током физичке	– ФЗВ.ОО.С.1.1. Анализирају користи од редовне физичке активности.	– ФЗВ.ОО.Н.2.5. Адекватно користе дигитална и технолошка знања, као и принципе различитих наука за прикупљање

	активности. – ФЗВ.ОО.О.3.4. Анализирају и вреднују своју свакодневну физичку активност.	– ФЗВ.ОО.С.1.2. Анализирају значај моторичких способности за добро здравље и учествовање у спорту. – ФЗВ.ОО.С.1.9. Изводе једноставна антропометријска и моторичка мерења, користећи основне математичке концепте.	и анализу информација о физичкој активности, исхрани и здрављу.
Атлетика техника штафетног трчања уз примопредају штафетне палице- одељенско такмичење *истрајно трчање *развој опште издржљивости *скок увис *бацање кугле	– ФЗВ.ОО.О.2.1. Активно учествују у разноврсним индивидуалним и групним физичким активностима, сарадничког и такмичарског карактера. – ФЗВ.ОО.О.2.3. Редовно учествују у различитим вежбањима ради унапређивања моторичких способности. – ФЗВ.ОО.О.2.2. Баве се физичком активношћу у природи при чему се одговорно односе према животној средини.	– ФЗВ.ОО.С.1.4. Објашњавају како промене фреквенције, интензитета, трајања и типа физичке активности утичу на њене ефекте. – ФЗВ.ОО.С.1.6. Демонстрирају добру контролу и координацију покрета приликом извођења сложенијих специјализованих моторичких вештина. – ФЗВ.ОО.С.1.5. Анализирају утицај срединских фактора (температура, влажност ваздуха, загађеност ваздуха/воде, УВ зрачење, ветар и др.) на физичку активност и здравље људи.	– ФЗВ.ОО.Н.3.6. Подстичу друге да се баве физичком активношћу ради очувања здравља. – ФЗВ.ОО.Н.1.3. Објашњавају повезаност физичке активности, начина исхране и здравља
Вежбе на тлу и вежбе на справама	– ФЗВ.ОО.О.1.6. Примењују правила безбедног ношења,	– ФЗВ.ОО.С.1.3. Демонстрирају технике помагања, чувања себе	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у

1.Тло:Сасатав са елементиме акробатике и ритмике који обухвата 2 елемента актобатике(премет странце, колотови, став на шакама), скоком, окретима за 180 и 360 степени, равнотежом-5ч 2.Козлић: -2ч *прескок згрчком и разношком 3,.Вратило:узмак, премах ногом до седа разножно, премах другом ногом до седа и саскок саседом -3ч 4.Греда наскок : ходање у успону , са предножењем , уназад, окрети за 180 у успону и чучњу, саскок -3ч 5.Кругови: њихање, вис узнето, вис стрмоглави, вис стрежњи, саскок-3ч	постављања, коришћења и одлагања опреме и реквизита за вежбање. – ФЗВ.ОО.О.1.7. Демонстрирају добру контролу и координацију покрета приликом извођења основних моторичких вештина. – ФЗВ.ОО.О.1.8. Демонстрирају добру контролу и координацију покрета приликом извођења једноставнијих специјализованих моторичких вештина. – ФЗВ.ОО.О.1.11. Придржавају се правила понашања доприносећи безбедној и позитивној атмосфери за вежбање.	и других приликом вежбања. – ФЗВ.ОО.С.1.4. Објашњавају како промене фреквенције, интензитета, трајања и типа физичке активности утичу на њене ефекте. – ФЗВ.ОО.С.1.6. Демонстрирају добру контролу и координацију покрета приликом извођења сложенијих специјализованих моторичких вештина. – ФЗВ.ОО.С.1.7. Демонстрирају моторичке вештине у различитим условима у складу са постављеним задацима. – ФЗВ.ОО.С.1.8. Објашњавају кључне карактеристике правилног извођења моторичких вештина.	складу са сопственим потребама и интересовањима. – ФЗВ.ОО.Н.3.2. Решавају проблемске ситуације, креирајући различита решења у одабраним спортским и рекреативним активностима.
Одбојка Елементи технике: одбијање прстима и чекићем, сервис, смеч,	– ФЗВ.ОО.О.1.9. Придржавају се правила игре/активности и прихватају исход	– ФЗВ.ОО.С.3.1. Редовно се баве физичком активношћу на нивоу који превазилази основне	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у складу са сопственим

блок Елементи групне и колективне тактике, правила и суђење	игре/активности. – ФЗВ.ОО.О.1.10. Ефективно комуницирају и сарађују током физичке активности. – ФЗВ.ОО.О.3.7. Користе и комбинују разноврсне основне моторичке вештине у различитим ситуацијама (игра, спорт, рекреација, свакодневне животне ситуације).	препоруке јавног здравља. – ФЗВ.ОО.С.3.8. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност и здравље у школи, при чему се одговорно односе према животној средини. – ФЗВ.ОО.С.3.9. Вреднују национално наслеђе у физичкој активности, спорту и плесу, као и наслеђе других.	потребама и интересовањима. – ФЗВ.ОО.Н.3.2. Решавају проблемске ситуације, креирајући различита решења у одабраним спортским и рекреативним активностима.
Кошарка – елементи технике и тактике примењени у игри	– ФЗВ.ОО.О.1.9. Придржавају се правила игре/активности и прихватају исход игре/активности. – ФЗВ.ОО.О.1.10. Ефективно комуницирају и сарађују током физичке активности.	– ФЗВ.ОО.С.3.1. Редовно се баве физичком активношћу на нивоу који превазилази основне препоруке јавног здравља. – ФЗВ.ОО.С.3.8. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност и здравље у школи, при чему се одговорно односе према животној средини. – ФЗВ.ОО.С.3.9. Вреднују национално наслеђе у физичкој активности, спорту и плесу, као и наслеђе других.	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у складу са сопственим потребама и интересовањима. – ФЗВ.ОО.Н.3.2. Решавају проблемске ситуације, креирајући различита решења у одабраним спортским и рекреативним активностима.

Рукомет – елементи технике и тактике примењени у игри	– ФЗВ.ОО.О.1.9. Придржавају се правила игре/активности и прихватају исход игре/активности. – ФЗВ.ОО.О.1.10. Ефективно комуницирају и сарађују током физичке активности. – ФЗВ.ОО.О.3.7. Користе и комбинују разноврсне основне моторичке вештине у различитим ситуацијама (игра, спорт, рекреација, свакодневне животне ситуације).	– ФЗВ.ОО.С.3.1. Редовно се баве физичком активношћу на нивоу који превазилази основне препоруке јавног здравља. – ФЗВ.ОО.С.3.8. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност и здравље у школи, при чему се одговорно односе према животној средини. – ФЗВ.ОО.С.3.9. Вреднују национално наслеђе у физичкој активности, спорту и плесу, као и наслеђе других.	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у складу са сопственим потребама и интересовањима. – ФЗВ.ОО.Н.3.2. Решавају проблемске ситуације, креирајући различита решења у одабраним спортским и рекреативним активностима.
Футсал – елементи технике и тактике примењени у игри	– ФЗВ.ОО.О.1.9. Придржавају се правила игре/активности и прихватају исход игре/активности. – ФЗВ.ОО.О.1.10. Ефективно комуницирају и сарађују током физичке активности. – ФЗВ.ОО.О.3.7. Користе и комбинују разноврсне	– ФЗВ.ОО.С.3.1. Редовно се баве физичком активношћу на нивоу који превазилази основне препоруке јавног здравља. – ФЗВ.ОО.С.3.8. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност и здравље у школи, при чему се одговорно односе према животној средини. – ФЗВ.ОО.С.3.9. Вреднују национално наслеђе у физичкој	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у складу са сопственим потребама и интересовањима. – ФЗВ.ОО.Н.3.2. Решавају проблемске ситуације, креирајући различита решења у одабраним спортским и рекреативним активностима.

	основне моторичке вештине у различитим ситуацијама (игра, спорт, рекреација, свакодневне животне ситуације).	активности, спорту и плесу, као и наслеђе других.	
Ритмика и плес – самостални састави	– ФЗВ.ОО.О.2.4. Бирају одговарајуће стратегије при решавању различитих кретних проблема. – ФЗВ.ОО.О.2.5. Користе одговарајућа вербална и невербална средства (плес, покрет) да искажу осећања и комуницирају са вршњацима.	– ФЗВ.ОО.С.1.16. Идентификују елементе националног наслеђа у физичкој активности, спорту и плесу.	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у складу са сопственим потребама и интересовањима. – ФЗВ.ОО.Н.3.3. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност, здравље и заштиту животне средине у локалној заједници.
Полигони – 1.атлетски 2.полигон спортских игара	– ФЗВ.ОО.О.3.5. Примењују адекватне вежбе за унапређивање моторичких способности. – ФЗВ.ОО.О.3.6. Одржавају личну и колективну хигијену током вежбања.	– ФЗВ.ОО.С.1.7. Демонстрирају моторичке вештине у различитим условима у складу са постављеним задацима. – ФЗВ.ОО.С.1.8. Објашњавају кључне карактеристике правилног извођења моторичких вештина.	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у складу са сопственим потребама и интересовањима. – ФЗВ.ОО.Н.3.4. Уз одговарајућу помоћ креирају и спроводе план за побољшање или очување сопственог нивоа физичке активности и моторичких способности и

			прате његове ефекте.
Активност по избору	– ФЗВ.ОО.О.3.8. Поштују друге учеснике у физичкој активности и сарађују са њима без обзира на разлике (пол, способности и др.). – ФЗВ.ОО.О.3.9. Вреднују допринос физичке активности здрављу и благостању.	– ФЗВ.ОО.С.3.9. Вреднују национално наслеђе у физичкој активности, спорту и плесу, као и наслеђе других. – ФЗВ.ОО.С.1.15. Идентификују занимања повезана са здрављем, физичким васпитањем и спортом.	– ФЗВ.ОО.Н.3.5. Праве одговорне изборе у вези са физичком активношћу, исхраном и здрављем. – ФЗВ.ОО.Н.3.6. Подстичу друге да се баве физичком активношћу ради очувања здравља.

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- Француски језик - 8. разред

Циљ и задаци предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Лични идентитет Школа, школски живот, школски систем, образовање и васпитање Поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање основних информација о себи и другима	8	- препознају и именују основне појмове који се односе на тему; – разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размене једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - комуницирају са наставником и другим ученицима на задату тему - развијају вештину слушања аудио	Симулације и играње улога у паровима, вежбе усменог разумевања (упитници, чек-листе...)	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања

			материјала - причају о себи, о својим уметничким и спортским активностима, - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих, - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - науче да слушају и да размењују мишљење		
2.	Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници) Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих; Разумевање, давање		- препознају и именују појмове који се односе на тему; – разумеју краће низове исказа који се односе на предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложење; – упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности - користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затраже и пруже детаљније информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке	-Слушање и разумевање кратких дијалога -Слушање и реаговање на команде наставника - Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.) - Израда паноа, презентација - Вежбе слушања са унапред датим упутствима - Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова са текстом.	У оквиру формативне евалуације: -кратке усмене вежбе размене информација, - игре ситуација (јеух де роле) у пару или у групи, - говорне вежбе (излагање не дуже од 1 – 2 минута), - писмена вежбања (ЦЕ/ПЕ), - краћи вођени састави, -тестови (граматички и лексички; стандардизовани – ДЕЛФ и нестандардизовани), -израда пројекта, -израда домаћих задатака, -диктат,

	упутстава; Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору; Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	8	активности; – разумеју и следе краће низове упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – траже и пружају неколико везаних једноставнијих упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – разумеју краће низове исказа који описују просторне односе, оријентацију и правац кретања; – затраже и пруже обавештења о просторним односима, оријентацији и правцу кретања; – разумеју једноставније текстове који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; – размене неколико информација које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе;	- Вежбе разумевања писаног језика. -Вежбе писменог изражавања (повезивање гласова и групе слова, замењивање речи цртежом или сликом, проналажење недостајуће речи, употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, повезивање краћег текста и реченица са сликама / илустрацијама, попуњавање формулара, тестова и анкета, писање честитки и разгледница, писање краћих текстова). - Класирање и упоређивање - Игре за обнављање лексике и граматике („вешања“, потапање бродова, бинго и сл.). - Повезивање са личним искуством - Повезивање са другим предметима -Самостални истраживачки рад (домаћи задаци, рад на пројекту).	-самоевалуација ученика - посматрање, праћење и бележење напредовања ученика.
3.	Историја, временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост -		- препознају и именују појмове који се односе на тему; – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који		

	будућност) Описивање радњи у прошлости	8	се односе на описивање искустава, догађаја и способности у прошлости; – размене неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опишу искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину;		
4.	Транспорт и превозна средства (живот у великом граду) Очување животне средине, еколошка свест Изражавање мишљења; Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	9	– разумеју општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање мишљења; – траже и саопште мишљење, слагање/ неслагање и дају кратка образложења; – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања у будућности; – размене неколико исказа у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима у будућности;		

			– саопште планове, намере и предвиђања;	
5.	Одговоран однос према животној средини Описивање радњи у садашњости	8	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање радњи и ситуација у садашњости; – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање способности и умећа у садашњости; – размене неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; – опишу радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;	
6.	Клима и временске прилике Модерна књижевност за младе		-примене једноставне језичке изразе који се тичу теме; – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања у будућности; – размене неколико исказа у вези са	

	Слободно време – забава, разонода, хобији Вербална и невербална комуникација Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања) Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања Исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања Изражавање допадања и недопадања	8	обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима у будућности; – саопште планове, намере и предвиђања; – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – размене информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – повежу неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; – размене неколико повезаних информација у вези са жељама, интересовањима, осетима и осећањима; – искажу и образложи жеље, интересовања, потребе, осете и		
--	---	---	--	--	--

			осећања; - разумеју општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање допадања и недопадања; – размене неколико краћих, везаних исказа који се односе на изражавање допадања и недопадања и даје кратка образложења;		
7.	Професионални живот (изабрана – будућа струка), плано-ви везани за будуће занимање Млади – деца и омладина Изражавање припадања и поседовања	9	– разумеју општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на поседовање и припадање; – размене неколико краћих, везаних исказа који се односе на поседовање и припадање; – размене неколико повезаних информација у вези са жељама и интересовањима; – искажу и образложе своје жеље и интересовања. – повежу неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања.		

8.	Два писмена задатка (крај И и ИИ полугодишта); Две контролне вежбе (на И и ИИИ клас. пер.)	10	-примењују, проверавају и коригују претходно усвојена знања		Сумативна евалуација: Писмена и усмена провера
Укупно		68			

Стандарди образовних постигнућа за крај ОСМОГ разреда

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
1. Поздрављање и представљање	– СЈ2.ОО.О.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – СЈ2.ОО.О.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – СЈ2.ОО.О.1.7. Препознају	– СЈ2.ОО.С.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – СЈ2.ОО.С.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – СЈ2.ОО.С.1.7. Поседују основна	– СЈ2.ОО.Н.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – СЈ2.ОО.Н.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – СЈ2.ОО.Н.1.7. Поседују знања у

	основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.O.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања најједноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.2. Користе страни језик у најједноставнијој усменој и писаној комуникацији често прибегавајући основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери на стратегије компензације.	знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ2.OO.C.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета) уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији примењујући основне стратегије планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ2.OO.C.2.5. Учествују у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ2.OO.C.3.1. Разумеју фреквентне речи и изразе у јасно контекстуализованом говору, као и у кратким саопштењима на блиске теме. – CJ2.OO.C.3.4. Разумеју предмет	вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу с текстуалном врстом и комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета). – CJ2.OO.H.2.2. Користе страни језик у једноставнијој усменој и писаној комуникацији ослањајући се повремено на стратегије компензације и планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз употребу релевантних дигиталних алата. – CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих
--	---	--	--

	– CJ2.OO.O.3.1. Разумеју најфреквентније речи и фразе, лична и друга имена, бројеве, најуобичајеније интернационализме и друге основне лексичке елементе у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа уколико се саопштавају споро и разговетно. – CJ2.OO.O.3.4. Разумеју основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прате, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. – CJ2.OO.O.3.12. Учествоју у интеракцији уз помоћ и подршку, користећи најједноставнија језичка средства (приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних личних података, тражења и добијања информација, предмета, услуга).	краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, о познатим/блиским темама, о непосредном друштвеном окружењу и природној средини. – CJ2.OO.C.3.12. Успостављају и накратко одржавају друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних информација о личности и непосредном окружењу, плановима, обавезама, услугама.	правила учтивости. – CJ2.OO.H.3.1. Разумеју основни смисао и кључне појединости у кратким саопштењима на блиске теме. – CJ2.OO.H.3.4. Разумеју основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. – CJ2.OO.H.3.12. Иницирају и/или одржавају разговор и интеракцију са једним саговорником или више саговорника на блиске и познате теме. Уз минималну помоћ саговорника, траже одређени предмет, услугу, објашњење планова и обавеза, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину.
2. Празници, прославе и традиција	– CJ2.OO.O.1.1. Препознају основне интонацијске схеме и изговарају једноставније гласове и најчешће гласовне групе и уз наглашену	– CJ2.OO.C.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају једноставније гласове и најчешће гласовне групе и уз наглашену	– CJ2.OO.H.1.1. Разумљиво изговарају већину гласова и гласовних група, уз могућу интерференцију и друга одступања од артикулационих и

	интерференцију и одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може значајно да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ2.OO.O.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – CJ2.OO.O.1.6. Препознају положај циљног језика у глобалном контексту и уочавају суштинске разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.O.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања најједноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе најједноставније текстуалне, визуелно- текстуалне и	интерференцију и одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може значајно да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ2.OO.C.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.C.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета) уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема.	прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што повремено може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ2.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, најмаркантније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.H.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу с текстуалном врстом и комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета). – CJ2.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и
--	--	--	--

	мултимедијалне изворе и садржаје за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.3.2. Разумеју и прате најједноставнија усмена упутства која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно артикулисана, као и јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење, уколико укључују и визуелне елементе. – CJ2.OO.O.3.10. Разумеју најважније информације из инфографикона и других једноставних визуелно-текстуалних приказа. – CJ2.OO.O.3.14. Постављају најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу)	– CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.3.2. Разумеју једноставне усмене савете и упутства која се односе на личне информације, непосредне потребе и блиско окружење уз подршку визуелних елемената (оријентација у простору, употреба апарата, правила игре). – CJ2.OO.C.3.10. Разумеју и проналазе важније информације из инфографикона и других једноставнијих визуелно-текстуалних приказа. – CJ2.OO.C.3.14. Постављају једноставна питања о темама које одговарају личним интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговарају на слична питања саговорника.	поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.H.3.2. Разумеју краће усмене савете, упутства, молбе итд. који се тичу личних потреба и интересовања (нпр. оријентација у простору, сналажење на јавним местима, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.) који су, по потреби, праћени визуелним елементима. – CJ2.OO.H.3.10. Разумеју и селекују потребне информације из инфографикона и других визуелно-текстуалних приказа. – CJ2.OO.H.3.14. Постављају неколико повезаних питања у низу у вези с личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама; одговара на слична питања саговорника.
--	--	--	---

	и одговарају на слична питања саговорника.		
3. Историја и историјске личности	– CJ2.OO.O.1.3. Препознају једноставније граматичке елементе и конструкције уз грешке и омашке које могу повремено да ометају комуникацију. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.1.7. Препознају основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.O.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања најједноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.3. Претражују,	– CJ2.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ2.OO.C.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета) уз	– CJ2.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу с текстуалном врстом и комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном

	идентификују по релевантности и користе најједноставније текстуалне, визуелно- текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.3.3. Разумеју најопштији смисао кратких монолошких прилога уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ2.OO.O.3.7. Разумеју кратке и једноставне поруке у белешкама и електронским порукама које се односе на свакодневне ситуације (имејл, СМС). – CJ2.OO.O.3.19. На матерњем језику саопштавају основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа и писаног текста на страном језику.	одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.3.3. Разумеју глобални смисао кратких, спорим ритмом изговорених и јасно артикулисаних монолошких прилога уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ2.OO.C.3.7. Разумеју кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (писма, мејлови, СМС...). – CJ2.OO.C.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику општи смисао и најважније појединости јавних натписа и кратких текстова информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...), саопштавају основну тему и	домену (који се тиче садржаја школских предмета). – CJ2.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.H.3.3. Разумеју основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ2.OO.H.3.7. Разумеју општи смисао и релевантне информације на блиске теме у краћим текстовима једноставне садржине, порукама, писмима, имејловима о познатим и узрасно адекватним темама. – CJ2.OO.H.3.19. На матерњем
--	--	---	--

		најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.	језику преносе саговорнику тему, општи смисао и најважније информације краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних) и кратких усмених исказа опште информативне природе, примерене узрасту и интересовањима.
4. Град	– CJ2.OO.O.1.1. Препознају основне интонацијске схеме и изговарају једноставније гласове и најчешће гласовне групе и уз наглашену интерференцију и одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може значајно да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ2.OO.O.1.3. Препознају једноставније граматичке елементе и конструкције уз грешке и омашке које могу повремено да ометају комуникацију. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају	– CJ2.OO.C.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају једноставније гласове и најчешће гласовне групе и уз наглашену интерференцију и одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може значајно да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ2.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете	– CJ2.OO.H.1.1. Разумљиво изговарају већину гласова и гласовних група, уз могућу интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што повремено може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ2.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију.

	елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.2.2. Користе страни језик у најједноставнијој усменој и писаној комуникацији често прибегавајући основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери	комуникацију. – CJ2.OO.C.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији примењујући основне стратегије планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ2.OO.C.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ2.OO.C.3.2. Разумеју једноставне усмене савете и упутства која се односе на личне информације, непосредне потребе и блиско окружење уз подршку визуелних елемената (оријентација у простору, употреба апарата, правила игре). – CJ2.OO.C.3.4. Разумеју предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, о познатим/блиским темама, о непосредном друштвеном окружењу и природној средини. – CJ2.OO.C.3.12. Успостављају и накратко одржавају друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања,	– CJ2.OO.H.2.2. Користе страни језик у једноставнијој усменој и писаној комуникацији ослањајући се повремено на стратегије компензације и планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз употребу релевантних дигиталних алата. – CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – CJ2.OO.H.3.2. Разумеју краће усмене савете, упутства, молбе итд. који се тичу личних потреба и интересовања (нпр. оријентација у простору, сналажење на јавним местима, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.) који су, по потреби, праћени визуелним елементима. – CJ2.OO.H.3.4. Разумеју основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. – CJ2.OO.H.3.12. Иницирају и/или одржавају разговор и интеракцију са једним саговорником или више
--	---	---	---

	на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.3.2. Разумеју и прате најједноставнија усмена упутства која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно артикулисана, као и јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење, уколико укључују и визуелне елементе. – CJ2.OO.O.3.4. Разумеју основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прате, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. – CJ2.OO.O.3.12. Учествују у интеракцији уз помоћ и подршку, користећи	извињавања, размене основних информација о личности и непосредном окружењу, плановима, обавезама, услугама.	саговорника на блиске и познате теме. Уз минималну помоћ саговорника, траже одређени предмет, услугу, објашњење планова и обавеза, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину.
--	--	--	--

	најједноставнија језичка средства (приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних личних података, тражења и добијања информација, предмета, услуга).		
5. Екологија	– CJ2.OO.O.1.2. Препознају одређена основна правописна правила и записују фреквентне и увежбане краће речи уз неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ2.OO.O.1.3. Препознају једноставније граматичке елементе и конструкције уз грешке и омашке које могу повремено да ометају комуникацију. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.2.1. Примењују основне стилове и стратегије	– CJ2.OO.C.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ2.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете	– CJ2.OO.H.1.2. Познају већину правописних правила и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које повремено могу да ометају разумевање (написаног). – CJ2.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и

	разумевања најједноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе најједноставније текстуалне, визуелно- текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.3.8. Разумеју општи смисао и понеки суштински детаљ у најједноставнијим врстама нефикционалних текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти,	комуникацију. – CJ2.OO.C.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета) уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.3.8. Разумеју општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова прилагођених узрасту и интересовањима (извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе, као и поруке личне природе са неколико суштинских	омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу с текстуалном врстом и комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета). – CJ2.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.H.3.8. Разумеју општи смисао, важније идеје и поруке једноставних линеарних и хипертекстуалних врста (адаптирани, поједностављени и
--	--	---	---

	рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. – CJ2.OO.O.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација. – CJ2.OO.O.3.12. Учествоју у интеракцији уз помоћ и подршку, користећи најједноставнија језичка средства (приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних личних података, тражења и добијања информација, предмета, услуга).	информација (нпр. писма, мејлови итд.). – CJ2.OO.C.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација. – CJ2.OO.C.3.12. Успостављају и накратко одржавају друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних информација о личности и непосредном окружењу, плановима, обавезама, услугама.	скраћени информативни и књижевни текстови, новинске вести, брошуре, проспекти, кратке репортаже, кратки прилози на друштвеним мрежама) са интернета или из других писаних медија у складу са узрастом и интересовањима. – CJ2.OO.H.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи и потребне информације из једноставнијих извора информација са циљем претраживања (онлајн) речника, енциклопедија, брошура и интернет страница. – CJ2.OO.H.3.12. Иницирају и/или одржавају разговор и интеракцију са једним саговорником или више саговорника на блиске и познате теме. Уз минималну помоћ саговорника, траже одређени предмет, услугу, објашњење планова и обавеза, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину.
6. Слободно време	– CJ2.OO.O.1.3. Препознају једноставније граматичке елементе и конструкције уз грешке и омашке које могу повремено да ометају комуникацију. – CJ2.OO.O.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу	– CJ2.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.4. Познају и	– CJ2.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.4. Познају и користе

	значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.2.2. Користе страни језик у најједноставнијој усменој и писаној комуникацији често прибегавајући основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ2.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе најједноставније текстуалне, визуелно- текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.O.2.4. Интерпретирају значења најједноставније усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно	повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији примењујући основне стратегије планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ2.OO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.C.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о	ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.2.2. Користе страни језик у једноставнијој усменој и писаној комуникацији ослањајући се повремено на стратегије компензације и планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз употребу релевантних дигиталних алата. – CJ2.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.H.2.4. Интерпретирају значења једноставније усмене и писане поруке у вези са блиским,
--	---	--	--

	примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно на основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). – CJ2.OO.O.3.1. Разумеју најфреквентније речи и фразе, лична и друга имена, бројеве, најуобичајеније интернационализме и друге основне лексичке елементе у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа уколико се саопштавају споро и разговетно. – CJ2.OO.O.3.3. Разумеју најопштији смисао кратких монолошких прилога уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ2.OO.O.3.8. Разумеју општи смисао и понеки суштински детаљ у најједноставнијим врстама нефикционалних текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним елементима и	комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно на основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). – CJ2.OO.C.3.1. Разумеју фреквентне речи и изразе у јасно контекстуализованом говору, као и у кратким саопштењима на блиске теме. – CJ2.OO.C.3.3. Разумеју глобални смисао кратких, спорим ритмом изговорених и јасно артикулисаних монолошких прилога уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ2.OO.C.3.8. Разумеју општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова прилагођених узрасту и интересовањима (извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе, као и поруке личне природе са неколико суштинских информација (нпр. писма, мејлови итд.).	познатим и узрасно примереним темама, постављају основне хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери, ослањајући се на невербалну комуникацију, односно на карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). – CJ2.OO.H.3.1. Разумеју основни смисао и кључне појединости у кратким саопштењима на блиске теме. – CJ2.OO.H.3.3. Разумеју основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ2.OO.H.3.8. Разумеју општи смисао, важније идеје и поруке једноставних линеарних и хипертекстуалних врста (адаптирани, поједностављени и скраћени информативни и књижевни текстови, новинске вести, брошуре, проспекти, кратке репортаже, кратки прилози на друштвеним мрежама) са интернета или из других писаних медија у складу са узрастом и интересовањима.
--	---	---	---

	препознатљивим начином графичког обликовања.		
7. Школа / Изласци	– CJ2.OO.O.1.3. Препознају једноставније граматичке елементе и конструкције уз грешке и омашке које могу повремено да ометају комуникацију. – CJ2.OO.O.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања најједноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по	– CJ2.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета) уз	– CJ2.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу с текстуалном врстом и комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном

	релевантности и користе најједноставније текстуалне, визуелно- текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.3.4. Разумеју основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прате, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. – CJ2.OO.O.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација. – CJ2.OO.O.3.15. Најједноставнијим језичким средствима исказују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења.	одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.C.2.5. Учествују у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ2.OO.C.3.4. Разумеју предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, о познатим/блиским темама, о непосредном друштвеном окружењу и природној средини. – CJ2.OO.C.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација. – CJ2.OO.C.3.15. Постављају и одговарају на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања и формулишу љубазне молбе, извињења, упутства и савете користећи једноставна језичка средства.	домену (који се тиче садржаја школских предмета). – CJ2.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – CJ2.OO.H.3.4. Разумеју основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. – CJ2.OO.H.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи и потребне информације из једноставнијих извора информација са циљем претраживања (онлајн) речника, енциклопедија, брошура и интернет страница. – CJ2.OO.H.3.15. Исказују допадање и недопадање, слагање
--	--	---	---

			и неслагање, молбе и извињења, упутства, захтеve, савете, забране образлажући своје ставове и мишљење једноставнијим језичким средствима.
--	--	--	---

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – 8.разред

Циљ и задаци предмета: Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

Посебност Грађанског васпитања је у томе што је оно део ширег концепта образовања за демократију и грађанско друштво и у том смислу је повезано са другим предметима, ваннаставним активностима и, уопште, етосом школе. Најјача веза је са предметима Историја и Српски језик и књижевност, јер имају садржаје који се односе на појаве као што су мултикултуралност, ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам, родно засновано насиље.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ЉУДСКА ПРАВА Заједница припадника различитих културних група		– изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који никога не угрожава; – образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици	• Интерактивне методе • Истраживачке методе • Дискусија • Аргументовање • Анализа случаја • Покретање иницијативе и акције • Радионице • Симулације • Играње улога • Студије случаја • Дебате	Разговори, писање есеја, квизиви, изложбе... Продукти ученичких активности (постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе...)

		9	дискриминације и кршења људских права; – наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице; – покаже интересовање за упознавање различитих култура; – наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају;	• Дискусије • Пројекти • Истраживања • Промоције	
	ДЕМОКРАТСКО		– разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе; – уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продуктима културе на који начин се преносе родни обрасци; – указује на примере родне равноправности и неравноправности у	• Интерактивне методе • Истраживачке методе • Дискусија • Аргументовање • Анализа случаја • Покретање иницијативе и акције • Радионице • Симулације • Играње улога • Студије случаја • Дебате • Дискусије • Пројекти • Истраживања • Промоције	Разговори, писање есеја, квизиви, изложбе... Продукти ученичких активности (постери, аудио-визуелни записи,

2.	ДРУШТВО Родна (не)равноправност	12	ситуацијама из свакодневног живота; – дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу; – наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену; – препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; – наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником;		презентације, прикази резултата истраживања, представе...)
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Медији		-наведе основне функције медија и образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; – образложи значај слободе медија за развој демократије; – у медијима проналази примере	• Интерактивне методе • Истраживачке методе • Дискусија • Аргументовање • Анализа случаја • Покретање иницијативе и акције • Радионице • Симулације • Играње улога	Разговори, писање есеја, квизиви, изложбе... Продукти ученичких активности (постери,

		8	предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; – препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; – проналази и користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује; – препозна пример злоупотребе деце у медијима;	• Студије случаја • Дебате • Дискусије • Пројекти • Истраживања • Промоције	аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе...)
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Вредности грађанског друштва	5	– у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма,	• Интерактивне методе • Истраживачке методе • Дискусија • Аргументовање • Анализа случаја • Покретање иницијативе и акције • Интегрисање пређених садржаја • Рекапитулација наученог • Бирање теме филма • Писање сценарија	Рад у групи, да ли су сви активно учествовали Презентација снимљеног филма Евалуација од стране посматрача

			– учествује у избору садржаја и начина рада.	• Презентовање	Самоевалуација
Укупно		34			

ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ- верска настава

Циљ и задаци предмета: Циљ учења верске наставе је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Посебност Грађанског васпитања је у томе што је оно део ширег концепта образовања за демократију и грађанско друштво и у том смислу је повезано са другим предметима, ваннаставним активностима и, уопште, етосом школе. У корелацији је са српским (матерњим) језиком - развој политичког живота у модерној српској држави, историјом - развој уставности, парламентаризма и грађанских права и слобода.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Увод	1	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; моћи да уочи какво је његово предзнање из градива	Наставне методе: кооперативна наставник-ученик, ученик-ученик, илустративна, демонстративна Облици рада:	-Праћење -Посматрање - Ученички радови - Заједничко оцењивање -Формативно оцењивање и

			Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	групни, рад у пару, индивидуални	бележење напредовања ученика
2.	ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ	7	- моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће; моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога; моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности;	Активности наставника: бодри, мотивише, координира, подстиче, организује Активности ученика: -изражавају осећања, бележе, запажају, упоређују, износе ставове и закључке, учествују, слушају, дискутују, поштују правила... Заступљене међупредметне компетенције (компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, комуникација одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција	-Константно бележење рада и напредовања ученика (педагошка свеска, портфолио ученика) и давање благовремене повратне информације. Подстицање ученика да прате и процењују свој напредак.
3.	СИМВОЛ		моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са		

	ВЕРЕ	7	којима се сусретала кроз историју; бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво; знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима; умети да интерпретира Символ вере; знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији; моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;		
4.	СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ	11	моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...) моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве; знати да је Причешће врхунац светотајинског живота моћи да		

			препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота; моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ); моћи да препозна своју службу у Цркви; моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грожђа, жита, светлости...) бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;		
5.	СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	10	моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ; бити подстакнут да доживи		

			српске светитеље као учитеље хришћанских врлина; моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе; бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине.		
	Укупно	36			

Слободне наставне активности у осмом разреду

Ученици се на почетку школске године опредељују за једну од понуђених слободних наставних активности:

- домаћинство
- свакодневни живот у прошлости
- врлине и вредности као животни компас II

Ученици се опредељују у складу са својим интресовањима, способностима и потребама и у сарадњи са предметним наставницима (ученицима се у складу са могућностима и потребама школе/наставни кадар/ могу понудити: свакодневни живот у прошлости, домаћинство)

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ – 34 часа

Циљ изучавања предмета је проширивање знања из области опште културе и оспособљавање ученика да, кроз упознавање с начином живота људи у прошлости, боље разумеју свет и време у коме живе и развију свест о континуитету и укоренености. Ученици би требало да се упознају са специфичностима динамике културних промена и да науче како да сагледају себе у контексту "другог", да би сопствени идентитет што потпуније интегрисали у шири контекст разуђене и сложене садашњости.

Задаци предмета су да ученици, кроз наставу усмерену ка упознавању с различитим елементима свакодневног живота, као што су односи у породици, исхрана, образовање, дечје игре, забава, станишта, одевање итд, уоче њихову условљеност историјским процесима и догађајима. Концепција наставе овог изборног предмета нагласак ставља на упознавање с основним елементима свакодневног живота у прошлости Србије, Југоисточне Европе, Средоземља и Европе у целини, с намером да се уоче њихови заједнички именитељи и упознају различитости које постоје у датом историјском контексту, као и у односу на савремено доба у којем ученик живи. Подстицањем радозналости, креативности и истраживачког духа у проучавању овог предмета, ученици треба да се оспособе да формирају јаснију слику о прошлим временима, да овладају елементарним процедурама прикупљања историјске грађе, као и да развију критички однос према њој.

Оперативни задаци:

- разумевање појма свакодневни живот;
- разумевање појма прошлост;
- разумевање значаја проучавања свакодневног живота у прошлости;
- усвајање и продубљивање знања о разликама између свакодневног живота данас и у прошлости;
- идентификовање актуелних дечјих игара (врсте и њихова функција);

- упознавање с дечјим играма у прошлости (врсте и њихова функција);
- идентификовање сличности и разлика између игара некад и сад;
- разумевање значаја игре у развоју појединца и друштва;
- упознавање са свакодневним животом људи у прошлости;
- подстицање ученика на самостални истраживачки рад;
- развијање способности повезивања знања из различитих области;
- подстицање креативности.

Ред. бр.	Тема/област	Начин реализације	Начин праћења реализације циљева и напредовања ученика
1.	Увод	Реализација мини пројеката и истраживања. Илустративно-демонстративна метода Интерактивне методе Дијалoшка метода- метода разговора	Посматрање Разговор Усмене провере Ученички радови и истраживања Ангажовање ученика
2.	Игре у прошлости		
3.	Свакодневни живот у новом веку		

ДОМАЋИНСТВО - 34 часа

Циљ наставе домаћинства јесте да ученици стекну нова знања, интегришу, функционализују и унапреде претходна знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Задаци наставе домаћинства:

- стицање знања и вештина у вези с важним активностима у свакодневном животу и развијање способности примене стечених знања и умења у областима организације и функционисања савремене породице и домаћинства, исхране, културе становања и одевања;
- развијање вештина, ставова и навика одржавања одевних предмета и обуће, домаћинства и околине;
- развијање способности правилног и безбедног коришћења различитих средстава, оруђа и материјала у домаћинству;
- развијање способности за поуздано и стручно коришћење различитих уређаја у домаћинству, нових информационих и комуникационих технологија;
- развијање еколошке свести и спремности да се сопственим деловањем доприноси очувању здраве околине, стандарда и квалитета живљења;

- развијање позитивних и конструктивних ставова о коришћењу научних сазнања за унапређивање квалитета живота;
- развијање сарадничких односа са околином, неговање способности слушања и уважавања мишљења других, подстицање способности толеранције, изношења става и формулисања аргумената за изнети став;
- развијање свести о сопственим знањима и способностима.

Оперативни задаци - усвоји знања о коришћењу воде у домаћинству, о хемијској и микробиолошкој исправности воде; - овлада знањима о потреби и значају хемијске и микробиолошке исправности воде; - прави разлику између техничке и пијаће воде; - зна да су ресурси пијаће воде ограничени и рационално је троши; - зна критеријуме за одређивање квалитета воде за хигијенске потребе домаћинства ("мека" и "тврда" вода) и правилно их примењује у домаћинству; - правилно одабира и користи средства за одржавање личне хигијене (тоалетни сапуни, шампони, пасте за зубе) и козметичке препарате (дезодоранси, средства за негу коже и косе, декоративна козметичка средства); - разуме конвенционалне ознаке на средствима за личну хигијену и козметичким препаратима и у складу са њима их користи; - зна начине чувања средстава за личну хигијену и козметичких препарата; - сагласно конвенционалним ознакама, чува и примењује лекове и санитетски материјал у кућним условима; - уме да према својствима правилно изабере и рационално користи средства за чишћење и дезинфекцију и разуме њихово дејство (средства за чишћење стакла, дрвених површина, керамичких плочица, санитариија, текстилних и металних материјала); - разуме функционалност као критеријум за избор материјала у домаћинству и користи различите врсте материјала за опремање стана (дрво, метал, пластика, стакло, керамика, текстил); - уме да бојењем, лакирањем и полирањем заштити металне, дрвене и зидне површине од спољашњих утицаја; - уме, зависно од врсте материјала, да изабере лепак или да изведе други одговарајући начин спајања; - разврстава и правилно одлаже чврсти отпад у домаћинству применом конвенционалних и ознака; - придржава се и/или предузима мере заштите околине од отпадних материјала из домаћинства.

Ред. бр.	Тема/област	Начин реализације	Начин праћења реализације циљева и напредовања ученика
1.	Увод	Реализација мини пројеката и истраживања. Илустративно-демонстративна метода Интерактивне методе Дијалогска метода- метода разговора	Посматрање Разговор Усмене провере Ученички радови и истраживања Ангажовање ученика
2.	Средства за одржавање личне хигијене и хигијене стана		
3.	Исхрана човека		

ВРЛИНЕ И ВРЕДНОСТИ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС II – 34 часа

Циљ и задаци програма:

Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

Задаци:

- Развијање универзалних животних вредности
- Подстицање и развијање капацитета за показивање саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима
- Оспособљавање ученика да препознају врлине код себе и других људи и оснажи их да развијају врлине које желе
- Развијање социјалних вештина код ученика кроз подстицање развоја асертивне комуникације, препознавање емоција, самоконтролу.

Р. Број	Тема/област	Начин реализације	Начин праћења реализације циљева и напредовања ученика	Исходи
1.	Животне вредности Живот. Породица. Здравље. Слобода. Љубав. Образовање. Мир. Другарство. Заједништво. Опште добро.	Радионице, рад на пројекту, покретање акција, волонтирање, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, промоције, организовање кампања, гледање филмова, гостујући предавачи	Континуирано праћење напретка ученика (ангажовање, аргументовање, залагање), вредновање квалитета постављених питања, повезивање појава, налажење примера, закључивање, размена мишљења, дискусије, проналажење креативних	Ученик зна да: • наведе неколико универзалних животних вредности и доведе их у везу са људским понашањем • покаже саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима

	Социјална правда или једнакост.		решења, квизови, улазни/излазни тестови	• образложи значај дружења и наведе како се другарство негује • препозна примере негативног понашања где је лична добробит испред општег добра • у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, „напада“ проблем а не особу • сарађује и буде члан тима • идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије • препозна и именује врлине код блиских особа и ликова у књижевности, филму • сарађује и буде члан тима • разликује асертивну комуникацију од агресивне и пасивне • наведе неколико техника самоконтроле осећања • прихвати одговорност за сопствено понашање • образложи карактеристике конструктивног решавања конфликта • наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом • искаже поштовање и
2.	Људске врлине Праведност. Истинољубивост. Одговорност. Захвалност. Поштење. Толеранција. Емпатија. Поверење. Солидарност. Самоприхватање. Одмереност.	Радионице, рад на пројекту, покретање акција, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, промоције, организовање кампања, гледање филмов	Континуирано праћење напретка ученика (ангажовање, аргументовање, залагање), вредновање квалитета постављених питања, повезивање појава, налажење примера, закључивање, размена мишљења, дискусије, проналажење креативних решења, квизови, улазни/излазни тестови	
3.	Социјалне вештине Просоцијално понашање. Брига за себе и друге. Сарадња. Асертивна комуникација. Препознавање сопствених и туђих осећања. Самоконтрола. Волонтирање. Конструктивно решавање конфликта.	Радионице, рад на пројекту, покретање акција, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, промоције, организовање кампања, гледање филмов	Континуирано праћење напретка ученика (ангажовање, аргументовање, залагање), вредновање квалитета постављених питања, повезивање појава, налажење примера, закључивање, размена мишљења, дискусије, проналажење креативних решења, квизови, улазни/излазни тестови	

	Одређивање приоритета. Критичко мишљење.			захвалност према људима који чине добра дела за опште добро * Додатно исходи који се односе на седми и осми разред:
4.	Добročинство Филантропија – појам и значај. Добročинитељи и задужбинарство некад и сад. Црвени крст. Хуманитарне невладине организације. Добротворне фондације. Осмишљавање и реализација мање акције за добробит неког појединца, групе или заједнице.	Радионице, рад на пројекту, покретање акција, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, промоције, организовање кампања, гледање филмов	Континуирано праћење напретка ученика (ангажовање, аргументовање, залагање), вредновање квалитета постављених питања, повезивање појава, налажење примера, закључивање, размена мишљења, дискусије, проналажење креативних решења, квизови, улазни/излазни тестови	• доведе у везу вредности, врлине и осећања са понашањем људи • критички разматра систем вредности у друштву • препозна активности којима се промовишу људске врлине и вредности и изражава позитиван став према томе

Напомена: Слободна наставна активности Вредности и врлине као животни компас I и II нуде се ученицима од петог до осмог разреда с тим да је могу бирати само једном у другом циклуса. Програми су исти садржајно, али су по исходима захтевнији у 7. и 8. разреду, па самим тим потребна су прилагођавања с обзиром на узраст ученика.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ У ОСМОМ РАЗРЕДУ

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Предмет: Српски језик

Општи циљеви и задаци		Благовремено помагање слабијим ученицима да постигну задовољавајући успех, а и да се самим тим редовна настава ослободи успореног хода који је изазван „чекањем“ заосталих појединаца. Тежиште рада је у вежбањима, обнављању градива и посебним домаћим задацима.			
Редн и број	Назив теме	Оријентацион и број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Елементи изражајног читања	2	Увежбавање ученика за изражајно читање.	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
2.	Портретисање – лик из прочитаног дела	3	Увежбавање ученика за усмено и писмено изражавање.	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика

				пару и рад у групи	
3.	Правопис- знаци интерпункције, писање малог и великог слова, правилно коришћење управног говора, писање речце не	2	Правилно коришћење знакова интерпункције, малог и великог слова, управног говора и речце не уз глаголе и именске речи	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
4.	Врсте речи (променљиве и непроменљиве)	3	Препознавање врста речи на датом тексту; променљиве и непроменљиве речи; подврсте речи	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
5.	Реченице по саставу; однос простих реченица у сложеној	3	Препознавање независних и зависних реченица у оквиру сложене; однос простих реченица у сложеној	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
6.	Народна књижевност, лирске и епске народне песме, подела на	2	Обнављање знања о књижевним родовима и врстама, вежбање аналитичког и синтетичког приступа	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и

	родове и врсте, стилска средства		народној књижевности	са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	вођење евиденције о напредовању ученика
7.	Стилске фигуре у народним песмама	2	Препознавање стилских изражајних средстава у народним песмама	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
8.	Глаголски облици-прости и сложени, лични и нелични	3	Глаголски облици- прости и сложени, лични и неличниобнављање и вежбање	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
9.	Причање о догађају и доживљају уз коришћење наративе, дескрипције, дијалога и монолога	1	Увежбавање ученика за усмено и писмено изражавање уз комбиновање различитих типова казивања	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика

10.	Анализа ауторског и народног прозног дела и ауторске песме	2	Увежбавање анализе ауторског и народног прозног дела и ауторске песме	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
11.	Реченица- подела по комуникативној функцији, напоредни односи међу реченицама	2	Увежбавање поделе реченице по комуникативној функцији и уочавање напоредних односа међу реченицама.	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
12.	Зависно-сложене реченице	3	Зависне реченице- препознавање, уочавање функције	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
Укупно часова		28			

Предмет: Енглески језик

Општи циљеви и задаци - кроз додатна везбања помоћи ученицима да лакше обнове градиво стечено у претходној години и лакше усвоје ново градиво из осмог разреда - подстаћи ученике да се више посвете учењу енглеског језика кроз вежбе прилагођене њима и њиховом знању, али и оне вежбе које ће им показати да није тешко савладати страни језик уз додатну мотивацију					
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	OUR TEENAGE YEARS	2	Ученик ће моћи да у неколико повезаних исказа представи себе, своју породицу и пријатеље користећи једноставнија језичка средства	Индивидуализација, рад у пару, рад у групи, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење постигнућа ученика како на редовним тако и на допунским часовима кроз белешке и записе
2.	ROMANCE	2	Ученик ће моћи да разуме битне елементе садржаја у краћим аудио формама;		
3.	PAST AND PRESENT	2	Ученик ће моћи да разуме реченице у којима се употребљавају релативне заменице		
4.	IMAGINE A WORLD WITHOUT IT!	2	Ученик ће моћи да разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања у будућности		

5.	SAVING THE ANIMAL WORLD	2	Ученик ће моћи да усмено и писано изрази допадања/недопадања		
6.	CITY LIFE	2	Ученик ће моћи да разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова,		
7.	NEW WORLDS	2	Ученик ће моћи да чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених реченица који се односе на велика светска освајања и освајаче		
8.	SUMMERS COMING!	2	Ученик проширује своје знање о употреби члана у енглеском језику и примењује га у говорној и писаној форми		
Укупно часова		16			

Предмет: Историја

Општи циљеви и задаци		Подршка ученицима који из неких разлога не могу да постигну задовољавајуће резултате у савладавању градива.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА	2	Ученик треба да зна основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.

	ПРОШЛОСТИ		дана, као и историјске изворе за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихову сазнајну вредност (материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства, дигитални).	едукација.	
2.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА	8	Ученик треба да зна последице Великог рата, мировну конференцију у Паризу, револуције у Русији и Европи, стварање југословенске државе, политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету. као и Југословенску краљевину.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
3.	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ	8	Ученик треба да зна узроке, почетак и ток рата, зараћене стране, савезништва, фронтове, најважније операције, страдање цивила и ратне злочине; крај рата, победу антифашистичке коалиције, Југославију и српски народ у рату – улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, геноцид и злочини; устанак, антифашистичка борба и грађански рат; војне	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика

			операције, као и последице рата, суђења за ратне злочине; стварање ОУН.		
4.	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА	9	Ученици треба да знају хладни рат, деколонизацију, европске интеграције, покрете еманципације; научна достигнућа, освајање свемира, медије, популарну културу, као и Југославију и српски народ после Другог светског рата – изградњу социјализма, једнопартијски систем, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност..	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
			Ученици треба да знају о слому комунизма у Европи, новој политичкој карти Европе, стварању Европске уније, четвртој индустријској револуцији, као и српском		

5.	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА	9	народу на крају 20. и почетком 21. века – кризу и распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, ратни злочини, страдање цивилног становништва, НАТО агресију на СРЈ, политичке промене 2000. године, Републику Србију као самосталну државу, питање Косова и Метохије.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
Укупно часова		36			

Предмет: Географија

Општи циљеви и задаци		Подршка ученицима који из неких разлога не могу да постигну задовољавајуће резултате у савладавању градива			
Редн и број	Назив теме	Оријентацион и број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Природне одлике Србије	5	Да ученици науче основне одлике природне средине Србије	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
2.	Становништво и насеља	5	Да ученици науче основне одлике друштвене средине Србије		

3.	Привреда Србије	5	Да ученици науче главне одлике привреде Србије		
УКУПНО ЧАСОВА		15			

Предмет: Физика

Општи циљеви и задаци		Циљ допунске наставе из физике је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм наставе физике за седми разред основне школе као и да у адекватној мери усвоји њене основне појмове и законе.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	3	Ученике оспособити да овладају основним физичким појмовима и законима ради лакшег уклапања у редовни наставни програм тј. процес	Проналажење занимљивих садржаја са циљем повећања мотивације Оспособљавање	Посматрање односа ученика према раду Праћење постигнућа ученика на редовној настави
2.	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	5			
3.	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	4			

4.	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	5	надоградње на градиво из шестог и седмог разреда основне	ученика за индивидуални рад и	Бележење задовољства
5.	МАГНЕТНО ПОЉЕ	1	школе ;	рад у пару	ученика због нових сазнања
6.	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	1	-Омогућити ученицима да на што лакши начин надокнаде и усвоје појмове које су пропустили због краћег или	Уважавање тешкоћа са којима се ученици сусрећу	Бележење напредовања ученика пригодним тестовима
7.	ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	1	дужег изостајања са редовне наставе физике ; -Омогућити ученицима да овладају различитим методама учења физичких садржаја ради развијања самосталности у учењу. -Праћење образовних стандарда.		
Укупно часова		20			

Предмет: Математика

Општи циљеви и задаци		Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе; усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу. Увежбавање и понављање стечених знања и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја. Посебно помоћи ученицима који раде по прилагођеном програму. Пружање помоћи ученицима који због болести, слабог предзнања или из било ког разлога нису усвојили наставно градиво. Омогућити да ученик кроз вежбу овлада теоретским и практичним делом градива у складу са својим могућностима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА	2	Схватити појам сличности троуглова Схватити односе тачке, праве и равни у простору Упознати најбитније чињенице о пројекцијама на раван Схватити основна својства једнакости и неједнакости Решавати једноставније примере једначина и неједначина Упознати призму и њене основне елементе Препознати обрасце за површину и запремину призме Упознати пирамиду њене елементе и својства Препознати обрасце за површину и запремину пирамиде Цртање и читање графика	Индивидуализација, јачање самопоуздања, превазилажења тешкоћа са којима се ученици сусрећу на редовној настави математике, подршка наставника	Праћење напредовања ученика на часовима допунске наставе, вођење белешки о томе, праћење ученика на редовним часовима и кроз домаће задатке
2.	ТАЧКА, ПРАВА РАВАН	3			
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ	6			
4.	ПРИЗМА	4			
5.	ПИРАМИДА	5			
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	4			

7.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА	4	Графичко приказивање података Решавати системе линеарних једначина са две непознате		
8.	ВАЉАК	3	Упознати геометријско тело ваљак Применом образаца за ваљак израчунати површину и запремину у једноставнијим примерима Упознати		
9.	КУПА	3	геометријско тело купу Применом образаца за купу израчунати површину и запремину у једноставнијим примерима Упознати		
10.	ЛОПТА	2	геометријско тело лопту Применом образаца за лопту израчунати површину и запремину у једноставнијим примерима		
Укупно часова		36			

Предмет: Биологија

Општи циљеви и задаци		Циљ допунске наставе из биологије је да ученик уз помоћ наставника стекне минимум знања из садржаја предвиђених за 8.разред,и усвоји основне појмове.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	2	-Омогућити ученицима да на што лакши начин надокнаде и усвоје појмове које су пропустили. Омогућити ученицима да овладају различитим методама учења биолошких садржаја ради развијања самосталности у учењу. -Праћење образовних стандарда.	Проналажење занимљивих садржаја са циљем повећања мотивације Оспособљавање ученика за индивидуални рад и рад у пару Уважавање тешкоћа са којима се ученици сусрећу	Посматрање односа ученика према раду Праћење постигнућа ученика на редовној настави Бележење задовољства ученика због нових сазнања Бележење напредовања ученика пригодним тестовима
2.	Човек и здравље	1			
3.	Порекло и разноврсност живота	2			
4.	Наслеђивање и еволуција	2			
5.	Живот у екосистему	2			
Укупно часова		9			

Предмет: Хемија

Општи циљеви и задаци		Циљ допунске наставе хемије је благовремено пружање помоћи ученицима који на редовној настави нису били у могућности да савладају градиво предвиђено исходима, побољшање радних навика и одговорности, усвајање наставних садржаја на основном нивоу.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	3	Испитивање и описивање физичких својстава метала и повезивање с њиховом практичном применом;	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску
2.	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	3	Испитивање и описивање физичких својстава неметала и повезивање с њиховом практичном применом;	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску, израда лакшег пројектног задатка
3.	СОЛИ	3	Испитивање и описивање физичких својстава соли и повезивање с њиховом практичном применом;	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску, израда лакшег пројектног задатка
4.	УГЉОВОДОНИЦИ	3	Испитивање и описивање физичких својстава	Показивањем, задацима изналажења адекватног	Праћење на редовној настави и бележење у

			представника класа органских једињења	решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	педагошку свеску
5.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	3	Испитивање и описивање физичких својстава представника класа органских једињења	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску, израда лакшег пројектног задатка
6.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	3	Испитивање и описивање физичких својстава представника класа органских једињења	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску, израда лакшег пројектног задатка
Укупно часова		18			

Предмет: Француски језик

Општи циљеви и задаци	- Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе. - Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу. - Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за свладавање потешкоћа у учењу. - Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бљем разумевању наставних садржаја. Посебно помоћи ученицима који раде по прилагођеному програму. - Пружање помоћи ученицима који због болести, слабог предзнања или из било ког другог разлога нису усвојили одређено наставно градиво. - Омогућити да ученик кроз вежбу овлада, како усменим, тако и писменим компетенцијама у оквиру својих могућности. - Подстаћи ученике да се више посвете учењу француског језика кроз вежбе прилагођене њима и њиховом знању, али и оне вежбе које ће им показати да није тешко савладати страни језик уз додатну мотивацију
------------------------------	--

Редни број	Назив теме	Оријентацио ни број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Лични идентитет Школа, школски живот	Наставници ће одредити број часова допунске наставе у складу са својим задужењима и специфичностима одељења, као и евентуалним индивидуалним потребама појединих ученика.	Ученици треба да: - препознају и именују основне појмове који се односе на тему (описни придеви, школски предмети); – разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства	- Индивидуални приступ (прилагођавање објашњења и облика вежбања потребама, предзнању и брзини усвајања сваког ученика). - Самостални рад или рад у пару уз подршку наставника. - Пружање помоћи при савладавању тешкоћа са којима се ученици сусрећу у савладавању градива (технике учења). - Вршњачка едукација.	Наставни листићи за проверу усвојености градива. - Описно праћење напредовања ученика, како на часовима допунске, тако и на часовима редовне наставе. - Прилагођени тестови за проверу (допунска наст.). - Усмена и писмена провера усвојености садржаја (редовна настава). - Белешке о напредовању ученика. - Давање бројчане оцене.
2.	Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници)		-препознају и именују појмове који се односе на тему (прилози и предлози за мест, императив); – разумеју краће низове исказа који се односе на предлоге, савете и позиве на заједничке активности; – разумеју и следе краће низове упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – траже и пружају неколико		

			везаних једноставнијих упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – разумеју краће низове исказа који описују просторне односе, оријентацију и правац кретања.		
3.	Историја, временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост - будућност)		-препознају и именују појмове који се односе на тему (перфекат, имперфекат, основни и редни бројеви, историјски догађаји и личности); – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање искустава, догађаја и способности у прошлости; – размене неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости.		
4.	Транспорт и превозна средства (живот у великом граду)		- користе једноставна језичка средства на задату тему; - размењују једноставне информације личне природе; – разумеју општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на тграде у граду и превозна средства.		

5.	Одговоран однос према животној средини		- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање радњи и ситуација у садашњости.		
6.	Клима и временске прилике		- примене једноставне језичке изразе који се тичу теме (футур, изрази о времену); – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - разумеју општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање допадања и недопадања.		
7.	Професионални живот (изабрана – будућа струка), планови везани за будуће занимање Млади – деца и омладина		- препознају и именују речи и изразе који се односе на тему будућег занимања; – разумеју општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на поседовање и припадање; – размене неколико краћих, везаних исказа који се односе на		

			поседовање и припадање; – размене неколико повезаних информација у вези са жељама и интересовањима.		
Укупно часова					

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Општи циљеви и задаци		Благовремено помагање ученицима који слабије напредују да постигну задовољавајући успех, а и да се самим тим у редовној настави добије више времена за средњи и напредни ниво. Тежиште рада је у вежбањима, обнављању градива и посебно припремљеним домаћим задацима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ИКТ	4	Обучити ученике да умеју да унесу податке у мање захтевне табеле као и да разликују типове података у ћелијама табеле, умеју да је сачувају и пошаљу.	Давање мање захтевних задатака као што су израда документа у Екселу и програму за презентовање	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
2.	Дигитална писменост	2	Обучити ученике да умеју да поделе документ и да користе фајл који неко подели са њима. Инсистирати на култури комуникације мејлом и на заштити личних података.	Личним увидом у рад појединца, захтевом да шаљу једни другима мејлове, контрола и исправка текста у телу	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању

				мејла, акценат на наслову, обраћању и потпису.	ученика
3.	Рачунарство	24	Оспособљавање ученика да развијају алгоритамски начин размишљања и да га примењују у свкодневном животу у различитим ситуацијама; правилно коришћење синтаксе и семантике;	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
4.	Пројектни задаци	6	Оспособити ученике да учествују у изради пројектног задатка водећи при томе рачуна да део посла који добију не буде дестимулативан, него, напротив подстицајан. Посебан циљ је интегрисање ученика у групу, увиђење властитих вредности и доприноса раду групе.	Приступ групном раду (уважавање способности, и тешкоћа, властитих и проблема других ученика)	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
Укупно часова		36			

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Предмет: Српски језик и књижевност

Општи циљеви и задаци		Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина заинтересованих за овај предмет, непосредније активирање ученика и оспособљавање за самообразовање			
Редн и број	Назив теме	Оријен тацион и број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Савремени српски књижевни језик; језици народа и националних мањина у Србији	4	Обнављање и проширивање знања о историјском развоју српског језика.	Рад у групи, истраживачки рад, решавање тестова	Праћење постигнућа ученика на редовној настави
2.	Словенски језици-развој српског језика до појаве Вука Карџића и значај Вуковог рада	4	Проучавање генеалогije српског језика и филолошког рада Вука Караџића; праћење и уочавање значаја његовог реформаторског рада.	Рад у групи, истраживачки рад, решавање тестова	Праћење постигнућа ученика на редовној настави
3.	Писање великог слова, полусложеница, генитивног знака;	2	Обнављање, систематизација и делимично проширивање садржаја из граматике и правописа из претходних	Рад у групи, истраживачки рад,	Праћење постигнућа ученика на редовној

	писање глаголских облика, придевских заменица		разреда.	решавање тестова	настави
4.	Анализа савременог уметничког дела; анализа целовитог филмског и драмског дела	4	Анализа и процена уметничких дела; вредновање књижевноуметничких дела; анализа и процена уметничких дела; овладавање расправом као обликом усменог и писменог изражавања	Рад у групи, истраживачки рад, решавање тестова	Праћење постигнућа ученика на редовној настави
5.	Реченица- просте и сложене, активне и пасивне; зависне реченице, односи међу њима	2	Подсећање на стара и усвајање нових знања из области синтаксе. Упознавање са новим врстама реченица	Рад у групи, истраживачки рад, решавање тестова	Праћење постигнућа ученика на редовној настави
6.	Припрема ученика за општинско такмичење	5	Обнављање градива из области језика из претходних разреда, решавање сложенијих задатака... Развијање такмичарског духа.	Рад у групи, истраживачки рад, решавање тестова	Праћење постигнућа ученика на редовној настави
7.	Припрема ученика за Књижевну олимпијаду	5	Подсећање на већ стечена знања из теорије и историје књижевности, као и стицање нових знања. Писци и дела, књижевни правци-разумевање функције. Развијање такмичарског духа.	Рад у групи, истраживачки рад, решавање тестова	Праћење постигнућа ученика на редовној настави
8.	Припремање за завршни испит: граматика, језичка	10	Увежбавање наставних тема предвиђених за полагање завршног испита	Рад у групи, истраживачки рад,	Праћење постигнућа ученика на редовној

	култура, књижевност (садржаји предвиђени по упутствима за полагање завршног испита)			решавање тестова	настави
Укупно часова		36			

Предмет: Енглески језик

Општи циљеви и задаци		- да прошири знање ученика најпре из граматике, да припреми ученике за предстојеће такмичење из страних језик			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	OUR TEENAGE YEARS	2	Ученик ће моћи да наслућује значење непознатих речи на основу контекста; примењује правила за употребу садашњих времена у реченицама, у писаном и говорном језику;	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација	Праћење постигнућа ученика како на редовним тако и на допунским часовима кроз белешке и записе

2.	ROMANCE	2	Ученик ће моћи да примењује правила за употребу прошлих времена у реченицама, у писаном и говорном језику; разуме текстове у којима се употребљава <i>тхе пресент перфект симпле тенсе</i> и упоређује га са употребом времена <i>тхе паст симпле тенсе</i>; развија комуникацију са другим ученицима		
3.	PAST AND PRESENT	2	Ученик ће моћи да разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова који се односе на енглеску историју; разуме текстове у којима се употребљавају релативне заменице.		
4.	IMAGINE A WORLD WITHOUT IT!	2	Ученик ће моћи да реагује на захтеве, поставља питања, одговара на питања, развија комуникацију са другим		

			ученицима;		
5.	SAVING THE ANIMAL WORLD	2	Ученик ће моћи да разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова који се односе на животињски свет у посебним ситуацијама; примењује правила за употребу индиректног говора;		
6.	CITY LIFE	2	Ученик ће моћи да разуме битне елементе садржаја у краћим аудио формама;		
7.	NEW WORLDS	2	Ученик ће моћи да упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе		
8.	SUMMER'S COMING!	2	Ученик развија комуникацију са другим ученицима у групи за писање брошуре дајући савете странцима који посећују Србију		
Укупно часова		16			

Предмет: Историја

Општи циљеви и задаци		Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина код ученика заинтересованих за овај предмет, као и развијање љубави према историји и историјским истраживањима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	2	Да ученици разумеју како су повезане појаве из прошлости и садашњости. Да ученици разумеју на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
2.		8	Да ученици умеју да закључе зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања. Да ученици умеју да издвоје разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву Да ученици умеју да изразе став	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару,	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави.

	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА		и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...).	јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Белешке о напредовању ученика.
3.	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ	8	Да ученици умеју да повежу личност и историјске феномене са одговарајућом одредницом и историјским периодом. Да ученици знају специфичне детаље из националне и опште историје.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
4.	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА	9	Да ученици умеју да повежу личност и историјске феномене са одговарајућом одредницом и историјским периодом. Да ученици знају да закључе зашто је дошло до одређених ист. догађаја и које су последице важних историјских дешавања. Да ученици знају и разумеју узроке и последице важних историјских феномена у националној историји.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.

5.	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА	9	Да ученици умеју да закључе зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања. Да ученици умеју да издвоје разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву Да ученици умеју да изразе став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)..	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
Укупно часова		36			

Предмет: Географија

Општи циљеви и задаци		Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина код ученика заинтересованих за овај предмет, као и развијање љубави према географији.			
Редн и број	Назив теме	Оријентацион и број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Природне одлике Србије	5	Проширивање, продубљивање и надоградња претходно стечених знања.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања,	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.

				вршњачка едукација.	
2.	Становништво и насеља	5	Проширивање, продубљивање и надоградња претходно стечених знања.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
3.	Привреда Србије	5	Проширивање, продубљивање и надоградња претходно стечених знања.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
УКУПНО ЧАСОВА		15			

Предмет: Физика

Општи циљеви и задаци		Визуелизација, анализа и презентација. Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина, непосредније активирање ученика и оспособљавање за самообразовање. Повезивање и примењивање стечених знања, извођење закључака, долажење до решења сложених задатака и објашњавање појава у природи.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	3	Проширивање , продубљивање и надо градња претходно стечених знања. - Решавање једноставнијих , а затим и тежих математичких проблема у рачунским задацима. - Примена логичког и	Мотивисаност, подржавање ученика у раду Проналажење занимљивих садржаја Индивидуални рад, рад у пару Употреба савремена компјутерске	Посматрање и бележење активности на часу подстицање креативности и развијање интересовања за рад у лабораторији Стандардизовани тестови, пројекти и реферати
2.	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	5			
3.	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	3			
4.	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	5			
5.	МАГНЕТНО ПОЉЕ				

		2	апстрактног размишљања.	технологије Интерактивна настава,	
6.	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	2	- Визуелно представљање проблемских задатака, а затим повезивање и представљање математичким формулама - Показивање решавања задатака на више различитих начина. - Анализа и повезивање задатака са примерима из свакодневног живота.	Диференцирана и проблемска настава развијање функционалног знања и логичко повезивање садржаја Ангажовање ученика током наставе и код куће кроз истраживачке здатке.	
	Укупно часова	20			

Предмет: Математика

Општи циљеви и задаци		Проширивање знања из редовне наставе математике, усвајање додатних садржаја у складу са интересима и могућностима појединих ученика. Припремање ученика за такмичења.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА	3	Решавање задатака логичког типа на различите начине ради подстицања ученикове креативности и потенцијала. Задатке са такмичења бирати по темама које се обрађују или их груписати по подручјима (рачунски задаци, геометријски задаци, дељивост...) примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката примена Талесове теореме у решавању сложенијих задатака Примена сличности на правоугли троугао	Индивидуализација, вршњачка едукација, рад у пару, рад у групи, подршка наставника	Праћење рада и постигнућа ученика на додатној настави и кроз домаће задатке
2.	ТАЧКА, ПРАВА РАВАН	2			
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ	5			
4.	ПРИЗМА	4			
5.	ПИРАМИДА	3			
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	2			
7.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА	2			

8.	ВАЉАК	1	функцију и графички интерпретира њена својства Решавање сложенијих линеарних једначина и неједначина составља и решава линеарне једначине и неједначине и системе линеарних једначина са две непознате израчуна површину и запремину призме, пирамиде, ваљка, купе и лопте укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати		
9.	КУПА	1			
10.	ЛОПТА	1			
11.	ЗАДАЦИ СА ТАКМИЧЕЊА	6			
12.	ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИЧКОГ ЛИСТА	6			
Укупно часова		36			

Предмет: Биологија

Општи циљеви и задаци		Проширивање и продубљивање знања,умења и вештина ,непосредније активирање ученика и оспособљавање за самообразовање. Повезивање и примена стечених знања,извођење закључака о појавама у природи.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	2	Проширивање , продубљивање и надо градња претходно стечених знања	Мотивисаност, подржавање ученика у раду Проналажење занимљивих садржаја Индивидуални рад, рад у пару Употреба савремена компјутерске	Посматрање и бележење активности на часу подстицање креативности и развијање интересовања за рад у лабораторији Стандардизовани тестови, пројекти и реферати
2.	Човек и здравље	1			
3.	Порекло и разноврсност живота	2			
4.	Наслеђивање и еволуција	2			
5.	Живот у екосистему	2			

			технологије Интерактивна настава, Диференцирана и проблемска настава развијање функционалног знања и логичко повезивање садржаја током Ангажовање ученика настраве и код куће кроз истраживачке здатке.	
Укупно часова		9		

Предмет: Хемија

Општи циљеви и задаци		Проширивање знања из редовне наставе хемије, усвајање додатних садржаја у складу са интересовањима и могућностима појединих ученика. Припремање ученика за такмичења.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	3	Примена хемијског израчунавања и масеног процентног рачуна на оксиде и хидроксиде.	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску, израда школског и кућног експеримента
2.	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	4	Примена хемијског израчунавања и масеног процентног рачуна на метале, киселине, оксиде и хидроксиде.	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску, израда пројектног задатка
3.	СОЛИ	4	Примена хемијског израчунавања и масеног процентног рачуна на метале, киселине, оксиде, хидроксиде и соли.	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску, израда кућног експеримента

4.	УГЉОВОДОНИЦИ	4	Примена хемијског израчунавања и масеног процентног рачуна на различитим класама угљоводоника.	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару и групи)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску, израда кућног и школског експеримента
5.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	2	Примена хемијског израчунавања и масеног процентног рачуна на различитим класама једињења са кисеоником.	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску
6.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	1	Извођење стехиометријских израчунавања и израчунавања и масене процентне заступљености супстанци.	Показивањем, задацима изналажења адекватног решења (индивидуалним, радом у пару)	Праћење на редовној настави и бележење у педагошку свеску
Укупно часова		18			

Предмет: Француски језик

Општи циљеви и задаци		- Праћење и подстицање даровитих и посебно заинтересованих ученика, организујући додатни рад према њиховим способностима, склоностима и интересовањима. - Проширивање знања из француског језика, књижевности и културе. Садржаји додатне наставе се темеље на садржајима редовне наставе, с тим што на овим часовима ученици имају прилику да прошире и продубе те садржаје и своја функционална знања француског језика у новим ситуацијама и на аутентичним документима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Лични идентитет Школа, школски живот, школски систем, образовање и васпитање	Наставници ће одредити број часова додатне наставе у складу са својим задужењима и интересовањима ученика.	- комуницирају са наставником и другим ученицима на задату тему; - развијају вештину слушања аудио материјала; - причају о себи, о својим уметничким и спортским активностима; - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију / положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих; - разумеју једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; - науче да слушају и да размењују мишљење.	- Вежбе писменог и усменог изражавања. - Вођене говорне вежбе. - Истраживачки рад на интернету. - Гледање спотова и певање. - Групн рад. / Рад у пару. - Игре улога. - Вођени састави. - Израда паноя и презентација.	- Презентовање радова пред публиком. - Говорне вежбе. - Писање краћих састава. - Описно праћење рада и постигнућа ученика.
2.	Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници)		- разумеју и формулишу краће низове исказа који се односе на предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложење; - затраже и пруже детаљније информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; - затраже и пруже обавештења о просторним односима, оријентацији и правцу кретања;		
3.	Историја, временско искуство и доживљај		- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање искустава,		

	времена (прошлост – садашњост - будућност)		догађаја и способности у прошлости; - пронађу тражене информације читањем и слушањем; - прошире и примене знања опште културе; – опишу искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; - комбинују граматичку, лексичку и културолошку компетенцију.		
4.	Транспорт и превозна средства (живот у великом граду) Очување животне средине, еколошка свест		– траже и саопште мишљење, слагање/ неслагање и дају кратка образложења; – разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања у будућности; – саопште планове, намере и предвиђања.		
5.	Одговоран однос према животној средини		– опишу радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;		
6.	Клима и временске прилике Модерна књижевност за младе Слободно време – забава, разонода, хобији Вербална и невербална комуникација		– саопште планове, намере и предвиђања; – повежу неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; – искажу и образложи жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; – размене неколико краћих, везаних исказа који се односе на изражавање допадања и недопадања и даје кратка образложења.		
7.	Професионални живот, планови везани за будуће занимање		- искажу и образложе своје жеље и интересовања; - повежу неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања.		
Укупно часова					

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Општи циљеви и задаци		Оспособљавање ученика који са лакоћом савладавају предвиђени садржај на редовној настави. Тежиште рада је на изради задатака напредног нивоа у Екселу, Пајтону и Џупитеру, и сагледавање великих могућности ових алата. Припрема ученика за примену напредних техника програмирања коришћењем сајт Петља и сајт ДМС.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Рачунарство	36	Развијати код ученика радозналост, жељу за упознавањем моћи алата као што су Ексел, Пајтон и Џупитер, сихову посебност, али и јединство. Неговати истраживачки рад ученика и подстицати њихове идеје; богатити њихова синтаксна и семантичка знања. Стицање вештина за оптимизацију кодова	Личним увидом у рад појединца, захтевом да раде задатке који захтевају употребу сва три алата, Ексела, Пајтона и Џупитера. Давање задатака који захтевају примену напредних техника програмирања и оптимизације програма.	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика на часовима додатне наставе. Увидом у начин размишљања ученика и приступа решавања проблема Стално инстистирање на алоритамском наћину размишљања.
Укупно часова		36			